

POUKA ZA TINEJDŽERE – PRIRUČNIK ZA UČITELJE

Godina 1 – Tromesečje 4

O čemu govore ove lekcije?

Naglasak ovih lekcija je na Božjem carstvu blagodati, na tome kako postati predstavnik i državljanin tog carstva, i na sukobu između Božjeg carstva i carstva zla. Potrebna je akcija da bismo bili u Božjem carstvu – treba da sprovodimo u delo a ne samo da slušamo (Jakov 1,22) kako da živimo kao Božji predstavnici na ovoj zemlji.

Prva lekcija svakog tromesečja u ovom dvogodišnjem ciklusu pokriva jedan deo Isusove propovedi na gori, koja je „u isto vreme Hristov govor prilikom inauguracije kao Cara u tom carstvu blagodati, a takođe i ustav tog carstva“ (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 5, str. 322).

Nakon prve lekcije sledi 12 lekcija o različitim izazovima, pravima ili privilegijama predstavnika Božjeg carstva koji vrede za „današnje vreme“. Hrišćanin nikad ne zna šta ga sledeće čeka.

Ovaj program sadrži i veb sajtove:

- www.realtimefaith.net, na kom učenici i učitelji mogu pronaći dodatne resurse, i
- www.guidemagazine.org/rtf, na kom učenici mogu da razmenjuju iskustva i diskutuju o lekcijama sa drugim tinejdžerima.

Kako koristiti ovaj priručnik?

1. KORAK: Pročitajte celi odsek „Priprema“ da biste se upoznali sa konceptima te lekcije. Materijal za učitelje ćete iskoristiti na najbolji način samo ukoliko razumete ključne koncepte lekcije.

2. KORAK: Pročitajte ostatak materijala za učitelje za tu lekciju, a i materijal za učenike. Upoznajte se sa mogućnostima koje imate za podučavanje koncepata lekcije.

3. KORAK: Odaberite konkretne mogućnosti koje ćete koristiti u podučavanju lekcije. Ima ih više nego što možete da iskoristite, ali pokušajte da odaberete ponešto iz svake kategorije: „Početak“, „Povezivanje“ i „Primena“. Upamtite da učenici treba da imaju priliku za interakciju (da učestvuju aktivno i zajednički) i za proučavanje Reči.

4. KORAK: Osmislite kako i kada ćete se pozivati na pouku za učenike tokom proučavanja lekcije. Pouka za učenike je sastavni deo procesa podučavanja i na nju ćete se pozivati tokom vođenja lekcije.

5. KORAK: Prikupite materijale koji su vam potrebni za vođenje lekcije. Ponavljamo, učešće učenika je od ključne važnosti.

6. KORAK: Imajte na umu kraj lekcije. Planirajte da zaokružite lekciju sažetkom onoga što su učenici naučili.

Pregled lekcija u ovom tromesečju

1. Duhovno vežbanje

Šta je potrebno da bismo rasli u blagodati? Potrebno je vežbanje da bismo ostali povezani sa Božjim Svetim Duhom umesto da sami pokušavamo najbolje što možemo. Duhovni razvoj u ovoj lekciji posmatramo kroz metaforu vežbanja i bodibildinga.

2. Proučavanje Biblije i molitva

Razmišlja se o vrednosti molitve i proučavanja Biblije, zajedno sa kreativnim pristupom i jednom i drugom. Sve duhovne vežbe izrastaju iz povezanosti sa Bogom kroz proučavanje Biblije i molitvu.

3. Hrišćanska služba

Proučava radost hrišćanske službe i nagrade za nju. Razlog da služimo izrasta iz našeg verovanja o prirodi i vrednosti ljudi i predstavlja odzvanjajući slavopoj za službu koju je Bog nama pokazao.

4. Autentično bogosluženje

Izazov mladim ljudima da se uključe u bogosluženje promišljeno i s namerom da pokažu koliko im Bog znači. Obraduje se i davanje desetka kao radostan odgovor na Božju blagodat i vladavinu.

5. Pokornost

Ova lekcija predstavlja tinejdžerima vrednost pokoravanja nekome ko može dobro da utiče na njih. Proučavaju se novozavetni učitelji iz rane crkve.

6. Tajna dobrota

Uči nas da budemo dobri i činimo dobro kada samo Bog posmatra; intimni trenutak radosti sa Bogom, nepomućene pohvalama drugih.

7. Post, čistota i jednostavnost

Srce i um lako mogu skrenuti s pravog puta, a ipak odavati utisak da su i dalje na pravom putu. Proučavanje mnogih načina da se vežba i pokazuje usredsređenost na Boga.

8. Hrišćanska žrtva i skokovi u veri

Izazov učenicima da iskoče iz svoje duhovne zone udobnosti. Često najznačajniji trenuci duhovnog rasta dolaze kao rezultat trenutaka u kojima se preuzima rizik.

9. Hrišćanin i novac

Hrišćansko rukovođenje novcem je više nego samo život bez dugova; ono je zasnovano na temelju da sve što mi kao stvorena bića jesmo i sve što imamo potiče od Boga.

10. Imati takta

Možemo imati najveći uticaj za Boga sa našim prijateljima i drugim ljudima s kojima dolazimo u dodir, kada pazimo šta govorimo i kada razmišljamo kako to može uticati na njih.

11. Izražavanje svojih osećanja

Proučavanje dara osećanja i kako tinejdžeri mogu imati koristi kada ih prikladno izražavaju.

12. Neko za razgovor

Za većinu tinejdžera još uvek su njihovi roditelji hrišćanski odrasli ljudi sa kojima mogu da budu najiskreniji i najranjiviji. Međutim, kada to nije slučaj, njima su i dalje potrebni odrasli hrišćanski mentorii sa kojima mogu da razgovaraju.

13. Pitanje vremena

Kako mladi ljudi mogu da koriste svoje vreme da se lepo provode, možda i uče, ali da uvek rade nešto na šta će Bog biti ponosan.

Lekcija 1

DUHOVNO VEŽBANJE

Trening pod krstom

1. PRIPREMA

A. Izvor

Matej 6,1: „Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače platu nemate od Oca svoga koji je na nebesima.“

Filibljanima 3,17-21: „Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plačući govorim, neprijatelji krsta Hristovog; kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuš, i slava u sramu njihovom, koji zemaljski misle. Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i Spasitelja očekujemo Gospoda svog Isusa Hrista, koji će preobraziti naše poniženo telo da bude jednak telu slave Njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.“

2. Korinćanima 3,17.18: „A Gospod je Duh: a gde je Duh onde je sloboda. Mi pak svi koji otkrivenim licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u ono isto obliće iz slave u slavu, kao od Gospodnjeg Duha.“

Rimljanima 12,1.2: „Molim vas, dakle, braćo, milosti Božje radi, da date telesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. I ne vladajte se prema ovome veku, nego se promenite obnovljenjem uma svoga, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božja.“

Luka 11,39-41: „A Gospod reče mu: 'Sad vi fariseji spolja čistite čašu i zdelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. Bezumni! Nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio? Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve će vam biti čisto.'“

Luka 14,12-14: „A i onome što ih je pozvao reče: 'Kad daješ obed ili večeru, ne zovi prijatelje svoje, ni braću svoju, ni rođake svoje, ni susede bogate, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; nego kad činiš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slepe; i blago će ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o vaskrsenju pravednih.'“

1. Korinćanima 13,3: „I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam telo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže.“

2. Korinćanima 9,6-15: „Ovo pak velim: koji s tvrdom seje, s tvrdom će i požnjeti; a koji blagoslov seje, blagoslov će i požnjeti. Svaki po volji svoga srca, a ne sa žalošću ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. A Bog je kadar učiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro delo; kao što je pisano: 'Prosu, dade siromasima; pravda njegova ostaje vavek.' A koji daje seme sejaču, daće i hleb za jelo: i umnožiće seme vaše, i daće da uzrastu žita pravde vaše; da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas čini hvalu Bogu. Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetih, nego čini te se i mnoge hvale daju Bogu, ogledom poreze ove hvaleći Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristovog, i za prostotu podele k njima i k svima, i da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za premnogu blagodat Božju na vama. A hvala Bogu na Njegovom neiskazanom daru.“

Jevrejima 11,6: „A bez vere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da veruje da ima Bog i da plaća onima koji Ga traže.“

Otkrivenje 3,1-3: „I andelu sardske crkve napiši: 'Tako govori Onaj što ima sedam Duhova Božjih, i sedam zvezda: znam tvoja dela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. Straži, i utvrđuj ostale koji hoće da pomru; jer ne nađoh tvoja dela savršena pred Bogom svojim. Opominji se dakle, kako si primio i kako si čuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doći će na tebe kao lupež, i nećeš čuti u koji će čas doći na tebe.'“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Duhovno vežbanje“?

Nije lako razgovarati o duhovnom razvoju, a da pritom ne postanemo pomalo paranoični da ćemo dobiti etiketu legaliste. Ipak, svako očekuje da će rasti u Hristu nakon što je predao svoju grešnu ljudsku prirodu Njemu. Uvek postoje stvari koje treba učiti, iskustva koja treba otkriti, grešne osobine koje treba savladati i dobre navike koje treba izgraditi. To ćemo nazvati vežbanjem. Niko ne očekuje da će dobiti mišiće upornim gledanjem u tegove. Masnoće neće sagoreti zato što ste kupili opremu za vežbanje, a srce neće postati snažnije jer shvatate važnost džogiranja. Vežbanje. Što ga više upražnjavate, postajete snažniji. Isto važi za duhovni život. Isus govori o tome da budemo povezani sa čokotom i rastemo na takav način da donosimo rodove (Jovan 15).

Šta mi radimo da bismo bili povezani? Postoje mnoge vežbe kojima pomažemo Svetom Duhu da kalemi naš život na Božji. Vežbanje zahteva disciplinu. Isus je, u propovedi na gori, naglasio ovaj koncept u samom središtu svoje poruke o Božjem carstvu. Ne varajte se, Božje carstvo je puno slomljenih grešnika koji se bore. Ali Njegovi državljanini su odlučni u nameri da Ga upoznaju, a da bi se to dogodilo, oni učestvuju u duhovnim vežbama koje ojačavaju povezanost sa Carem i pružaju Duhu potpuni pristup svom životu.

Ova lekcija usmerena je na ulogu discipline/vežbanja u životu vernika. Koja je svrha molitve, proučavanja Biblije, davanja siromašnima, posta itd.? Fokus ove lekcije biće da predstavi ideju vežbanja u duhovnom životu nasuprot pokušajima da budemo duhovni. Ono što ne možemo da uradimo upornim pokušajima, možemo dobrim vežbanjem i povezanošću.

Sledećih nekoliko sedmica biće prilika za ozbiljno treniranje.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Duhovno vežbanje“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Razmotre duhovni rast kao plod disciplinovanog života.
- Usvoje ideju da su ljudi stvoreni za rast.
- Prouče vežbe koje razvijaju duhovne mišiće.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) dvoručni teg, konopac, cigla, deblji štap. (Aktivnost B) papir, olovke.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, olovke, primerci radnog lista sa kraja lekcije.

Primena – Biblije.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.

2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi). Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Cilj ove aktivnosti je navesti učenike da povežu način na koji se mišići razvijaju vežbanjem sa načinom na koji ljudi jačaju u duhovnom životu. Učenici će to učiniti pokušavajući da izvedu nekoliko vežbi koje naglašavaju određene mišiće ili mišićne grupe. Podelite ih u grupe od po dvoje ili troje. Svaka grupa će raditi drugačiju vežbu koja cilja na određeni deo tela. Učenici treba da rade tu vežbu sve dok na njima ne vidite uticaj vežbanja (bol, stenjanje itd.). Za devojčice odaberite vežbe koje mogu da urade pristojno u onome što su obukle.

Pozor – Kaži: **Ovog jutra čete malo da radite fizičke vežbe. Želim da ih radite ispravno i što duže možete. Razmišljajte o delovima tela koje jačate i kako jaki mišići na tim delovima tela mogu biti od pomoći.** Podelite učenike u grupe tako da svaka grupa radi samo jednu vežbu.

Sad – Daj svakoj grupi po jedan od sledećih zadataka: (1) Podizanje na vrhove prstiju, pa lagano vraćanje na cela stopala. (2) Trčanje u mestu. (3) (Za dečake) Iz ležećeg stava na leđima, podizanje ispruženih nogu oko 15 cm od zemlje i držanje nogu u tom položaju. (4) Kruženje ispruženim rukama pored tela. Neka nastave sa kružnim pokretima dok više ne mogu da podižu ruke uvis. (5) Podizanje relativno teškog dvoručnog tega bicepsima. (6) Podizanje tereta obrtanjem štapa: vezati konopac dužine metar i po oko cigle, a drugi kraj konopca vezati za deblji štap, dršku za metlu ili sl. Držeći štap vodoravno u ispruženim rukama, vrteti ga šakama tako da se konopac namotava i cigla podiže pri svakom obrtaju. Nastaviti vežbu laganim spuštanjem cigle.

Osvrt – Pitaj: **Gde ste osetili najveći uticaj treninga? Koje konkretne mišiće ste koristili? Koje su koristi od izgradnje tih mišića? Kako biste opisali svoje sposobnosti kada biste vežbali samo taj jedan mišić iznova i iznova? U čemu vidite povezanost između ove aktivnosti i rasta u duhovnom životu? Šta bi bilo kada bi slušanje hrišćanske muzike bilo vaša jedina duhovna vežba? Da li mislite da biste duhovno rasli ako biste služili ljudima, ali se nikada ne biste zaustavili da razgovarate s Bogom ili da čitate Bibliju? Šta nam upražnjavanje ovih vežbi govori o uravnoteženom duhovnom životu?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Ova aktivnost je jedan od načina da učenici razmotre kakav trening je potreban za pripremu za maraton i da to uporede sa razvijanjem snage i izdržljivosti u duhovnom životu.

Pozor – U grupama od po dvoje ili troje, neka učenici naprave program treninga za osobu koja retko vežba da bi se pripremila za maraton (42 km) za šest meseci. Pitaj: **Koje vežbe i aktivnosti biste joj vi prepisali? Koliko km bi trebalo da trči? Koliko često bi trebalo da trči? Šta biste joj rekli, kako da počne? Na koji način biste joj uvećali sposobnosti?** Budite što konkretniji. **Napišite svoj plan na parče papira i budite spremni da nam ga iznesete.**

Sad – Nakon što učenici završe svoj plan, neka iznesu svoj pristup ostatku razreda. Zapazite neke sličnosti i razlike u njihovim odgovorima.

(Ako je moguće, pogledajte savete na <http://halhigdon.com/training/51143/Marathon-Novice-Supreme-Training-Program> i uporedite ih sa predlozima učenika.)

Osvrt – Pitaj: **Šta ste naučili o treniranju za maraton što ranije niste znali?** (Odmor je važan. Kao i pravi tempo priprema.) **Po čemu su vaši planovi za izdržljivost drugačiji od plana koji su predložili oni koji su trčali?** (Prebrzo smo pokušali da trčimo predaleko. Nismo planirali vreme za odmor.) **Po čemu su bili slični?** (Znali smo da ćemo u nekim trenucima morati da nateramo sebe da nastavimo.) **Šta mislite, zašto je zdravo na duhovni razvoj gledati kroz naočare fizičkog treninga?** (Svi žele da budu u fizičkoj formi.) **Oko kojih stvari treba biti obazriv?** (Da ne upadnemo u strogost i rutinu toliko da promašimo suštinu.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Severna obala Australije poznata je po svojim raznobojnim koralnim grebenima koji se protežu stotinama kilometara. Ono što je zanimljivo je da koral koji je blizu obale ima slabije boje od korala koji je dalje. Šta mislite, zašto je to tako?

Koral koji živi blizu obale nalazi se uglavnom u mirnoj vodi. Izazov i borba za preživljavanje nije tako ekstremna kao za koral koji je daleko od obale i neprestano se bori sa ozbiljnim naletima talasa i oluja i grublјim delovanjem prirodnih sila. Taj koral mora da se prilagodi, promeni i razvija kako bi preživeo. Ta konstantna borba za život prouzrokuje da on raste zdrav i treperav.

Isto je i sa ljudima. Kada dođu izazovi i probe, mi oživimo. Kao koral koji more jako udara, mi se razvijamo. Naš razvoj je rezultat učestvovanja u vežbama duhovnog života koje su neprestano pod pritiskom tokova ovog sveta. Osećamo kao da postoji konstantni pritisak, plima koja nas odvlači od molitve i proučavanja Biblije, službe drugima ili davanja naše najvrednije imovine u nesebične svrhe. Ponekad taj pritisak izgleda kao plimski talas koji se razbija o nas, ne dozvoljavajući nam da budemo tihi i usamljeni, ili srećni i puni hvale za Boga. Znajte da su oni koji snažno sijaju obično prošli neku borbu.

Osvrt – Pitaj: **Možete li da se setite trenutaka u svom životu kada vas je borba ojačala? Kojih drugih primera možete da se prisjetite koji pokazuju ili ilustruju ovaj princip?**

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Kako biste se osećali kada biste videli učenike koji proučavaju Bibliju u hodnicima vaše škole ili se zajedno mole na fudbalskom igralištu? Da li bi bilo neumesno da neko na času izjavi kako se bori sa grehom varanja i prepisivanja, i da bi želeo da mu neko pomogne da to nadvlada? Da li bi bilo normalno videti učenike kako sede sami odvajajući vreme da budu sa Bogom? Da li bi bilo

normalno da čujete nekoga kako bez stida peva iz svega glasa pesme hvale na saboru, u crkvi ili subotnoj školi? Ponekad, kada vidimo ljude koji se mole ili „vežbaju“ svoju veru, mi mislimo kako se oni „pokazuju“.

Kaži: Poslušajte dva stiha koja će pročitati, a zatim odgovorite na sledeća pitanja. Da li izgleda kao da su ti stihovi kontradiktorni jedan drugom? Na koji način? Kako oni ipak streme istom cilju? (Jedan kaže da dozvolimo drugima da vide naša dobra dela. Drugi kaže da budemo pažljivi da ne činimo dela duhovnog razvoja tako da ih drugi vide. Ovi stihovi nisu u sukobu, jer jedan kaže da činimo dela pravednosti na takav način da proslave Boga. Drugi kaže, kada činiš ta dela, ne čini ih sa ciljem da ih drugi vide.)

Matej 5,14-16: „Vi ste video svetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. Niti se užije sveća i meće pod sud nego na svećnjak, te svetli svima koji su u kući. Tako da se svetli vaše video pred ljudima, da vide vaša dobra dela, i slave Oca vašega koji je na nebesima.“

Matej 6,1: „Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače platu nemate od Oca svoga koji je na nebesima.“

Predstavi sledeće ideje svojim rečima:

Od ključne je važnosti da zapamtimo da dela koja činimo kako bismo rasli ne navode Boga da nas više voli ili snažnije prihvata. Moramo da zapamtimo da kada poverujemo i prihvativamo Boga kao svog Oca i Spasitelja, mi smo u Njegovom carstvu. Razmislite kako dete postaje deo porodice. Obavljanje svakodnevnih dužnosti ga ne čini članom porodice, ali dok raste i sazreva, okruženo ljubavlju porodice, ono uči da radi zajedno sa ostalim članovima.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: Ilustracija o drvetu mandarine koje je bilo predodređeno da ostane isto, oslikava frustraciju koju osećamo kada očekujemo da nešto raste, a onda otkrijemo da se to nikada neće dogoditi. Bog je za nas imao cilj ne samo da rastemo, već i da cvetamo i donosimo rod.

Usmeri pažnju učenika na biblijske stihove iz njihove pouke. Pitaj: **Koji biblijski stihovi pokazuju da smo stvoreni sa ciljem da rastemo? U kom smislu ljudi uopšte ne očekuju da će rasti?** (Većina ljudi ne veruju da će ikada biti savršeni, pa se i ne trude da rade ispravne stvari. Ko želi da doživi neuspeh? Neki ljudi kažu da se ljudi zapravo uopšte ne menjaju.) **Kako biste objasnili razliku između treniranja za rast i pokušavanja da budemo dobri, ili tako nešto?**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Miša je celog svog života dolazio u crkvu. U poslednje vreme, on oseća da je njegovo detinje poverenje u Boga sada drugačije i on želi da bude bliži Bogu. Oseća kao da mu nešto fali, ali ne zna tačno kako da se ponovo poveže sa Bogom. Njegove molitve izgledaju kao ponavljanje nečega što je ranije čuo da on sam ili neko drugi govori. Pokušava da čita Bibliju, ali kao da mu ništa od toga ne ostaje u glavi. Čini mu se da u njegovom odnosu sa Bogom nema nikakve sile i on želi to da promeni. Da li ste se ikada osećali ovako?

[Napomena učitelju: Ovo je jedna od borbi s kojom se adolescenti suočavaju dok se od konkrenog razmišljanja kreću prema svetu apstrakcija. Njihova vera, kada su bili deca, bila je živa i mogla je gotovo da se izmeri. Sada svet, ideje, odnosi, kontradikcije i napetost ispunjavaju njihov život nesigurnošću o tome kako da izgrade vezu sa Bogom. Od velike je pomoći kazati im da to nije neuspeh u rastu s njihove strane, već dokaz da oni rastu. Sada su im samo potrebne nove vežbe.]

Podeli učenicima po primerak radnog lista koji se nalazi na kraju lekcije. Kaži: **Svako ko želi da se približi Hristu može da pogleda svoj život i pronađe svoje jake i slabe strane. Pogledajte ovaj radni list koji navodi discipline/vežbe duhovnog života i ocenite sebe. Stavite broj 1 pored**

aktivnosti u kojoj učestvujete najčešće, broj 2 pored sledeće, i tako dalje dok ne ocenite sve aktivnosti. Broj 7 će biti za aktivnost u kojoj retko ili nikad niste učestvovali ili o kojoj nikada ranije niste ni razmišljali.

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Kaži: **U grupama od po dvoje ili troje** (ili sa po jednom odrasлом osobom u malim grupama), **pročitajte Matej 6** i vidite da li možete da uočite vežbe za duhovni život u Isusovom učenju. **Upotrebite radni list da se podsetite različitih vežbi.** Odvoj određeno vreme za ovo, a zatim postavi sledeća pitanja.

Osvrt – Pitaj: **Šta Isus kaže o pomaganju ili služenju siromašnima (st. 2)? Šta Isus kaže o molitvi (st. 5-15)? Šta Isus kaže o postu (st. 16-18)? Šta Isus kaže o jednostavnosti prema novcu i drugim resursima (st. 19-21, 24)? Šta Isus kaže o čistoti (st. 22, 23)? Šta Isus kaže o skokovima vere i rešavanju briga (st. 25-34)?**

Pozivajući se na radni list, pozovi učenike da iznesu ostalima kojim vežbama bi možda želeli da posvete više vremena i energije u sopstvenom životu. Neka izaberu tri ili četiri vežbe koje će praktikovati naredne sedmice. U odeljku od petka nacrtana je staza za trening sa krstom s oba kraja. Neka pročitaju odeljak od utorka i onda razgovarajte kako bi mogli da eksperimentišu sa nekim vežbama naredne sedmice. Istakni da je odvajanje vremena za razmišljanje o Golgoti i tome šta je Bog učinio za njih, kako bi ih spasio, od suštinske važnosti.

Pitaj: **Koje vežbe ste odabrali s kojim ćete eksperimentisati? Šta mislite, koja vežba će vam biti najveći izazov?**

B. Pitanja za primenu

1. Šta mislite, koje vežbe je najvažnije raditi dosledno?
2. Koje vežbe bi bilo dobro raditi povremeno? Zašto?
3. Šta mislite, koje vežbe bi najviše promenile svet kada bi ih mnogi praktikovali? Zašto?
4. Koga poznajete ko redovno radi vežbe za duhovni život? Kako to utiče na njegov život? Kako to utiče na ljude oko njega?
5. Razmislite o biblijskim ličnostima koje su bile poznate po svom duhovnom treniranju. Nisu svi poznati po svim disciplinama, ali ako bi trebalo da odaberete Iliju, Jestiru, Danila ili Davida – koje discipline su istaknute u njihovom životu? (David je bio poznat po proslavljanju, Danilo po molitvi, Jestira po skokovima vere, itd.)
6. Kako se čuvate od odustajanja ako niste uvek dosledni?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Isus je najveći sanjar! Da li zaista smatrate da On veruje da se mi možemo razviti toliko da se ujedinimo sa Bogom kao On kada je bio na zemlji? Hristova stalna povezanost sa Ocem nije bila rezultat neke nadljudske svesnosti. Nije Isus zbog genetike ili rezultata savršenog roditeljstva ili lakog života bio tesno povezan sa nebeskom agendom. Da li je Isus bio tako moćno sredstvo za Boga zato što je bio dobar u školi? Pogledajte jevanđelja i zapazite da je Isus, još od detinjstva, uranjao u Pismo i razgovarao sa učiteljima o njegovoj primeni. Luka nam kaže da su Ga ljudi voleli dok je rastao. Da li to zvuči kao da je Isus bio samotnjak ili knjiški moljac kao tinejdžer?

On je krenuo u pustinju da se pripremi za svoju službu posteći i tražeći Boga. On je hrabro krenuo na nepoznatu teritoriju isterujući demone iz bespomoćnih ljudi. Iskradao se noću da bude

sâm sa Bogom u tihoj zajednici, a sledećeg dana govorio je mnoštvu. Jeo je i pio sa grešnicima. Samo pogledajte Spasitelja i videćete da mišići Njegovog duhovnog života nisu bili urođeni, već su se razvili kroz vežbanje i svesno povezivanje sa Ocem. On je živeo disciplinovanim životom. Sreća naša, jer je bilo potrebno mnogo discipline da se pokori Ocu u Getsimaniji umesto da krene lakšim putem i odabere da ne umre. I tako, u bolu i ranama, predodređen za najužasnije iskustvo na svetu, On je krenuo prema Golgoti. Za to je vežbao. Za šta mi vežbamo? Razmislite o stvarima za koje želite da vežbate u duhovnom životu. Počnite s vežbanjem.

UZ LEKCIJU 1:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa životom“.

Duhovne discipline/vežbe

Uputstva: Stavi broj 1 pored aktivnosti u kojoj najredovnije učestvuješ, broj 2 pored svoje druge najčešće aktivnosti, i tako dalje dok ne oceniš sve aktivnosti. Broj 7 će biti za aktivnost u kojoj si retko ili nisi nikada učestvovao, ili o kojoj nikada nisi ni razmišljao.

- Hrišćanska služba (rad na nekom opipljivom projektu za pomoć drugima)
- Molitva i proučavanje Biblije (redovno traženje Boga u molitvi i proučavanju)
- Autentično bogosluženje (izražavanje obožavanja i slavljenje Boga sa drugima)
- Pokoravanje (otvaranje i iskrenost s drugima u nadvladavanju slabosti)
- Tajna dobrota (praktikovanje dobrih dela sa Bogom kao jedinim svedokom)
- Post, čistota i jednostavnost (potčinjavanje svojih želja i usredsređivanje na jednu stvar)
- Hrišćanska žrtva i „skokovi vere“ (učenje da verujemo Bogu i u neizvesnostima)

Kada razmisliš o vežbama koje najređe radiš, šta misliš zašto ih izbegavaš? Šta misliš, zašto se na neke vežbe fokusiraš više nego na druge?

Lekcija 2

PROUČAVANJE BIBLIJE I MOLITVA

Dobio si poštu

1. PRIPREMA

A. Izvor

Jedna anketa je pokazala da 82 procenta Amerikanaca veruje da je Biblija ili doslovna ili „nadahnuta“ Božja Reč. Više od polovine je reklo da čita Bibliju barem jednom mesečno. Ipak, polovina nije umela da navede nijednog od četvorice jevangelista. A manje od polovine je znalo ko je održao propoved na gori.

Jovan 20,31: „A ova se napisaše da verujete da Isus jeste Hristos, Sin Božji, i da verujući imate život u ime Njegovo.“

Jevrejima 4,12: „Jer je živa reč Božja, i jaka, i oštrega od svakog mača oštrog s obe strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srca.“

Jovan 21,24.25: „Ovo je onaj učenik koji svedoči ovo, koji i napisao ovo: i znamo da je svedočanstvo njegovo istinito. A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.“

1. Solunjanima 2,13: „Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas reč čuvenja Božjega primiste ne kao reč čovečiju, nego (kao što zaista jeste) reč Božju, koja i čini u vama koji verujete.“

1. Petrova 5,12: „Po Silvanu, vašem vernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, savetujući i svedočeći da je ovo prava blagodat Božja u kojoj stojite.“

1. Jovanova 1,3-5: „Što videsmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s Ocem i sa Sinom Njegovim Isusom Hristom. I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. I ovo je obećanje koje čusmo od Njega i javljamo vama, da je Bog videlo, i tame u Njemu nema nikakve.“

1. Jovanova 2,1.2: „Dečice moja! Ovo vam pišem da ne grešite; i ako ko sagreši, imamo zastupnika kod Oca, Isusa Hrista pravednika, i On očišća grehe naše, i ne samo naše nego i svega sveta.“

1. Jovanova 2,21-25: „Ne pisah vam kao da ne znate istinu, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. Ko je lažljivac osim onoga koji odriče da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odriče Oca i Sina. Koji se god odriče Sina ni Oca nema; a koji priznaje Sina, i Oca ima. Vi, dakle, što čuste ispočetka u vama neka стоји; ako u vama ostane što čuste ispočetka, i vi ćete ostati u Sinu i u Ocu. I ovo je obećanje koje nam On obeća, život večni.“

1. Jovanova 2,26.27: „Ovo vam pisah za one koji vas varaju. I vi pomazanje što primiste od Njega, u vama стоји, i ne trebujete da vas ko uči; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.“

1. Petrova 1,23-25: „Kao prerođeni ne od semena koje trune, nego od onoga koje ne trune, rečju živoga Boga, koja ostaje doveka. Jer je svako telo kao trava, i svaka slava čovečija kao cvet travni: osuši se trava, i cvet njen otpade; ali reč Gospodnja ostaje doveka. A ovo je reč što je objavljena među vama.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Proučavanje Biblije i molitva“?

Pitajte bilo kog hrišćanina od 5 do 50 godina starosti koje aktivnosti nas drže blizu Boga i masovno će odgovoriti: „Proučavanje Biblije i molitva.“ Sve duhovne vežbe izrastaju iz povezanosti sa Bogom i Njegovim Duhom kroz proučavanje Biblije i molitvu. Budući da znamo (kognitivno) da su Božja Reč i vreme provedeno u razgovoru sa Ocem središte duhovnog života, zašto onda više ljudi to ne radi? Jedan od problema je da mnogi ne znaju kako da uzmu Božju Reč i konkretizuju je u stvarnom životu. Kao posledica toga, Božja Reč ostaje u kutiji označenoj sa: „Važne stvari koje treba znati, ali koje nisu pod obavezno i korisne“. Isto važi za molitvu. Mi ponavljamo reči i fraze jer ne znamo šta drugo da kažemo. Ova lekcija ima cilj da uključi tinejdžere u proučavanje Biblije kao deo dvosmerne komunikacije sa Bogom o njihovoj grešnoj ljudskoj prirodi, njihovom životu i njihovoj ulozi i svrsi u carstvu. Proučavanje Biblije i molitva je dvosmerna konverzacija – Bog govori nama i našim srcima kroz Pismo i u našim molitvama. Mi govorimo Bogu u razgovoru o Njegovoj Reči.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Proučavanje Biblije i molitva“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Vide proučavanje Biblije i molitvu kao način razgovora s Bogom.
- Prodube svoju želju za komunikacijom s Bogom.
- Vežbaju primenu Pisma na svoj svakodnevni život.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) dva odrasla dobrovoljca, ili mobilni telefon. (Aktivnost B) hleb, kikiriki puter, džem, nož, kuhinjski ubrusi, papir, olovke.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, tabla.

Primena – Biblije, primerci radnog lista „O čemu treba da razgovaramo?“

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Cilj ove vežbe je navesti učenike da razmisle o različitim načinima na koje su ljudi skloni da prekinu svoju komunikaciju s Bogom. Dogovori se unapred sa nekim da prekine uvodnu molitvu razgovorom s nekim drugim. Ili neka te osobe uđu u subotnoškolsko odeljenje pričajući dovoljno glasno da ometu učenike, očigledno nesvesni da je u toku molitva. Neka nastave dok im neko ne kaže „psssst“.

Pozor – Dovedi drugog učitelja ili možda dvoje pouzdanih tinejdžera da prekinu subotnu školu za vreme molitve. Kaži im da uđu i pričaju kao da nisu svesni šta se tu događa. Dobra je ideja i da im kažeš da pričaju o nečem beznačajnom.

Sad – Kada „ometači“ uđu u odeljenje, nastavi molitvu još malo kao da se nadaš da će prestati kada primete da se molite. Biće čudno kada drugi budu morali da utišaju to dvoje.

Isto se može uraditi pomoću mobilnog telefona koji zvoni usred molitve, i vi prekidate molitvu da biste se javili, govoreći: „Društvo, čekajte, moram da se javim...“ Učenici će biti zaprepašćeni.

Osvrt – Pitaj: **U našoj komunikaciji s Bogom, kako radimo istu stvar?** (Druge stvari su važne. Druge stvari privlače našu pažnju. Teško je fokusirati se i držati podalje od stvari koje nam odvraćaju pažnju.) **Kada ste uhvatili sebe kako jurite u molitvi ili proučavanju samo da biste što pre završili? Da li je ovo uopšte drugačije, i po čemu? Šta mislite, zašto je tako teško ostati usredsređen, pažljiv i u iskrenom skladu sa Bogom tokom razgovora sa Njim?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Učenici će pisati i slediti uputstva da naprave sendvič sa kikiriki puterom i džemom. Neka grupe od po troje-četvoro imaju papir i olovku da napišu svoja uputstva. Osim uputstava, biće vam potrebni i sastojci (kikiriki puter, džem, hleb, nož itd.).

Pozor – Kaži: **U grupama od po troje ili četvoro, napišite detaljno uputstvo za pravljenje sendviča sa kikiriki puterom i džemom. Budite temeljni.**

Nakon što učenici završe pisanje uputstava, neka ti ih predaju. Kratko ih pogledaj. Možeš ih pročitati i razgovarati sa učenicima o tome po čemu su slična, a po čemu različita.

Još jedan način za ovu vežbu je da crnim markerom išaraš polovicu recepta, ali nasumično. Zatim kaži učenicima da treba da naprave sendvič na osnovu ograničenog recepta. (Ovo naglašava kako mi pokušavamo da živimo sa jednim stihom ovde i drugim stihom тамо, s vremena na vreme. Koji procenat Biblije ste pročitali?)

Osvrt – Pitaj: **Šta nas iskustvo sa pisanjem uputstava uči o komunikaciji rečima? Kako praćenje delimičnih uputstava ilustruje naše pokušaje da živimo na osnovu ograničenog iskustva sa Božjom rečju ili ograničenog vremena za molitvu?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Odvajanje vremena za komunikaciju sa Bogom je umnogome nalik na pravljenje čaja. Vaš život je šolja vode, a vežbanje molitve i proučavanja Biblije je filter kesica. Ako stavite kesicu samo

nekoliko sekundi u vodu, samo mali deo ukusa će iscuriti u vodu. Što kesica duže stoji u vodi, čaj će imati jači ukus. Temperatura vode je takođe važna.

Osvrt – Pitaj: Da li se slažete ili ne sa ovim poređenjem? Ako se slažete, na koji način biste objasnili sličnosti? Neka učenici razgovaraju o tome kako ova metafora ilustruje proučavanje Biblije i molitvu.

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

U svakoj knjizi koja govori o tome kako imati dobar brak, postoji poglavje ili dva o komunikaciji. U svakoj knjizi o biznisu ili politici, moć i neophodnost komunikacije je takođe jedna od tema. Učitelji moraju da znaju kako da najbolje komuniciraju sa svojim učenicima. Komunikacija je okosnica svih odnosa. Razgovori sa Carem nisu predlog, već zahtev. Pismo ima svrhu i poruku koju želi da nam prenese.

Zamoli dobrovoljce da čitaju sledeće stihove, ili neka se učenici podele u parove ili male grupe i čitaju ih po grupama. Reci im da potraže razlog „zašto“ su ti stihovi bili napisani. Objasni da znanje o tome zašto neko piše predstavlja veliki deo razumevanja šta ta osoba pokušava da kaže. Nakon čitanja, neka učenici iznesu „svrhu“ ostatku razreda. Odgovore možeš napisati na tabli ili velikom listu papira tako da svi mogu da ih vide.

Jovan 20,30-21,1

Jovan 21,24.25

1. Petrova 5,12

1. Jovanova 1,3-6

1. Jovanova 2,1.2

1. Jovanova 2,21

1. Jovanova 2,26.27

Kaži: Svrha Pisma je jasna – komunikacija. Autori Biblije su pisali onako kako ih je Bog vodio da bi ljudima preneli poruku o svom odnosu sa Bogom. Tu poruku nije uvek lako „primiti“ ili „spoznati“.

U pouci za učenike, u odeljku „Kako to funkcioniše?“ nalaze se neka pitanja o biblijskom tekstu koja mogu da budu od pomoći u konverzaciji sa Bogom. U grupama od po dvoje ili troje, neka učenici slede date korake, koristeći stihove iz odeljka „Bog kaže...“

Kada odgovore na pitanja, neka iznesu svoje uvide koje su stekli i borbe koje su imali. Važno je podsetiti mlade ljude da to nije uvek lako. Što više to rade, lakše će im biti da „prime poruku“.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Ilustracija o izgubljenom ljubavnom pismu Jakova i Sare prikazuje istinu o sili molitve i proučavanja Biblije zarad učvršćivanja i osnaživanja naše veze. Iako su bili u srećnom braku, neke reči ostale su neizgovorene. Pitaj: **Kako ova priča ilustruje ulogu Pisma u našem odnosu sa Bogom?** (Ako ga ne čitamo, ne poznajemo Boga dovoljno dobro. Možda ćemo shvatiti delove, ali ćemo propustiti neke stvari koje mogu biti značajne.) **Po čemu se razlikuje?** (Po tome što prikazuje da su njih dvoje ostali zajedno uprkos izgubljenom pismu. Kada ne bismo komunicirali sa Bogom, bili bismo izgubljeni. Pismo je od ključne važnosti!)

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Šta bi bilo kada bi saznao da si usvojen i kada bi ti tvoji usvojenički roditelji predali veliki koverat u kom bi bile slike, isečci iz novina, priče, pisma, poezija, pesme, porodična stabla i kućni video snimci iz cele istorije tvoje porodice – čak i događaji koji su vodili tvom usvajanju? Šta kada bi unutra bila i uputstva o tvojim pravima na nasledstvo ili smernice za upoznavanje članova tvoje porodice? Šta misliš, šta bi učinio sa kovertom? Ostavio je po strani dok ne nađeš vremena da je prečešljаш? Šta misliš, kako bi pristupio takvom otkriću? Šta misliš, kakvo bi bilo tvoje iskustvo s molitvom i proučavanjem Biblije kada bi na to gledao iz ove perspektive?

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Cilj ove vežbe je pokazati raznolike načine za molitvu i stvari o kojima možete razgovarati sa Bogom. Kaži: **Neke od najsnažnijih molitava u Bibliji su obični razgovori ljudi sa Bogom o tome šta je On rekao ili o nečemu što je učinio. Ponekad razgovor ima veze sa time što On ne čini i šta se mi nadamo da će učiniti.**

Podeli učenike u šest grupa i svakoj daj po primerak radnog lista s kraja ove lekcije. (Ako imate samo šest učenika, daj svakom da pročita po jednu molitvu i prouči je.) Svaka grupa treba da pročita molitvu koju joj dodeliš sa donjeg spiska. Zatim treba da odgovore na pitanja koja su na radnom listu.

1. Molitva za Sodom: **1. Mojsijeva 18,20-33**
2. Molitva koja je uništila vojsku: **2. Carevima 19,15-20.32-35**
3. Molitva iz Davidovog srca: **2. Samuilova 7,18-29**
4. Molitva izmučene duše: **Psalam 1,1-6**
5. Molitva pokajanja: **Psalam 51,1-13**
6. Molitva proslavljanja: **Psalam 138,1-8**

B. Pitanja za primenu

1. Šta mislite, zašto su ljudi skloni izbegavanju redovnog proučavanja Biblije?
2. Šta je teže – razgovarati otvoreno i iskreno sa Bogom ili slušati Boga sa pažljivim srcem? Zašto?
3. Da li mislite da su neki delovi Biblije bitniji ili lakši za proučavanje od drugih? Koji i zašto?
4. Šta mislite, na koji način proučavanje Biblije zaista menja ljude? Kako?
5. Koje je za tebe najbolje vreme u toku dana za čitanje Biblije? Zašto?
6. Sa čime se najviše boriš kada se radi o vremenu za Božju reč: odvajanje vremena, prikupljanje motivacije ili održavanje usredsređenosti i pažnje?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Ključ za osnaživanje vašeg duhovnog života nalazi se u komunikaciji između vas i Boga. Kako komunicirate s drugima oko sebe? U knjizi *Put Hristu* imamo podsetnik da je molitva razgovor sa Bogom kao sa prijateljem. Znate o čemu da razgovarate ako vidite (ili ako želite da vidite) šta Bog radi u nekim situacijama u vašem životu ili svetu oko vas.

Proučavanje Biblije može biti neobično jer je teško pronaći mesto odakle ćemo početi i nismo sigurni šta da tražimo. Kada se munjevito shvatanje ne pojavi, mi zatvorimo knjigu. Ne smemo da zaboravimo šta ta Knjiga kaže o onima koji traže Boga. Ako tražite svim svojim srcem... naći ćete Ga. Biblija nikada nije bila namenjena da se čita kao roman. Vi treba da kopate kroz istoriju i kulturu i da tragate za razumevanjem onoga što je Bog pokušavao da kaže ondašnjim ljudima i kako se to uklapa u vaš život danas.

Poenta je da, kao i sa svakom vrstom vežbi, rezultati ne dolaze preko noći. Rast nastupa dok nastavljamo sa odvajanjem vremena za dvosmernu komunikaciju sa Bogom – razgovor, slušanje i odgovaranje na ono što čujemo.

UZ LEKCIJU 2:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

O čemu treba da razgovaramo?

Pitanja koja treba postaviti ostatku grupe i sebi:

- **Šta je molitva** (u ovom tekstu)? Prema ovoj konkretnoj molitvi, kako biste definisali/opisali molitvu?
- **Ko je molilac?** Šta znate o osobi koja se moli? Karakterne crte, jake strane, slabe strane, a naročito njen stav u molitvi?
- **Koji je glavni razlog za molitvu?** Zašto se ta osoba moli? Šta mislite, zašto je ova molitva uopšte zapisana? (Očigledno su mnoge molitve upućene Bogu – zašto je baš ova pomenuta u Bibliji?)
- **Koji detalji, izrazi ili reči** u ovom tekstu istinski oslikavaju koja je poenta sadržajne molitve?
- **Kada se molite**, kako biste opisali o čemu govore vaše molitve? Za šta se najviše molite? Za šta se najmanje molite?
- **O čemu možete da počnete da razgovarate s Bogom** o čemu sada ne pričate s Njim? Da li ste se ikada molili u vezi sa biblijskim tekstom koji ste pročitali ili nečim što je neko rekao u propovedi?
- **U kojoj meri možemo razgovarati sa Bogom** o onome što čujemo da drugi ljudi govore?

O čemu treba da razgovaramo?

Pitanja koja treba postaviti ostatku grupe i sebi:

- **Šta je molitva** (u ovom tekstu)? Prema ovoj konkretnoj molitvi, kako biste definisali/opisali molitvu?
- **Ko je molilac?** Šta znate o osobi koja se moli? Karakterne crte, jake strane, slabe strane, a naročito njen stav u molitvi?
- **Koji je glavni razlog za molitvu?** Zašto se ta osoba moli? Šta mislite, zašto je ova molitva uopšte zapisana? (Očigledno su mnoge molitve upućene Bogu – zašto je baš ova pomenuta u Bibliji?)
- **Koji detalji, izrazi ili reči** u ovom tekstu istinski oslikavaju koja je poenta sadržajne molitve?
- **Kada se molite**, kako biste opisali o čemu govore vaše molitve? Za šta se najviše molite? Za šta se najmanje molite?
- **O čemu možete da počnete da razgovarate s Bogom** o čemu sada ne pričate s Njim? Da li ste se ikada molili u vezi sa biblijskim tekstom koji ste pročitali ili nečim što je neko rekao u propovedi?
- **U kojoj meri možemo razgovarati sa Bogom** o onome što čujemo da drugi ljudi govore?

Lekcija 3

HRIŠĆANSKA SLUŽBA

Nudi se nagrada

1. PRIPREMA

A. Izvor

Filibljanima 2,5-11: „Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, koji, ako je i bio u obličju Božjemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; nego je ponizio sam sebe uzevši obliče sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nađe se kao čovek. Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. Zato i Bog Njega povisi, i darova Mu ime koje je veće od svakoga imena. Da se u ime Isusovo pokloni svako koleno onih koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; i svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga Oca.“

3. Mojsijeva 25,35: „Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe.“

2. Timotiju 1,16-18: „A Gospod da da milost Onisiforovom domu; jer me mnogo puta uteši, i okova mojih ne postide se; nego došavši u Rim potraži me još s većim staranjem i nađe. Da da njemu Gospod da nađe milost u Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.“

Jevrejima 13,1-3: „Ljubav bratinska da ostane među vama. Gostoljubivost ne zaboravlja; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše anđele na konak. Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onih kojima se nepravda čini kao da ste i sami u telu.“

Jakov 2,15-17: „Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, i kaže im koji od vas: 'Idite s mirom, grejte se, i nasitite se', a ne da im potrebe telesne, šta pomaže? Tako i vera ako nema dela, mrtva je po sebi.“

Otkrivenje 14,13: „I čuh glas s neba gde mi govori: 'Napiši: Blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad.' 'Da,' govori Duh, 'da počinu od trudova svojih; jer dela njihova idu za njima.'“

1. Jovanova 3,16-18: „Po tom poznasmo ljubav što On za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću. Koji dakle ima bogatstvo ovoga sveta, i vidi brata svoga u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božja stoji u njemu? Dečice moja! da se ne ljubimo rečju ni jezikom, nego delom i istinom.“

Galatima 6,2: „Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Hristov.“

1. Petrova 5,5-7: „Tako vi mladi slušajte starešine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. Ponizite se dakle pod silnu ruku Božju, da vas povisi kad dođe vreme. Sve svoje brige bacite na Nj, jer se On brine za vas.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Hrišćanska služba“?

Služba je dobra. Ko bi se usprotivio toj tvrdnji? Vrlo malo njih. Čak i oni koji ne veruju u Boga veruju da je pomaganje drugima pozitivna osobina. Stoga, šta službu hrišćana razlikuje od službe nehrišćana koji čiste šumu ili pomažu deci sa matematikom? Razlika je u „Zašto?“, u motivima za službu. Razlog da služimo izrasta iz našeg verovanja o prirodi i vrednosti ljudi. Naša služba drugima širi se kao odzvanjajući slavopoj za službu koju je Bog nama pokazao. Bog je nesebično odgovorio na našu potrebu za Spasiteljem i obezbedio nam Ga. (Jedan od načina da iskusimo Božju ljubav prema nama jeste da sledimo Njegov primer i prenosimo je drugima.) Još jedan od razloga za službu

je činjenica da je služba zaštitni znak Božjeg carstva. Pomaganje drugima je samo prirodni smer u vođenju Božjeg domaćinstva. Ova lekcija teži da prikaže stubove na koje se oslanja služba drugima, kao i da navede učenike da razmišljaju o kreativnim načinima da odgovore na potrebe ljudi. Od svih disciplina i vežbi, služba izaziva pravu reakciju kod tinejdžera jer odmah doživljavaju radost nesebičnosti i rod ljubaznosti.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Hrišćanska služba“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Otkriju jasne razloge za službu drugima.
- Procene i razviju pojam o službi koja ima značaja.
- Naprave vezu između članstva u carstvu i službe drugima.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) jedan ili nekoliko pravih štapova (npr. drški za metle). (Aktivnost B) olovke i papir.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, papir, olovke, tabla.

Primena – Papir, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Ova vežba ili prikaz služi da pokaže da tvoj fokus određuje tvoj ishod.

Pozor – Nabavi prav štap (npr. dršku za metlu) dugačak oko metar i po. Ako je moguće, nabavi nekoliko, kako bi nekoliko učenika moglo istovremeno da učestvuje u eksperimentu. Kaži učenicima da treba da održavaju štap u uspravnom položaju na vrhovima prstiju jedne ruke. Cilj je da to rade što duže mogu.

Sad – Pozovi dobrovoljca da isproba ovu vežbu. Prvo, reci mu da gleda u vrh štapa dok pokušava da ga održi u ravnoteži. (Tipično, jedini način da ova vežba uspe jeste da osoba gleda onaj kraj štapa koji nije na prstima već u vazduhu.) Zatim neka pokuša ponovo, fokusirajući se na deo štapa koji je na prstima. (Tipično, na taj način se gubi osećaj za perspektivu i ravnoteža postaje nestabilna.)

Osvrt – Pitaj: **Koje duhovne pouke možeš da izvučeš iz ove vežbe? Na koji način gledanje suprotnog kraja omogućava bolju ravnotežu? U kom smislu smatrate da služba drugima pomaže da budemo bliži Hristu?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Napiši sledeći spisak na tabli.

- ____ Nemaju vremena. (Nema vremena)
- ____ Nemaju novca i/ili drugih sredstava da bi bili od prave pomoći. (Nema novca)
- ____ Stide se da učestvuju u službi jer bi drugi mogli da im se rugaju. (Stid)
- ____ Ne znaju koje mogućnosti su im dostupne. (Bezidejnost)
- ____ Ne vide kako bi to moglo da bude od dugoročne koristi. (Nema razlike)

Pozor – Podeli papir i olovke. Neka učenici napišu fraze u zagrada na svojim papirima, a onda ih poređaju po redosledu važnosti kao prepreke da se ljudi uključuju u službu drugima. Treba da stave 1 pored najčešće prepreke, 2 pored sledeće, i tako dalje sve do 5 pored onoga što je najmanje verovatno da bude prepreka za službu.

Sad – Razgovarajte o njihovim pojedinačnim odgovorima i usaglasite se oko zajedničkog redosleda koji će upisati u spisak na tabli. Recite učenicima da razmisle u kojim oblicima hrišćanske službe su imali mogućnosti da učestvuju i kakve prepreke su se pojavile.

Osvrt – Pitaj: **U kojim vidovima hrišćanske službe ste imali priliku da učestvujete? Koje su bile neke od prepreka da poslužite drugima? Koje su tipične prepreke koje iskusi većina tinejdžera? Šta mislite, zašto tinejdžeri reaguju na takav način? Kojih se još razloga možeš setiti koji nisu na ovom spisku?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Vera se naslonila na obližnju klupu dok je stajala u redu pred grupom telefonskih govornica. Očigledno joj je bilo veoma loše, i imala je velike bolove dok je čekala da se neki od telefona oslobodi kako bi mogla da pozove nekoga u pomoć. Ljudi za telefonima opušteno su časkali nemajući pojma da Vera strpljivo čeka u agoniji. Studenti su naručivali pice telefonom, razgovarali sa prijateljima, zvali za prevoz do kuće, ali нико nije primetio ovu ženu u nevolji. Konačno, jedan prolaznik se zaustavio i pitao je da li je dobro, a ona je slabo uzvratila: „Moram da pozovem hitnu pomoć.“ Gospodin je uzviknuo: „Hej, ovoj ženi nije dobro i mora hitno da telefonira.“ Šokirane takvim prekidom, osobe koje su telefonirale su za trenutak blenule, a zatim krenule da spuštaju slušalice i prave mesto za nju da zove. Gomila pred telefonima se podelila kao Crveno more na

Mojsijevu zapovest, i Vera je mogla da pozove hitnu pomoć da je vozi u bolnicu. Većina ljudi je spremna da pomogne, jer to je najosnovnija ludska reakcija kada neko ima neku potrebu. Većinu ljudi samo treba prodrmati iz njihove rutine i svakodnevnog jurcanja kako bi se prisetili potreba drugih.

Osvrt – Pitaj: Da li vas je nekad neko prekinuo uzvikom „hej!“ kojim je objavio da neko ima neku potrebu? Šta se dogodilo, koji problem je ta osoba imala i kako ste vi reagovali?

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Dok iz sedmice u sedmicu otkrivamo šta znači biti u Božjem carstvu, jedna tema stalno iznova iskače na površinu: Božja deca se prepoznaju po načinu na koji se ophode prema ljudima oko sebe. Oznake državljanina nisu sakrivene ili tajne, to su javna dela dobrote koja pomažu u obnovi dostojanstva i zdravlja drugih ljudi. Božji ljudi treba da budu prepoznati po načinu na koji vole jedni druge. „Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako budete imali ljubav među sobom.“ (Jovan 13,35)

Vežbanje službe drugima jača „mišić“ u našim umovima i srcima koji dozvoljava drugima da budu prvi u carstvu. Carstvo ovog sveta ima vodilju: „Prvo ja.“ Ljudi su prepoznati i nagrađeni za to što guraju sebe u prvi plan i što „naprave nešto od sebe“. Za Božju decu postoji drugačiji način. Čitaj sledeće stihove (ili neka ih neko od učenika pročita).

Matej 7,9-12: „Ili koji je među vama čovek u koga ako zaište sin njegov hleba kamen da mu da? Ili ako ribe zaište da mu da zmiju? Kad dakle vi, zli budući, umete dare dobre davati deci svojoj, koliko će više Otac vaš nebeski dati dobra onima koji Ga mole? Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, cinite i vi njima: jer je to zakon i proroci.“

Jovan 13,35: „Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako budete imali ljubav među sobom.“

1. Petrova 4,7-10: „A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trezni u molitvama. A pre svega imajte neprestanu ljubav među sobom, jer ljubav pokriva mnoštvo greha. Budite gostoljubivi među sobom bez mrmljanja; i služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božje.“

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: Isus obećava svom narodu da će postojati trenuci kada će ih neki ljudi pogrešno razumeti, pa čak i mrzeti. Ali u većini slučajeva, najimpresivnija karakteristika Njegovih sledbenika je način na koji pomažu i menjaju ljude svojom službom drugima. Priča o Florens Najtingejl oslikava ženu koja je sebe potrošila za druge, a nagrada za to je bila radost zbog svog rada i, na kraju, čast i priznanje drugih.

Pitaj: Poznajete li nekoga ko vežba disciplinu služenja? Kakve stvari ta osoba radi? Kakav je njen stav? Šta drugi misle o toj osobi?

Po vašem mišljenju, koja osoba iz Biblije je najbolji primer službe drugima? Kada bi trebalo da odaberete jednu osobu koja je služila drugima, ko bi to bio i zbog čega?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Goran je napravio dobru poentu pre neki dan kad je rekao: „Ja ne mogu da nahranim svet. Nemam novca da dam siromašnima. Želim da pomognem, ali osećam da ne mogu da učinim mnogo. Ne znam ni odakle bih počeo.“ Zvuči poznato? „Većinu vremena sam toliko zauzet da čak i ne vidim kome bi trebalo da služim, a kamoli da znam kako treba da pomognem“, nastavlja Goran. A u užurbanom svetu kakav je ovaj naš, ako prilike nisu pogodne i relativno „izvodljive“, darovi blagodati retko se dele sa drugima.

Pitaj: Kako, po vama, vernik može da razvije „mišiće za službu drugima“ u svom duhovnom životu?

Neka učenici razgovaraju u manjim grupama o principima koje mogu da vide na delu u svakom činu službe opisanom u sledećim stihovima: **Marko 2,1-5; Luka 7,11-17; Luka 13,10-13; Dela 3,1-10**. Neka zapišu ono što nađu i budu spremni da razgovaraju o tome sa ostatkom razreda.

Neka učenici iznesu šta su naučili iz ovih događaja.

Osvrt – Pitaj: Na koje današnje osobe vas podsećaju ovi ljudi koji su imali neku potrebu? (Samohrane majke. Usamljene osobe. Neko ko je obeshrabren zbog zdravstvenih problema. Neko ko je uvek tu, ali ga često previdimo. Prijatelj. Neko ko je napravio ozbiljne greške u životu i treba mu oproštaj i prihvatanje.) **Koja je bila njihova potreba?** (Oproštaj. Prihvatanje. Rame za plakanje. Reči ohrabrenja. Isceljenje. Posao.) **Kako se to otkrilo?** (Isus ju je video. On je bio na svom putu do hrama – kao i svakog dana. Ona je bila u crkvi svake subote. Četiri prijatelja su odlučila da preduzmu ozbiljne korake. Dve grupe ljudi su naleteli jedni na druge – jedni su išli na sahranu, drugi prema gradu.) **Da li postoje i drugi izveštaji u Bibliji koji bi mogli da nam pomognu da shvatimo kako možemo bolje da služimo drugima?**

Pomozi učenicima da povežu ono o čemu ste razgovarali.

Pitaj: Iz ovoga što smo posmatrali i o čemu smo razgovarali, možemo li napraviti „program od tri do pet koraka koji će nam pomoći da vežbamo „mišiće za službu“? (Budi spreman da pomažeš svakog dana. Otvori oči/uši da saznaš ko ima neku potrebu. Pozovi još jednu ili dve osobe da biste zajedno pomogli. Budi temeljit i izdašan u svojoj službi – idi još jednu milju (Matej 5,41). Zahvaljuj i proslavljam Boga za dar služenja drugima.)

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Kao razred ili u manjim grupama sastavite spisak stvari koje biste mogli da uradite za druge, a koje:

- Ispunjavaju njihove potrebe.
- Pokazuju blagodat i ljubav.
- Pružaju nadu tim osobama.
- Daju tim osobama osećaj vrednosti, dostojanstva i poštovanja.

Predloži učenicima sledeće ideje svojim rečima:

Postarajte se da odaberete izvodljive projekte. Kreativnost je super, ali cilj je praktičnost, značaj i izvodljivost. Važnije je imati nekoliko projekata između kojih možemo da izaberemo, a koji su realni, nego mnoštvo onih koje bi bilo teško ostvariti. U oba slučaja će biti potrebno vreme, zato budite sigurni da možete da se posvetite poslu i obavite ga sve do kraja. Iako je delo službe uzbudljivo, ono zahteva vreme, energiju i disciplinu. Stoga, pre nego što bilo ko skoči, hajde da razmišljamo kako ćemo dovršiti posao!

Evo nekoliko ideja koje tinejdžeri primenjuju, a koje mogu motivisati vaše razmišljanje:

- Organizovati doručak sa palačinkama za vatrogasce i policajce u znak zahvalnosti za njihovu službu.

- Omogućiti samohranoj majci jedan „izlazak“ čuvajući njenu decu i čisteći kuću dok je ona u gradu.
- Pisati poruke ohrabrenja nekome ko je izgubio svog voljenog.
- Poslati poklon paket nekom vojniku ili studentu.
- Posetiti stariju osobu u njenom domu.
- Napraviti video-klip u kom vernici crkve upućuju reči ohrabrenja i prikazati ga osobi koja se bori sa nečim ili je bolesna.
- Odmeniti učitelje u dečjoj subotnoj školi pripremanjem i držanjem njihovih lekcija dok se oni opuštaju i uživaju u zakuski.

Sa učenicima odaberite nekoliko stvari sa spiska koji ste sastavili i razgovarajte kako možete da ih ostvarite. Napravite konkretne planove da izvedete jedan ili više ovih projekata kao grupa.

B. Pitanja za primenu

1. Kada ti je neko doneo svoj dar služenja i kakvu promenu je to unelo u tvoj dan, ili tvoj život?
2. Koji ti je najlepši trenutak u službi? Opiši kako je to iskustvo oblikovalo tvoj život.
3. Za koje vrste aktivnosti službe smatraš da su najkorisnije u širenju jevandjelja?
4. Kada je za tebe služba disciplina? Kada je to nešto o čemu ne treba mnogo da razmišljaš? Opiši oba scenarija.
5. Možeš li se setiti nekoga ko prirodno služi i nekoga ko je odabrao da uključi službu u svoj način života?
6. Razmisli šta su neki rekli o vežbanju služenja. Koji citat ti duboko progovara? Zašto? (Usmeri pažnju na citate iz pouke za učenike.)
7. Koja iskustva posvećena službi bi želeo da doživiš sledeće sedmice? Koje darove bi želeo da daruješ ljudima kao deo svoje službe?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Reči su dobre, ali jeftine. Lako je praviti planove, ali teško ih je ostvariti. Mišiće služenja razvijamo planiranjem i ostvarivanjem planova. Većina prilika za službu nisu veliki događaji u kojima učestvuješ, već male prilike koje se pojavljuju pred tobom svakodnevno. Mi jednostavno treba da vežbamo da skinemo pogled sa sebe i vidimo druge koji imaju neku potrebu. Kao i u bilo kojoj drugoj vežbi, mi treniramo redovno i dosledno kako bismo razvijali svoju sposobnost da ispunjavamo potrebe drugih ljudi. Zamislite Spasiteljevo lice svaki put kada „uručite“ nekom dar svoje službe. Po Isusovim rečima, svaki put kada nekome date dar blagodati, dajete ga Njemu. Da li želite da budete bliže Bogu? Približite se drugima stavljajući ih ispred sebe i služeći im, i tada ćete otkriti radost koja prevazilazi svaku drugu. Naravno, nikada nećete saznati dok ne pokušate.

Lekcija 4

AUTENTIČNO BOGOSLUŽENJE

Koliko ti On znači?

1. PRIPREMA

A. Izvor

Rimljanima 12,1: „Molim vas dakle, braćo, milosti Božje radi, da date telesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo.“

Jevrejima 12,28.29: „Zato, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.“

Psalam 29,2: „Dajte Gospodu slavu imena Njegovog. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.“

Psalam 95,6.7: „Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom, Tvorcem svojim. Jer je On Bog naš, i mi narod paše Njegove i ovce ruke Njegove. Sad kad biste poslušali glas Njegov.“

Psalam 96,9: „Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred Njim, sva zemljo!“

Psalam 100,2.3: „Služite Gospodu veselo; idite pred lice Njegovo pevajući! Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje Njegovo, narod Njegov i ovce paše Njegove.“

Psalam 86,8-10: „Nema među bogovima takvoga kakav si Ti, Gospode, i nema dela takvih kakva su Tvoja. Svi narodi, koje si stvorio, doći će i pokloniti se pred Tobom, Gospode, i slaviti ime Tvoje. Jer si Ti velik i tvoriš čudesa; Ti si jedan Bog.“

Otkrivenje 4,9-11: „I kad daše životinje slavu i čast i hvalu Onome što sedaše na prestolu, što živi va vek veka, padoše dvadeset i četiri starešine pred Onim što sedaše na prestolu, i pokloniše se Onome što živi va vek veka, i metnuše krune svoje pred prestolom govoreći: 'Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu; jer si Ti sazdao sve, i po volji Tvojoj jeste i stvoreno je.'“

Otkrivenje 15,2-4: „I videh kao stakleno more smešano s ognjem, i one što pobediše zver i ikonu njenu, i žig njen, i broj imena njenog, gde stoje na moru staklenom i imaju gusle Božje; i pevahu pesmu Mojsija, sluge Božjega, i pesmu Jagnjetovu, govoreći: 'Velika su i divna dela Tvoja, Gospode Bože Svedržitelju, pravedni su i istiniti putevi Tvoji, Care svetih. Ko se neće pobojati Tebe, Gospode, i proslaviti ime Tvoje? Jer si Ti jedan svet; jer će svi neznabوšci doći i pokloniti se pred Tobom; jer se sudovi Tvoji javiše.'“

Dela 2,42-47: „I ostaše jednak u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hleba, i u molitvama. I uđe strah u svaku dušu; jer apostoli činiše mnoga čudesna i znake u Jerusalimu. A svi koji verovaše behu zajedno, i imahu sve zajedno. I tečevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. I svaki dan behu jednak jednodušno u crkvi, i lomljahu hleb po kućama, i primahu hranu s radošću i u prostoti srca, hvaleći Boga, i imajući milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onih koji se spasavahu.“

Dela 4,31-35: „I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mesto gde behu sabrani, i napuniše se svi Duha Svetoga, i govorahu reč Božju sa slobodom. A u naroda koji verova beše jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve beše zajedničko. I apostoli s velikom silom svedočahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika beše na svima njima: jer nijedan među njima ne beše siromašan, jer koliko ih god beše koji imahu njive ili kuće, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to, i metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše.“

Bogosluženje – Ponizna predanost i vernošću zavetovana Bogu; rituali ili ceremonije kojima se izražava ta poniznost. Engleska reč za bogosluženje (*worship*) dolazi od staroengleske reči *worthship*, koja označava vrednost i dostoјnost onoga koji prima posebnu čast ili predanost. – Nelson's Illustrated Bible Dictionary

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Autentično bogosluženje“?

Tema o bogosluženju je izazov za crkvu već decenijama. Glavni deo te polemike okreće se oko pitanja „Kako treba da obožavamo“ umesto „Koga treba da obožavamo“. Prebacivanje našeg naglaska udaljava nas od rasprava oko naših zona udobnosti i uvodi u razmišljanje o Bogu kome (bogo)služimo. Ova lekcija teži da pruži izazov mladima da se uključe u bogosluženje s namerom i promišljenim nastojanjem da pokažu šta im Bog znači. Mi često pokazujemo šta nam najviše znači po načinu na koji to vrednujemo. Na isti način, pokazujemo koliko nam Bog znači službom koju Mu dajemo. Naše bogosluženje nije samo period između 11 i 12 sati svake subote. To je način života obožavanja i predanosti, poštovanja jednog i jedinog Boga koji je veći od života. Takođe je imperativ pružiti mladima oblike i rituale i načine po kojima mogu da vežbaju svoju službu Bogu.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Autentično bogosluženje“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Prouče značenje i cilj bogosluženja.
- Razviju biblijski način razmišljanja o bogosluženju kao stilu života.
- Otkriju kreativne načine da Bogu odaju čast.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) nekoliko predmeta različite vrednosti (npr. žvaka, bombona itd.), uključujući sliku člana porodice ili neke druge voljene osobe; papir, olovke. (Aktivnost B) primerci radnog lista „Beskonačno vežbanje bogosluženja“, olovke.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, papir, olovke, tabla.

Primena – Papir, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Sakupi predmete različite vrednosti. Neka tu budu neki predmeti sa relativno fiksном cenom (npr. bombone ili žvake). Uzmi i neke veoma vredne – sat, ključevi auta itd. Donesi i nešto što ne mora biti vredno za sve ljude, već je dragoceno zbog sentimentalne vrednosti, npr. iznošeni, ali voljeni odevni predmet. Dodaj i sliku svog deteta, supružnika ili nekog drugog voljenog člana porodice. Nećeš pokušavati da „prodaš“ sliku, već osobu. Cilj ove igre je navesti učenike da procene cene prikazanih predmeta. Nekima je lako odrediti vrednost, a drugima nemoguće. Ti treba da odrediš koliko su tebi vredni ti predmeti, i to će biti cene koje će učenici pokušati da pogode. Zapiši cene (ali tako da ih učenici ne vide) za predmete koje prikazuješ.

Pozor – Kaži: **Imam neke predmete za prodaju i neću se cenzurati ni u kom slučaju. Cilj ove igre je da pokušate da pogodite pravu cenu za svaki predmet. Ta cena je njegova vrednost, po mom mišljenju. Vi pokušavate da pogodite koliko je meni vredan taj predmet, a najbliža cena dobija poen.**

Sad – Počevši od predmeta koji imaju manje sentimentalne vrednosti i fiksnu cenu, neka učenici zapišu svoju procenu na papir koji si im dao. Kada pokažu svoje procene, kaži (ili pokaži) im ti svoju. Najbliža procena dobija poen. Dok ideš prema predmetima koji su vredniji ili potpuno neprocenjivi, možeš brže da nastaviš sa igrom. Poenta je očigledna – možeš reći koliko je nešto vredno prema ceni po kojoj si spremjan da prodaš tu stvar.

Osvrt – Reci: **Bogosluženje je kao pridavanje vrednosti nečemu; stavljanje cene na stvari koje smatraš dragocenim. Ta cena može biti: „Nije za prodaju koliko god neko ponudio.“ Ako je bogosluženje „izražavanje koliko nam Bog znači“, šta biste rekli o tome koliko je On važan današnjim ljudima?** (Bogosluženje može da deluje dosadno i beživotno. Često je to samo nešto što radimo bez razmišljanja i pravog interesovanja, umesto da bude pokazivanje Bogu koliko nam znači. Neki ljudi su ostavili svoje poslove i verno dolaze na bogosluženje svake sedmice već decenijama. To itekako govori koliko im je Bog dragocen.)

B. Početna aktivnost

Priprema – Umnoži radni list „Beskonačno vežbanje bogosluženja“ (sa kraja lekcije) i daj svakom učeniku po jedan primerak.

Pozor – Učenici treba, svako za sebe, iskreno da odgovore na pitanja, a zatim da u parovima objasne jedan drugom zašto su tako odgovorili.

Sad – Nakon što učenici odgovore na pitanja i porazgovaraju sa svojim parom o tome, kaži: **Hajde da otkrijemo kako je cela grupa odgovorila na ovu kratku anketu o bogosluženju.**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Postoji priča o jednom šahu (persijskom vladaru) koji je izgradio ogromnu zgradu da u nju smesti svoju voljenu, ali preminulu suprugu. Rad na građenju bio je mukotrpna drama tokom nekoliko godina. Legenda kaže da je šah naleteo na jednu kutiju na gradilištu i brzo naredio da je uklone. Nažalost, kutija na koju je naleteo i ne razmišljajući uklonio bio je kovčeg sa posmrtnim ostacima njegove supruge – one za koju je gradio tu zgradu.

Osvrt – Pitaj: Možete li se setiti trenutaka u životu kada ste na bogosluženje išli „samo onako“, bez razmišljanja i pravog interesovanja? Na koji način je legenda o ovom šahu slična vašem sopstvenom iskustvu sa bogosluženjem? Koje su neke od novih ideja koje imate o bogosluženju, koje mogu pomoći crkvi da bogosluženja ne budu „samo reda radi“?

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Od svih vežbi duhovnog života, iskustvo bogosluženja prouzrokuje najveće polemike jer je izuzetno lično, a ipak izrazito javno. U olujnom oblaku rasprava o bogosluženju, državljeni Božjeg carstva često treba da zastanu i prisete se Cara.

Prepiši tekstove o svakoj od dole navedenih kategorija na zasebne papire. Podeli učenike u pet grupa, svakoj dajući po jedan papir. Svaka grupa treba da pročita navedene biblijske stihove o svom obliku bogosluženja (muzika/pevanje, molitva, poučavanje, davanje i život). Nakon čitanja, svaka grupa treba da napiše kratku izjavu o tome kako će pokazati Božju vrednost na bogosluženju. Svaka izjava treba da počne frazom: Pokazaćemo da je Bog dostojan svojom _____ (pesmom, molitvom, učenjem, davanjem, životom). Zatim će svaka grupa opisati kako to može da izgleda ili zvuči ili da se oseća na bogosluženju.

Na tabli napiši sledeća pitanja koja im mogu biti od pomoći:

- Kako biblijski tekst opisuje ovaj oblik bogosluženja?
- Kada čitaš o strasti ovog biblijskog pisca prema bogosluženju, da li je to živa ili depresivna slika? Kako?
- Koji je fokus ovog oblika bogosluženja?

Svojom pesmom

1. Dnevnika 16,23-25

Psalam 13,6

Psalam 96,1,2

Psalam 147,7

Pokazaćemo da je Bog dostojan načinom na koji pevamo.

Svojom molitvom

Psalam 69,13

Psalam 65,1,2

Isajja 56,6,7

Pokazaćemo da je Bog dostojan načinom na koji se molimo.

Svojim poučavanjem

Psalam 86,11-13

Psalam 119,12-16

Psalam 119,169-175

Pokazaćemo da je Bog dostojan načinom na koji učimo i poučavamo.

Svojim davanjem

Psalam 96,8

Psalam 116,17-19

Pokazaćemo da je Bog dostojan načinom na koji dajemo desetak i darove.

Svojim životom

Psalam 15

Psalam 119,144

Psalam 133,1

Psalam 140,13

Psalam 146,2

Pokazaćemo da je Bog dostojan načinom na koji svakog dana živimo za Njega.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Iznesi sledeće misli svojim rečima:

Istina je da pridavanje vrednosti Bogu na bogosluženju nije isto kao grčevito držanje za stari duks. Ono što je slično jeste da mi vrednujemo sve iz lične perspektive. Lopta za bejzbol od pet dolara uhvaćena na utakmici ne vredi mnogo. Ali može da ima sentimentalnu vrednost za oca i sina na njihovoj prvoj utakmici profi lige. Štaviše, ta lopta od pet dolara mogla bi se smatrati da vredi stotine hiljada dolara ako ju je udarila prava osoba. Neki obožavaoci nikada ne bi prodali takav suvenir, bez obzira koliko novca im se ponudi. Sve zavisi od vašeg ličnog sistema vrednosti.

Pitaj: Šta je tebi vrlo vredno a drugi to često potcenjuju?

Pročitaj ti ili neka učenik pročita dva teksta iz Otkrivenja: **Otkrivenje 4,9-11; Otkrivenje 15,2-4.**

Pitaj: Šta je na nebu najvrednije? Kako nebeska bića izražavaju šta im je vredno? (Andeli i sva nebeska bića provode celi dan i noć govoreći koliko je Jagnje [Hristos] dostoјno.)

Kaži: Kada naše bogosluženje postane lično, ono oživljuje! Nisu potrebni bubenjevi (mada nekad mogu da pomognu). Nije neophodan „fensi“ propovednik ili profesionalni koncertni pijanista, samo vernici koji lično vrednuju svog Boga. *Ti si meni sve* (*He's everything to me*, tj. *Tebi pevam Tvorče veliki*) je stara pesma koja govori o tome koliko je Bog dragocen. Teško je pevati je i zaista to misliti, jer nije uvek jednostavno živeti tako na ovoj zemlji.

Pitaj: Možete li se setiti nekih drugih pesama koje jasno govore o tome koliko nam Bog znači? U kom smislu je po njima teže živeti, nego pevati ih?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Jednom godišnje mlađi se organizuju da održe bogosluženje u jednoj našoj crkvi u Americi. Od uvoda do propovedi – za sve su zaduženi tinejdžeri. Neki od mlađih hoće zaista da dođu do krajnjih granica i budu kreativni. S obzirom da se to odvija jednom godišnje, zašto da ne? Drugi deo grupe nije zainteresovan za bilo kakvu značajniju promenu. Tako otpočinje drama i ekipa za bogosluženje ne može da se složi oko stila bogosluženja koje treba da održe.

Pitaj: Šta nije u redu s ovom grupom? Šta je savršeno normalno u ovoj situaciji? Šta bi trebalo da urade na osnovu nekih principa o bogosluženju koje smo već utvrdili u ovoj lekciji?

(Svako je fokusiran na ono što on želi umesto na ono što bi trebalo da govorimo Bogu i o Bogu. Ne radi se ovde o nama! Trebalo bi međusobno da se slušaju i naprave ravnotežu između onoga što misle da proslavlja Boga na uobičajeni način i onoga što može da proslavi Boga na novi način.)

Kaži: Bez obzira da li uživate u tradicionalnom obliku javnog bogosluženja ili savremenijem pristupu, bogosluženje treba da bude vreme kada govorimo Bogu koliko nam je dragocen.

Pitaj: **Kako bi ovaj stih mogao da se primeni na ceo opseg raznih stilova bogosluženja: „Zato reče Gospod: 'Što se ovaj narod približe ustima svojim i usnama svojim poštije me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovest je ljudska kojoj su naučeni“ (Isaija 29,13)?**

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Kaži: **U grupama od po troje-četvoro, organizujte bogosluženje koje bi trajalo oko sat vremena i uključivalo pet elemenata iz Psalama (muziku/pevanje, molitvu, učenje/poučavanje, davanje i život). Budite kreativni ako želite. Odaberite temu i isplanirajte bogosluženje.**
Možda ćete želeti da iskoristite upitnik iz odeljka „Kako to funkcioniše?“ iz vaše pouke da vidite na koja područja želite da usmerite naročitu pažnju.

Daj izazov učenicima da budu što konkretniji i detaljniji. Pozovi ih da iznesu svoje opise predloženog vremena za bogosluženje.

Osvrt – Pitaj: Sa kakvim problemima ste se susreli dok ste planirali bogosluženje? Kako ste se izborili sa preprekama koje su izronile? Koji deo bogosluženja ste najlakše isplanirali? Koji je bio najteži?

B. Pitanja za primenu

1. Ako bi trebalo da definišete bogosluženje u jednoj rečenici, kako biste preneli iskustvo bogosluženja što je moguće tačnije?
2. Opiši bogosluženje koje ti je bilo naročito značajno. Šta se dogodilo i kako je to uticalo na tebe? Koji su neki od elemenata koji su doprineli značaju tog bogosluženja?
3. Šta misliš, koja je veza između zajedničkog i privatnog, ličnog bogosluženja? Neki ljudi misle da bogosluženje počinje kao zajednički događaj koji hrani želju za ličnim bogosluženjem, dok drugi smatraju da je proces obrnut. Šta ti misliš?
4. Kada bi trebalo da osmisliš sat vremena bogosluženja koje bi istinski odalo čast Bogu u tvojoj zajednici, kako bi ono izgledalo?
5. Koji su neki od stavova i zapažanja koje imaš o bogosluženju za koje smatraš da treba da se promene?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Vežbanje bogosluženja ključno je za duhovni rast. To je jedna od onih grupa duhovnih mišića koje ne možete da zanemarujete duže vreme, a da ne oslabite. S druge strane, kada tvoja hvala i tvoje davanje i tvoje pevanje odražavaju želju da saopštiš Bogu šta ti On znači, ti si duhovno obnovljen. To je zanimljiv fenomen: kada damo sve što možemo u službi Bogu, dobijamo više nego što očekujemo. Šta bi se dogodilo ako biste nekoliko trenutaka pre nego što uđete u crkvu izdvojili za razmišljanje o tome zašto želite da služite Bogu? Šta bi se dogodilo kada bi svaki vernik, pre nego što otvorи pesmaricu ili odsluša propoved ili otvorи novčanik da dâ dar, razmišljaо о tome koliko mu je dragocen odnos koji ima s Bogom? To bi moglo da postane zanimljivo.

UZ LEKCIJU 4:

Ovaj radni list je za početnu aktivnost B.

Beskonačno vežbanje bogosluženja

Zaokruži broj koji najbolje opisuje gde se ti nalaziš kada je u pitanju zajedničko bogosluženje svake sedmice.

A. Bogosluženje je...

Nešto što podnosim

Nešto što jedva čekam

1   2   3   4   5   6

B. Na bogosluženju u mojoj crkvi, ja sam...

Posmatrač sa strane

Aktivni učesnik

1   2   3   4   5   6

C. Kada dođem na bogosluženje, ja se nadam da ču...

Dobiti blagoslov (napuniti baterije)

Izraziti radost i posvećenost Bogu

1   2   3   4   5   6

Beskonačno vežbanje bogosluženja

Zaokruži broj koji najbolje opisuje gde se ti nalaziš kada je u pitanju zajedničko bogosluženje svake sedmice.

A. Bogosluženje je...

Nešto što podnosim

Nešto što jedva čekam

1   2   3   4   5   6

B. Na bogosluženju u mojoj crkvi, ja sam...

Posmatrač sa strane

Aktivni učesnik

1   2   3   4   5   6

C. Kada dođem na bogosluženje, ja se nadam da ču...

Dobiti blagoslov (napuniti baterije)

Izraziti radost i posvećenost Bogu

1   2   3   4   5   6

Lekcija 5

POKORNOST

Samo mi veruj

1. PRIPREMA

A. Izvor

Efescima 5,21: „Slušajući se među sobom u strahu Božjem.“

1. Korinćanima 16,15-18: „Molim vas, pak, braćo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; da ste i vi pokorni takvima, i svakome koji pomaže i trudi se. Ali se obradovah dolasku Stefaninom i Fortunatovom i Ahajikovom, jer mi oni nadoknadiše što sam bio bez vas; jer umiriše duh moj i vaš. Prepoznajte, dakle, takve.“

1. Petrova 2,13-17: „Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovečijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; ako li knezovima, kao njegovim poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima. Jer je tako volja Božja da dobrim delima zadržavate neznanje bezumnih ljudi. Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božje. Poštujte svakoga: braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte.“

1. Petrova 5,5-7: „Tako vi mladi slušajte starešine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. Ponizite se, dakle, pod silnu ruku Božju, da vas povisi kad dođe vreme. Sve svoje brige bacite na Nj, jer se on brine za vas.“

Kološanima 1,3-8: „Zahvaljujemo Bogu i Ocu Gospoda svoga Isusa Hrista, moleći se svagda za vas, čuvši veru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima, za nadu ostavljenu vama na nebesima, za koju napred čuste u reči istine jevanđelja, koje je u vama, kao i u svemu svetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čuste i razumeste blagodat Božju u istini, kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznog našeg drugara u služenju, koji je za vas verni sluga Hristov, koji nam i javi vašu ljubav u duhu.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Pokornost“?

Pokornost je disciplina koja ima mnoge definicije i primene. Za tinejdžere, usredsredićemo se na to kako oni mogu da se pokore nekome u koga imaju poverenja da može biti vođa, mentor, trener koji ih ohrabruje da prave dobre izbore. Postoje mnogi primeri odnosa u kojima jedna osoba očekuje od druge da bude taj iskreni vođa za dobro u njihovom životu. U novozavjetnoj crkvi, mentori kao što su Stefana, Fortunat, Ahajik i Epafras imali su dinamičan uticaj na mlade vernike rane crkve. Vežbanje pokoravanja je čin stavljanja samog sebe pod vođstvo neke druge osobe. Pokoravanje zvuči depresivno, ali sposobnost da stavimo sami sebe pod vođstvo nekoga ko donosi rodove povezanosti sa Bogom da bi nas poučavao i vodio, obeležje je Hrista koji se molio: „Ne moja volja nego Tvoja da bude.“

Verovati nekome koga Bog vodi, da vodi vas, čini da svaka druga veština ili dar bledi u poređenju s tim. Ovaj duh protivi se nezavisnim, samodovoljnim, autonomnim ljudima, kakvim nas ovaj svet nagoni da budemo. Ova lekcija teži da tinejdžerima predstavi vrednost pokoravanja nekome ko na njih može izvršiti uticaj na dobro.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Pokornost“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Otkriju potrebu da se pokore kako bi doživeli iskustvo razvoja.

- Prouče potrebu za pokoravanjem unutar tela Hristovog.
- Budu ohrabreni da rastu pod vođstvom dobrog mentora.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) papirne kesice, kamenčići, mali slatkiši. (Aktivnost B) papir, olovke.

Povezivanje – Biblije i/ili pouke za učenike.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prodite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Svrha ove aktivnosti je ilustrovati istinu da su božanski nadahnuti mentori dragoceni ljudi od kojih možemo da učimo. Stavi slatkiše (ili grickalice, poklončice ili sl.) u četiri papirne kesice, a nekoliko kesica (više od četiri) napuni kamenčićima. Zadatak je uesti učenike koji su izašli iz prostorije i dozvoliti im da odaberu hoće li pitati jednu osobu iz prostorije za vođstvo. Oni koji su ostali unutra znaju u kojim kesicama su kamenčići, a u kojim slatkiši. Pitanje je da li će učenici pokušati da odaberu kesicu na svoju ruku ili će tražiti pomoć od nekoga. Verovatno je dobra ideja tražiti nekoliko dobrovoljaca (3-4). Neka jedna osoba bude vodič od kog učenici mogu da zatraže pomoć. Neka ostatak učenika posmatra i zapazi šta učesnici rade.

Pozor – Reci: **Potrebna su mi četiri dobrovoljca da sada napuste prostoriju.** Kada dobrovoljci izaju, kaži ostalim učenicima: **Imaćemo puno kesa napunjenih kamenčićima, a samo četiri sa slatkisima.** Odredi jednog „vodiča“ koji će pokazati kese sa slatkisima ako učenici budu tražili pomoć ili vođstvo. Ako odaberu da traže sami, velika je šansa da neće uspeti. Dok su dobrovoljci van

razreda, kaži im: **Kada se budete vratili u razred, dobićete zadatak da odaberete papirnu kesu. Ona će sadržati ili nešto dobro ili nešto ne baš tako poželjno. Možete zatražiti pomoć ili savet od vodiča, ili možete da birate sami.** Ključne reči koje moraju da upotrebe su: „Vodi me do dobrih stvari“ ili „Skloni mi se s puta, ne treba mi pomoći“.

Sad – Uvedi dobrovoljce jednog po jednog da donesu odluku.

Osvrt – Pitaj dobrovoljce: **Kako ste se osećali kada ste čuli koje dve mogućnosti imate? Da li ste se mučili pri izboru da li da pitate vodiča? Zašto je to bio problem? Dok su osobe pre vas birale, da li je postajalo lakše verovati vodiču ili ste postajali sve sumnjičaviji? Ako bi ovu vežbu trebalo da primenite na način na koji biramo da li tražimo od drugih da nam pomognu da donešemo dobre odluke, šta možete da naučite iz ove vežbe?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Svrha ove vežbe je omogućiti mladim ljudima da razmisle šta bi mogli da nauče od nekog drugog. U našem svetu učitelji su nam nametnuti, ali mentori su oni za koje biramo da im se potčinimo i da od njih učimo. Pripremi učenicima papire i olovke kako bi zapisali svoje odgovore.

Pozor – Neka učenici napišu na papiru imena osoba koje bi želeli da intervjuju i šta bi želeli da nauče od njih.

Sad – Pitaj: **Kada biste mogli da sednete pored tri poznate osobe i postavite im bilo kakvo pitanje, koga biste izabrali i šta biste želeli da naučite od njih?**

Kada završe, neka učenici iznesu ostalima svoje spiskove.

Osvrt – Pitaj: **Da li većina mentora koje ste spomenuli spada u poznate ljude ili neopevane heroje? Da li pokoravanje drugoj osobi u cilju učenja predstavlja nešto strano današnjim tinejdžerima? Zašto da ili zašto ne?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

„Malo mnoštvo“ okupilo se i selo na svoja mesta na lokalnom sastanku Anonimnih alkoholičara. Nikada nisam bio na takvom sastanku, ali sam čuo razne priče o njihovom uspehu i silini njihovih okupljanja. Sa stolice iz zadnjih redova slušao sam i posmatrao interakciju, ispovesti i svedočanstva.

Jedan gospodin napravio je grešku pravljenjem izgovora i pokušavanjem da racionalizuje svoju zavisnost na takav način da ona ne izgleda kao zavisnost. Početnička greška. Cela grupa ga je prosto prikovala za zid što je lagao sam sebe. Nisu bili zli, ni po kom standardu. Ali bili su surovo iskreni. Jedna druga osoba se po prvi put pojavila na sastanku i u potpunosti ispričala svoju priču, koja je uključivala apel za pomoć od nekoga ko bi tu osobu proveravao i držao za reč. Grupa se okupila oko te osobe u podršci i izlivima emocija za koje nisam ni sanjao da postoje.

Dvojica muškaraca ustali su tog dana, jedan koji je želeo da zaštitи svoj ponos i samostalnost, i drugi koji je želeo da potčini svoj slomljeni život nekome ko bi mogao da pomogne.

Snaga te zajednice bila je u spremnosti da daje i pokori se nekome ko bi mogao da pomogne. Na putovanju duhovnog razvoja, pomaže ako imate nekoga kome možete da verujete da će vam pomoći. Niko ne raste sam. Delo obnove često dolazi dok učite od drugih koji su tim putem prošli pre vas.

Osvrt – Pitaj: **Da li je naša kultura otvorena za iskrenost i odgovornost? Kako da, kako ne?**

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Postoji jedna zajednička nit koja se provlači kroz iskustvo ljudi – državljana Božjeg carstva; svi oni su iskusili Božju blagodat. Svi oni su „unutra“ zahvaljujući dobroti i milosti Cara. Iako niko nije bolji ili „spaseniji“ od nekog drugog, postoje ljudi od kojih možemo da naučimo više. Nije slučajnost što su Pavle i Petar bili zajedno jedno vreme. Na početku, Pavle je imao mnogo toga da nauči od Petra. A kako se ispostavilo, i Petar je u svoje vreme imao mnogo toga da nauči od Pavla. Kada pogledate ljude koji duhovno rastu, očigledno je da ne rastu sami. Često je tu vodič, mentor, uzor koji ih ohrabruje i daje im uputstva. Nikada nećete čuti poznate sportiste da kažu: „Ja sam sâm sebi inspiracija i sve što danas znam, sâm sam uradio.“ Bilo bi to absurdno. Poznati muzičari i izvođači bili su pod uticajem generacije pre njih. Isus je rekao: „Nema učenika nad učiteljem svojim, nego i sasvim kad se izuči, biće kao i učitelj njegov“ (Luka 6,40). Novi zavet je pun neopevanih heroja na koje su mladi vernici gledali kako bi dobili razumevanje i mudrost.

Neka nekoliko učenika pročita Pavlove kratke izjave o četvoro ljudi koji su bili kao so zemlji. Razmislite o nekim kvalitetima i karakternim crtama koje su možda imali i zbog kojih ih je Pavle prepoznao kao takve: Stefana (**1. Korinćanima 16,15-18**); Fortunat (**1. Korinćanima 16,15-18**); Ahajik (**1. Korinćanima 16,15-18**); Epafras (**Kološanima 1,3-8**).

Pitaj: **Da li prepoznajete ova imena? Vi ih možda ne prepoznajete, ali možete da se kladite da su vernici rane crkve zavisili od njihovog vođstva i božanske mudrosti mnogo puta. Da li poznajete nekoga u vašoj crkvi na koga vas podseća ovo četvoro ljudi?**

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: U legendi o bambusovoj šumi, gospodar vidi što šuma ne može. Ipak, šuma veruje gospodaru i sledi vođstvo bez obzira koliko je ono bolno. Jedan od najvećih kvaliteta koje osoba može da ispolji je da bude poučljiva.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Sunce je pržilo fudbalski teren tokom pauze između dva poluvremena dok su treneri pokušavali da povrate odlučnost ekipa da igraju čvrsto. Međutim, ekipe su bile iscrpljene, i sama pomisao da zakorači na teren i igra još 35 minuta, za Samuela je bila obeshrabrujuća. Samuelov trener posmatrao je dečake kako isisavaju sok iz kriški narandži koje su majke pripremile za pauzu. Snažno je zarežao: „Hoću da odmah uzmete te kore od narandže i da ih žvaćete.“ Svi su ga pogledali, zabrinuti da mu je sunce uticalo na rad mozga. Niko ne jede kore od narandže. One su gorke i svako zna da je sočno „meso“ narandže deo u kom ima hranljivih materija. Niko nije žvakao kore – osim Samuela. Šta mislite, zašto je Samuel jeo narandžinu koru, a ostali igrači odbili?

Samuel je imao tog čoveka za trenera i ranije, i znao je da trener ima neke luckaste ideje, ali su se one uvek na kraju pokazale delotvornima. Kako se ispostavilo, dok je Samuel žvakao gorku narandžinu koru, ulja iz kore obložila su unutrašnjost njegovih usta. Dok su se drugi mučili, presahli zbog žedi, Samuelu je bilo dobro. Ko je to mogao da zna? Trener.

Pitaj: **Kada ste naučili nešto dragoceno od neočekivanog učitelja? Možete li da se setite nekih primera iz Pisma u kojima je neko učio od neočekivanog učitelja?**

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

U izvesnoj meri, svi se pokoravamo nekoj drugoj osobi i dozvoljavamo joj da utiče na naš život. Nije to uvek formalno, ali svaki put kada dozvolimo ljudima da na ovaj ili onaj način utiču na nas, mi se pokoravamo njihovom vođstvu. Pitaj: **Na koji način je to dobro? Kako to može biti suptilno, ali razorno iskustvo?**

Mentor

Vodič

Trener

Partner koji te proverava i drži za reč

Učitelj

Pitaj: **U gornjem spisku, koji termin vam se najviše dopada?** (Kako god na to gledali, svima nama je potreban neko ko će nam pomoći na našem životnom putu. Velike odluke su blizu ili upravo ispred većine tinejdžera.) Pitaj: **Koja su neka životna područja u kojima bi želeo da imaš starijeg prijatelja koji će ti pomoći?** (Sledeći spisak je načinjen od stvari koje su tinejdžeri spomenuli.)

- Suočavanje sa zabavljanjem i suprotnim polom
- Sticanje dobrih prijatelja i pružanje takvog prijateljstva
- Otkrivanje u čemu sam zaista dobar
- Vernost Bogu bez otuđivanja od prijatelja
- Pružanje uzora, nekoga kome bismo bili slični
- Slaganje sa roditeljima, a da ja i daljem budem ja
- Pronalaženje načina da unesem promenu u svoju crkvu
- Pružanje nekoga ko će me čuti, bez osuđivanja ili neprestanih pokušaja da me popravi
- Pružanje starijeg prijatelja sa kojim ćemo povremeno jednostavno provoditi vreme
- Pružanje nekoga ko će mi pomoći u osećajima neprestane usamljenosti.

Osvrt – Kaži: Mentoru su ljudi kojima dozvoljavamo da nas obučavaju i vode kroz period života koji su oni već prošli.

U grupama od po dvoje-troje, neka učenici razgovaraju o sledećim pitanjima: **Koje od ovih izjava vas privlače? Zašto biste žeeli mentora? Izaberite jednu od izjava i razmislite kako biste zatražili od mentora vođstvo po tom pitanju.**

B. Pitanja za primenu

1. Ako postoji neko na koga ličiš zbog njegovog uticaja na tebe, ko je to i šta misliš, zašto je ta osoba tako snažno delovala na tebe?
2. Pokoravanje ne zvuči kao pozitivna reč u današnjoj kulturi. Šta misliš, zašto je to tako?
3. Poznaješ li nekoga ko se pokorio nekoj drugoj osobi radi obučavanja ili vođstva? Kako to utiče na njen/njegov život?
4. Razmisli o tri osobe koje poznaješ na koje bi želeo da ličiš. To može biti zbog jednog kvaliteta ili više njih. Napiši im pismo u kom saopštavaš koliko ceniš taj njihov kvalitet.
5. Odvoj vreme ove sedmice da uz molitvu razmisliš o pozivanju nekoga da bude tvoj mentor. Ne moraš da budeš u krizi; čak i ako želiš samo jednom da pročaskaš sa nekim i dobiješ savet, odvoj trenutak ove sedmice da pitaš nekoga za mišljenje.

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Stefana. Fortunat. Ahajik. Epafras. Ko su oni?

Oni su bili samo obični ljudi kojima su drugi došli zbog njihove posvećenosti Bogu. Mentorji mogu biti vođe, učitelji, slikari, ribari, doktori, mehaničari, medicinske sestre, mame iz susedstva. Razmisli o ljudima kojima se diviš i koje ceniš u svojoj crkvi, i šta bi oni mogli da učine da bi ti pomogli da se razviješ u ono što je Bog isplanirao za tebe. Za mnoge, roditelji će biti u toj grupi. Zamoli ih da ti pomognu da budeš bolji u školi. Zamoli ih da ti pomognu u problemima sa porodicom. Pozovi ih da oblikuju tvoj pogled na Boga i crkvu. Iskoristi njihovo ohrabrenje i odgovornost. Ako je to znak slabosti, onda je za to kriv najjači čovek koji je ikada živeo. To je Hristov plan – da se vernici oslanjaju jedni na druge s iskrenošću i istrajnošću. Zamisli crkvu koja neguje takve odnose!

Lekcija 6

TAJNA DOBROTA

Tajne operacije

1. PRIPREMA

A. Izvor

Matej 6,2-4: „Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemer i po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaista vam kažem: primili su platu svoju. A ti kad činiš milostinju, da ne zna levica tvoja šta čini desnica tvoja. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.“

Psalam 139,1-3: „Gospode! Ti me kušaš i znaš. Ti znaš kad sednem i kad ustanem; Ti znaš pomisli moje izdaleka; kad hodim i kad se odmaram, Ti si oko mene, i sve puteve moje vidiš.“

Jevrejima 4,13: „I nema tvari nepoznate pred Njime, nego je sve golo i otkriveno pred očima Onoga kome govorimo.“

Amos 4,4-5: „Idite u Vetilj, i činite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treće godine desetke svoje; i palite žrtvu zahvalnu od hleba kiselog, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi“, govorи Gospod Gospod.“

Kološanima 3,12: „Obucite se dakle kao izabrani Božji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje.“

Osija 11,4: „Vukoh ih uzicama čovečijim, užima ljubavnim; i bih im kao oni koji im skidaju jaram s čeljusti, i davah im hranu.“

B. Šta treba reći o lekciji „Tajna dobrota“?

Primarni cilj tajne dobrote nije da ostanemo anonimni, već da učinimo dobro delo nekome bez obaveze da nam se revanšira ili zahvali. Takođe je važno upamtiti da vežbanje dobrote treba da bude motivisano zahvalnošću Ocu i osnaženo Njegovim Duhom. Ono se smatra disciplinom jer produbljuje našu odanost Bogu i putevima Njegovog carstva i pored svega što drugi govore ili ne govore. Mnogi su motivisani pohvalama drugih. Ponekad će nas tuđa očekivanja pokrenuti da činimo dobra dela. Ali vežbanje tajne dobrote zahteva praksu jer nastoji da ide nasuprot same suštine naše grešne, ljudske prirode. Svi mi želimo pohvale i priznanja. Isus je o našoj dobroti rekao: „A ti kad činiš milostinju, da ne zna levica tvoja šta čini desnica tvoja. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.“ Tajnost jamči da naša dobrota dolazi iz srca koje jednostavno želi da ugodi Bogu. Nagrada dolazi istog trenutka jer znamo da smo izazvali osmeh na Božjem licu i da je to bio dar za Njega a ne za sebične težnje. Krajnja nagrada dolazi kada Hristos ponovo dođe. Za neke ljude, ovo je disciplina koja najviše osnažuje njihov odnos sa Bogom, jer je to iskustvo samo između davaoca i Boga. Kao ishod vežbanja dobrote mi postajemo svesniji drugih, a manje zaokupljeni sobom.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Tajna dobrota“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Prodube svoj osećaj vrednovanja sile koja leži u dobroti u Božjem carstvu.
- Sprovedu plan da vežbaju tajna dela dobrote kao eksperiment.
- Neguju vrednost činjenja onoga što je dobro i ispravno kada niko za to neće sazнати.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) dobrovoljac, čaša vode. (Aktivnost B) slatkiši koje su obezbedili anonimni donatori.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike.

Primena – Papir, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Sledeća igra je osmišljena da navede učenike da razmisle šta motiviše ljude da budu ljubazni prema drugima. Cilj je da učenici motivišu dobrovoljca da nešto učini (dâ čašu vode učiteljici) samo i jedino aplauzom.

Pozor – Prvo, reci dobrovoljcu da izađe iz prostorije kako bi razred mogao da dobije smernice. Zatim kaži razredu: **Treba da navedemo dobrovoljca da dâ čašu vode meni, učiteljici. To je naš zadatak.** Treba da motivišu dobrovoljca tapšanjem i navijanjem bez objašnjavanja rečima šta on treba da učini.

Kada dobrovoljac uđe, objasni mu da će od njega biti zatraženo nešto da učini, ali bez reči. Moraće da obrati pažnju na povratnu reakciju i da shvati šta treba da uradi na osnovu reakcija grupe. Razred će aplaudirati i navijati kada se dobrovoljac približi čaši vode, a prestajaće kada se udalji. Ista reakcija se nastavlja i pojačava dok učiteljica ne dobije vodu.

Sad – Kad počnete, možda ćeš hteti da pomogneš učenicima aplaudirajući sa njima kada je „toplo“, a zastajući kada je „hladno“.

Osvrt – Pitaj: **U kojim područjima života radimo određene stvari samo zarad aplauza i priznanja drugih ljudi?** (Način na koji se oblačimo; sport; šta govorimo u javnosti; s kim se družimo; muzika.)

Pitaj učenike da li se slažu ili ne sa sledećom izjavom: **Naši projekti za službu ljudima oko nas se tipično obavljaju kao način svedočenja jer „ljudi nas gledaju“.** Kada odgovore, pitaj ih zašto su odgovorili onako kako su odgovorili.

B. Početna aktivnost

Priprema – Zamoli neke vernike crkve da anonimno pripreme nekoliko poslastica za tvoj subotnoškolski razred. Postaraj se da „poreklu“ slatkiša ne može da se uđe u trag. (Neka bude dovoljno i za neočekivane posetioce.)

Pozor – Kaži: **Ovi pokloni su dati našem razredu. Nema nikoga kome možemo zahvaliti, osim Bogu. Iako oni nisu pali s neba kao mana, osobe koje su ih pripremile za vas odabrale su da ostanu anonimne.**

Sad – Dok deliš slatkiše, postavi učenicima sledeća pitanja.

Osvrt – Pitaj: **Na koji način bi ovo iskustvo bilo drugačije za vas kada biste znali ko vam je ovo napravio?** (Možda bismo razmišljali o tome kako je to divna osoba i osećali bismo potrebu da joj se zahvalimo.) **Šta mislite, koja je nagrada za osobu koja je tajno napravila ovo za vas? Kakvu korist ona ima od ovoga?** (Saznanje da je učinila nešto lepo; saznanje da ćete vi uživati.) **Po čemu bi bilo drugačije kada bi oni znali da vi znate ko je u pitanju?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Ne radi se o tome da je Andrej bogat, on jednostavno ima veliko srce za ljude. Ne samo da je dobrodušan, već je i veoma lukav. Ako je u restoranu, on će „snimiti“ kandidata kog će tajno blagosloviti zrncem dobrote. Jednom je to bio dezert za par koji je delovao iscrpljeno na kraju teške sedmice. Drugi put je poslao kolače za sto gde se velika porodica okupila radi proslave rođendana. On uvek više brine za anonimnost nego za sopstveni trošak. Jednog dana, dok je Andrej sipao gorivo u svoj auto, posmatrao je jednu izgleda samohranu majku kako pokušava da sipa gorivo i održi red među svojom decom u isto vreme. On je završio sa sipanjem dosta pre nje i platio gorivo i za nju i za sebe, a da ova majka koja se borila nije znala. Odvezao se sa pumpe sa nezadrživim osmehom na licu. Jednostavno nije mogao da se obuzda! Andrej je često i sam u finansijskom škripcu. Ali on izgleda čuje jedan drugačiji glas nego drugi ljudi. On ima oko za ljude kojima je potrebna pomoć, a nagrada koju prima je radost slična dečijoj i razlog da se smeši. Ali sigurno se i Bog smeši. Možda je Andrej bogatiji nego što smo isprva mislili.

Osvrt – Pitaj: **Na koji način je Andrej bogat? Kada ste imali priliku da budete nekome na blagoslov, a da ne dobijete pohvalu za svoju dobrotu? Opišite kako ste se osećali. Šta mislite, šta je važnije za hrišćanina – da učini dobro delo ili da ne pripisuje sebi zasluge za to kako bi se Bog proslavio? Objasnите.**

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

U Božjem carstvu ima nekoliko istina koje kao da iznova i iznova izlaze na površinu. Jedna je da je Božja blagodat prema ljudima iznad naših sposobnosti da je zaslužimo ili oplatimo. Bilo koji pokušaj da je zaradimo čineći ono što je već ostvareno kroz Hrista samo će ometati delo blagodati u tvom životu. Odmori se u blagodati koja te prihvata kao dete baš tu gde se danas nalaziš.

Druga istina je da Car očekuje od svoje dece da žive kao davaoci blagodati. Ako si zahvalan za dobre stvari koje je Bog učinio za tebe, onda je potpuno razumljivo da ćeš želeti da živiš sa istim stavom kao i tvoj Otac – nesebičnom službom drugima, poklanjajući blagodat.

Pitaj: **Možete li da se setite nekih ljudi iz Pisma koji se mogu smatrati „davaocima blagodati“?** (Neka učenici odgovore.) **Zašto ste odabrali baš te ljude?**

Kaži: **Neki ljudi pokušavaju da urade dobre stvari kako bi Bog ustao i obratio pažnju na to. Drugi čine dela blagodati kako bi ih ostali primetili. Nekad je teško uočiti razliku između te dve grupe.** Neka učenici pronađu i pročitaju **Matej 6,2-4**. Zatim čitajte odlomak iz propovedi na gori iz **Mateja 5,3-12**.

Pitaj: **Šta znači „da ne zna levica tvoja šta čini desnica tvoja“? Šta je nagrada koju Isus spominje? Šta mislite, zašto je Isus želeo da učenici čuju ovu poruku? Šta mislite, kako je ova poruka uticala na verske vođe Isusovog vremena?**

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: **Ponekad naša dobra dela daju ljudima osećaj vrednosti i dostojanstva. Ponekad dobra dela, kada nisu učinjena u tajnosti, mogu da posrame druge ili učine da se oni osete kao vaši „dužnici“.**

Pitaj: **Postoje li ljudi u vašem životu koji se ne osećaju vrednima? Šta možete učiniti u tajnosti kako biste ih podsetili da su važni?**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Subotnoškolski razred od 10 tinejdžera odlučio je da praktikuje tajnu dobrotu tokom sedmice. Trebalo je svakog dana da učine neko dobro delo u tajnosti i da u subotu ne kažu nikome šta su učinili. Ali, složili su se da ako ih Bog bude blagoslovio tokom sedmice kroz njihovu službu drugima, mogu da pokažu svoju radost pevajući s oduševljenjem.

Pitaj: **Šta mislite, kakva je bila njihova reakcija? Zamislite kada bi se 10 tinejdžera posvetilo da čini po jedno tajno dobro delo dnevno tokom jedne sedmice. Šta mislite, kakav uticaj bi to ostavilo? Koliko ljudi bi bilo dotaknuto tom dobrotom? Kako bi to izgledalo u poređenju sa uobičajenom sedmicom?**

Napiši sledeća pitanja na tablu. Reci učenicima da se podele u grupe od po dvoje-troje, prođu stihove iz odeljka „Bog kaže...“ u svojim poukama i odgovore na pitanja koja su na tabli.

1. Ako bi trebalo da izabereš jedan stih iz lekcije koji daje najsnažniju zapovest da tvoja dobra dela ostanu tajna, koji bi to stih bio? Zašto ti taj stih progovara tako duboko?
2. Ako bi trebalo da izabereš iz lekcije jedan stih koji oslikava šta dela dobrote mogu da postignu, koji bi izabrao?
3. Ako bi trebalo da izabereš jedan stih iz tog odeljka koji bi, ako se „primi k srcu“, izazvao najveću promenu u tvom duhovnom životu, koji bi stih izabrao? Zašto?

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Kaži: Praktikovanje tajne dobrote može delovati zanimljivije ili uzbudljivije od drugih duhovnih aktivnosti (npr. proučavanja Biblije, molitve, bogosluženja) zbog svoje tajnovitosti, ali ono zahteva vežbanje isto koliko i ostale. Zaista je potrebno dodatno vreme i dodatni trud da biste nekome dali nešto u tajnosti.

Neka učenici, u malim grupama, razmisle o tri ili četiri načina na koje mogu ove sedmice biti davaoci blagodati. Kaži im da mogu da iskoriste kriterijume navedene u odeljku „Kako to funkcioniše?“ kao vodič u razmišljanju.

Kriterijumi:

1. Ko ima neku potrebu?
2. Šta možeš da učiniš da bi pružio blagodat bez obaveza?
3. Kako možeš da izbegneš da te prepoznaš kao izvor pomoći?

Nakon razmišljanja, kaži im da se dogovore da kao grupa učine nešto tokom sedmice, čak i ako je to nešto sasvim jednostavno kao što je pisanje poruke nekome kome bi trebalo ohrabrenje.

Kaži: Dok razvijate svoje planove, imajte na umu deo o tajnosti. Gledajte da ih ostvarite na takav način da se ne zna ko je to uradio.

Osvrt – Pitaj: Na koji način je to i dalje tajna dobrota ako radite sa partnerom? Koji biblijski tekst govori da je važno da ne činite nešto za druge da biste bili „viđeni“ i da bi ti ljudi imali dobro mišljenje o vama? Na koji način uspostavljate ravnotežu između tajnosti i potrebe da učinite ispravnu stvar za drugu osobu? Postoji li način da se ova dela blagodati čine diskretno (razborito, vodeći računa da se ne govori o nečemu što je delikatne prirode), umesto tajno? U čemu je razlika? Kakvu ravnotežu treba da napravite?

B. Pitanja za primenu

1. Koje prepreke naizgled stoje na putu tajnoj dobroti?
2. Šta mislite, koji su dugoročni uticaji tajnih dela blagodati?
3. Koga poznajete da ima dar uočavanja ljudi koji su u potrebi? Zamolite ih za pomoć ili savet da naučite da vidite potrebe drugih kao oni.
4. Šta mislite, šta bi se desilo vašoj crkvi kada bi svi vernici praktikovali tajna dela dobrote sedmicu dana?
5. Šta mislite, zašto je Isus dao zapovest da vežbamo tajnu dobrotu?
6. U kom smislu je to vežbanje/trening? Koje duhovne mišiće ono osnažuje?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Jedna od stvari koje je najteže priznati jeste da volimo kada nas ljudi primete. Učenici će možda reći: „Briga nas šta drugi misle o nama“, ali zapravo svi mi provodimo dosta vremena razmišljajući o tome šta ljudi misle o nama. Ljudi teže za pohvalama, priznanjem i poštovanjem. Dosegnuti one koji ti nikada neće zahvaliti ili iskazati poštovanje, lično ili javno, je najsličnije agape (božanska ljubav) davanju. Nikada nećete razumeti silu tajne dobrote koja menja život dok je ne isprobate. To je jedno od onih iskustava koje morate da doživite pre nego što o njemu možete da govorite. Možda ćemo sledeće sedmice moći iz ličnog iskustva da pričamo na ovu temu.

Lekcija 7

POST, ČISTOTA I JEDNOSTAVNOST

Jedna stvar

1. PRIPREMA

A. Izvor

Isaija 58,5-11: „Takav li je post koji izabrah da čovek muči dušu svoju jedan dan? Da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostret i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu? A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš sveze bezbožnosti, da razrešiš remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram? Nije li da prelamaš hleb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? Kad vidiš gologa, da ga odeneš, i da se ne kriješ od svoga tela? Tada će sinuti videlo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža. Tada ćeš prizivati, i Gospod će te čuti; vikačeš, i reći će: 'Evo me'. Ako izbacиш između sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti зло; i ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnju; tada će zasjati u mraku videlo tvoje i tama će tvoja biti kao podne. Jer će te Gospod voditi vazda, i sitiće dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krepiće, i bićeš kao vrt zaliven i kao izvor kome voda ne presiše.“

Joilo 2,12-14: „Zato još govori Gospod: 'Obratite se k meni svim srcem svojim i posteći i plačući i tužeći.' I razderite srca svoja, a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svome, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. Ko zna, neće li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naliv za Gospoda Boga vašega.“

1. Timotiju 1,5: „A namera je zapovesti ljubav od čistog srca i dobre savesti i vere nelicemerne.“

Filibljanima 1,9-11: „I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i svakoj volji, da kušate šta je bolje, da budete čisti i bez spoticanja na dan Hristov, napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božju.“

2. Korinćanima 1,12: „Jer je naša slava ovo: svedočanstvo savesti naše da smo u prostoti i čistoti Božjoj, a ne u mudrosti telesnoj nego po blagodati Božjoj živeli na svetu, a osobito među vama.“

Sinonim za čistotu je reč „liberalan“ (slobodan, slobodouman, darežljiv, širokogrud, izdašan). „Darežljivo, sa jednostavnosću srca“ koristi se u Jakovu 1,5 za Boga kao blagodatnog i „izdašnog“ Davaoca. – *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*

2. Korinćanima 8,2: „Da u mnogom kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Post, čistota i jednostavnost“?

Čistota i post nisu na vrhu liste tinejdžerskih omiljenih tema. U bilo kom periodu života, ideja o usmerenosti ka jednom cilju ne izgleda kao realistično nastojanje. Život je užasno opterećen. Biti sposoban da uradiš više, brže i bolje je ono što se vrednuje u umu popularne kulture. Štaviše, disciplina posta kao da se ne uklapa u kulturu koja sve što bi mogao da poželiš čini lako dostupnim. Teško je naći čak i odrasle, a kamoli tinejdžere, koji mogu da prenesu značaj i svrhu discipline posta. Šta je post? I kako je on povezan sa hrišćanskom čistotom/jednostavnosću?

Iz Biblije je jasno da postoji prednost u postu. Takođe je jasno da se post pretvorio u način da glumimo lažnu čistotu, dok je srce nepokajano. Čistota i jednostavnost jednostavno znače: imati samo jedan sastojak, ili, biti usredsređen na jednu stvar. Ovo tromesečje bavi se vežbama koje

pomažu deci u Božjem carstvu da rastu. Vežba u proučavanju Biblije, molitvi, službi i bogosluženju dovodi do rasta u Duhu. Vežba posta usmerena je na duhovne mišiće duše. Srce i um se lako mogu omesti i skrenuti s pravog puta koji vodi Bogu, a da i dalje odaju utisak kako su na ispravnom putu. Cilj ove lekcije je da pokaže da postoje mnogi načini da se ispolji uska usredsređenost na Boga. Post ne mora da bude samo uzdržavanje od jela i pića tokom određenog vremena.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Post, čistota i jednostavnost“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Razumeju značenje hrišćanske čistote.
- Otkriju svrhu posta u odnosu sa Bogom.
- Prouče različite načine na koje mogu da praktikuju post.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) fotoaparat sa podesivim objektivom i/ili razni kartonski cilindri.
(Aktivnost B) olovke, tabla.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista „Otkrivanje jedne stvari“ sa kraja lekcije.

Primena – Papir, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Biće ti potreban fotoaparat koji ima podesivi objektiv, ili nešto jednostavno kao kartonski ili papirni cilindri (papir za uvijanje, ubrusi itd.). Objektivi i/ili cilindri treba da budu različitih veličina.

Pozor – Kaži učenicima da je svrha da vežbaju ciljanje jedne stvari. Učenici treba da odaberu nekoga ko će sesti ispred razreda i biti meta. Učenici će se usredsrediti na lice dobrovoljca.

Sad – Učenici treba da se smeste bilo gde u prostoriji tako da vide samo lice mete. Svaki objektiv ili cilindar će zahtevati od posmatrača da stane na drugačijoj udaljenosti od mete kako bi video samo lice.

Osvrt – Pitaj: **Koliko je teško usredsrediti se na jedan predmet ili osobu bez cilindra u poređenju sa tim kada imate cilindar?** (Možeš da pokušaš da zuriš u lice bez cilindra, ali druge stvari koje su ti u vidokrugu te ometaju.)

Kaži: **Cilindar je kao post – on je sredstvo koje ti pomaže da budeš usredsređen „na jednu stvar“.** Uobičajena fotografска tehnika je da fokus bude na predmetu u centru, dok pozadina ostaje zamućena. (Pokušaj da nadeš takve fotografije.) **Post je promišljeno vežbanje vaše fokusiranosti na jednu stvar.**

Pitaj: **Kako je post danas zloupotrebljen ili pogrešno shvaćen?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Cilj ove vežbe je navesti učenike da prouče stvarno značenje posta. Obično oni ponavljaju ono što su čuli da drugi govore. Napiši na tabli spisak stavki koje treba da ocene.

Pozor – Podeli papir i olovke, i neka učenici poređaju stavke počevši od jedinice kao najbolje ocene do sedmice kao najgore.

Sad – Kada završe, neka učenici iznesu koje stavke su obeležili jedinicama i dvojkama, da steknete utisak šta su birali kao najbolje, a koje šesticama i sedmicama, da uvidite šta smatraju najgorim razlozima.

Zašto treba da postite?

Oceni sledeće stavke redosledom od najboljeg razloga (1) do najgoreg (7).

- Da biste razbistrali um.
- Da biste se pripremili za donošenje teških odluka.
- Da biste očistili telo.
- Da biste odrekli svojih želja u cilju jačanja volje.
- Da biste smršali.
- Da biste kaznili sebe.
- Da biste bili dobar svedok drugima koliko ste duhovno posvećeni.

Osvrt – Pitaj: **Šta mislite, zašto su ljudi odgovorili onako kako su odgovorili? Na koji način vidite post kao korisnu stvar za vernike? Kako on može biti problem?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Otac i sin su otišli u divljinu da vežbaju pucanje u mete kako bi se pripremili za sezonu lova. Sin je nosio malu pušku kalibra 22 (5.6 mm), dok je otac nosio sačmaru kalibra 12 (18.5 mm). Jedan za drugim su pucali u limenke i stare, istrulele panjeve. Otac je pucao velikom sačmarom, a sin malom puškom. Sin se divio sili i gruvanju velike sačmare, i želeo je da se menja s ocem. Otac ga je podsetio da nije dovoljno veliki i da je njegova puška taman za njega.

Primećujući da je sin pomalo razočaran u svoju malu pušku, otac je počeo da objašnjava dečaku da mala puška može da izvede nešto što velika sačmara ne može. Izvukao je jednu čauru iz sačmara i otvorio je, otkrivajući stotine veoma malih kuglica.

„Vau, baš su male“, rekao je dečak u čudu.

Otac je odgovorio: „Pogledaj jedan od svojih metaka. Poprilično su veliki u poređenju s ovim malima.“ Otac je nastavio: „Hoćeš li da vidiš nešto što tvoja puška može da uradi a ova velika sačmara ne može?“

Dečak je radoznalo klimnuo glavom. Otac je napunio limenku vodom iz potoka i krenuo preko livade do velikog panja koji je štrčao iz zemlje. Vratio se i podigao sačmaru ciljajući na limenku preko livade, i tada je grunuo. Čekali su da limenka padne, ali ništa se nije dogodilo. Otac je rekao: „Daj mi svoju pušku.“ Pažljivo je naciljao i jednim hicem oborio sa panja limenku punu vode. Dečak je bio impresioniran.

„Razlika između ove dve puške je što sačmara ispaljuje mnogo malih zrnaca, ali na daljinu ne može mnogo da učini.“ Dečak je klimnuo glavom shvatajući. „Ta tvoja mala puška jednim metkom dobro obavlja posao, zar ne?“

Osvrt – Pitaj: Šta mislite, na koji način je ova priča slična hrišćanskom životu? (Puška je ispalila jedan metak – bila je usredsređena na jednu stvar i mogla je bolje da pogodi metu na daljinu. Ako se usredsredimo samo na jednu stvar, bićemo efikasniji u životu.) **Do koje mere hrišćani treba da se usredsrede na jednu po jednu stvar? Da li ste ikada morali da se usredsredite na jednu stvar na štetu drugih? Šta se dogodilo i kakav je bio ishod?**

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Kao državljeni Božjeg carstva, možemo da očekujemo da će neprijatelj pokušavati da nas omete.

Jedan od načina da se uruši neko carstvo je da se učini da državljeni zaborave ko su i zašto postoje. Sotonin najstariji i najopasniji trik je delo ometanja. Možda se sećate perioda u životu kad ste bili obuzeti mnogim „dobrim stvarima“. Čistota (imati samo jedan sastojak, biti usmeren ka jednoj stvari) je cilj, a post je jedan od načina da se usredsredimo na tu „jednu stvar“.

Neka učenici popune vežbu koja se nalazi na kraju lekcije. Cilj vežbe je da primete da u svim nastojanjima u duhovnom životu dođe trenutak da se fokusiramo na jednu stvar, što znači puštanje drugih stvari. Neka učenici rade sami ili u manjim grupama. Ako vam je vreme ograničeno, svakoj grupi daj po jedan ili dva teksta da obrade.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: „Jedna stvar“ nije samo hrišćanski koncept, što vidimo iz filma „Gradski kauboji“. Čak i u poslovnom svetu, gurui koji govore o uspehu i ispunjavanju ciljeva primećuju da je jedan od kvaliteta uspešne osobe sposobnost da bude usredsređena na jednu stvar.

Pitaj: Kako ova ilustracija progovara tvom životu? Koga još poznaješ kome bi moglo da bude od koristi odvajanje vremena da se fokusira na jednu stvar?

Kaži: Taj fokus je upravo poenta posta. Stavljanje svega – hrane, zabave, sportova i drugih hobija – na niže mesto na listi prioriteta jedna je od vežbi na treningu duhovnog razvoja.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeće ideje svojim rečima:

Neki ljudi misle da je post staromodno, prevaziđeno religiozno ponašanje. U gotovo svakoj većoj religiji poznatoj čovečanstvu, post je deo religioznog iskustva. Čak i danas, ljudi koji ne veruju ni u šta drugo sem u duhovnost, idu u odmarališta za duhovni oporavak da bi postili (i daju mnogo novca za to). Očigledno postoji povezanost između naše efektivnosti kao ljudi i preuzimanja kontrole nad našim stilom života.

Kaži: Evo nekih stvari od kojih su neki tinejdžeri izabrali da poste određeno vreme.

Razmotrite kako su tinejdžeri pokušali da budu usredsređeni na „jednu stvar“ i razmišljajte o pitanjima koja slede.

1. Srđan voli da gleda sport na televiziji. Nikada ne propušta utakmicu svog omiljenog tima, ali je odlučio da ove sedmice neće gledati nikakav sport na TV-u niti razgovarati o tome sa svojim prijateljima u školi. Ako biste ga pitali šta mu je važnije u životu – Bog ili sport – on bi odgovorio: „Bog“. Međutim, prema njegovom načinu života bilo bi teško to zaključiti, i zato je on odabrao da posti od sporta na TV-u sedmicu dana.
2. Jana je fenomenalan muzičar i svi prepoznaju njen talent. Ona vežba isto onoliko koliko radi domaći za školu. Iako je muzika njena radost i strast u životu, ona uviđa koliko postaje takmičarski nastrojena kada je muzika u pitanju i oseća da je njen molitveni život kratak i užurban zbog njenog zahtevnog rasporeda. Nekada je imala ravnotežu, ali za vreme raspusta kao da je izgubila fokus u svom molitvenom životu. Ona će napraviti pauzu u svom strogo organizovanom vežbanju tako što će ove sedmice skratiti svoje vreme za muziku za 75% da bi obnovila svoju vezu sa Gospodom kroz molitvu i vođenje dnevnika.
3. Mihaela ima puno braće i sestara, i ponekad održava kontakt sa prijateljima jedino putem društvenih mreža i četovanja. Ponekad se odvoji od porodice na nekoliko sati i komunicira sa svojim prijateljima. Njen mali brat ju je pitao pre neki dan: „Zašto više ne voliš da se igraš s nama?“ Osećala se kao da zanemaruje braću i sestre. Mihaela je odlučila da njen post bude uzdržavanje od društvenih mreža i drugih načina elektronske komunikacije. Obavestila je prijatelje da ne može mnogo da piše, jer provodi više vremena sa svojom braćom i sestrama.
4. Raša posti od video igrica da bi pisao poruke ohrabrenja ljudima u svojoj crkvi.
5. Đole će napuštati sto pomalo gladan prilikom svakog obroka tokom tri dana kako bi vežbao samokontrolu, jer je izgleda redovno gubi i to utiče na njegov fokus kada je Bog u pitanju.
6. Rahela posti od izgovaranja bilo čega negativnog o drugima.
7. Toma će nedelju dana odvajati vreme da bude nasamo sa Bogom umesto da se druži sa svojim prijateljima.
8. Maša je odlučila da se uzdrži od trošenja novca na bilo šta što joj nije „apsolutno neophodno“ za opstanak.

Osvrt – Pitaj: Koji post bi vam najteže pao? Zašto? Za koji post mislite da bi najviše pomogao vašem odnosu sa Bogom? Zašto? Kojih se još vrsta posta možete prisetiti, a kojih nema na gornjem spisku?

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Usmeri pažnju učenika na njihove pouke.

Kaži: Koristeći stihove iz svoje pouke, pregledajte informacije o postu i čistoti. U grupama od po dvoje-troje, napravite spisak onoga što treba raditi tokom posta, i onoga što ne treba raditi, u skladu sa citatima i stihovima i drugim zaključcima koje ste izvukli iz ove lekcije.

Neka grupe iznesu svoje spiskove i napravite zbirni spisak zajedničkih elemenata sakupljen iz svih grupa.

Kaži: Budući da je post lična/privatna vežba sa Bogom, može delovati neobično da ga upražnjavate s partnerom. Ali zapravo, važno je imati partnere koji će vas ohrabrivati da ostanete na pravom putu. Upozorenje iz Pisma je da izbegavate da radite duhovne vežbe da bi vas drugi primetili. Partner ili mala grupa mogu biti izvor snage da ostanete usredsređeni na jednu stvar na koju treba da se fokusirate. Neka učenici odluče da li i kako bi želeli da se podele u grupe za podršku.

Kaži: Razmislite o tri područja u svom životu kojima bi dobro došao post ove sedmice.

Pogledajte odeljak „Kako to funkcioniše?“ u svojoj pouci. Primetićete tri velike jedinice. Cilj je da prepoznete koja je to „jedna stvar“ na koju želite da se usredsredite (molitveni život sa Bogom, sposobnost za službu drugima, proučavanje Biblije, tiko zajedništvo, samokontrola itd.) i napišete je na liniju ispod broja 1. To je „jedna stvar“ na koju želite da se fokusirate tokom tog vremenskog perioda. Takođe ćete primetiti linije oko broja 1 – one su za stvari koje vam stoje na putu ili stvari od kojih želite da se uzdržite dok ste usredsređeni na tu „jednu stvar“.

B. Pitanja za primenu

1. Kako izgleda kada je neko usredsređen na posao? Školu? Sport? Prijatelje?
2. Da li poznajete nekoga ko ima sposobnost da skloni na stranu sve osim svog odnosa sa Bogom? Kako te osobe to uspevaju?
3. Šta mislite, od čega bi vam bilo najteže da se uzdržavate, tj. da postite?
4. Zašto post uglavnom podrazumeva uzdržavanje od hrane?
5. Kako biste objasnili vrednost posta nekome ko tvrdi: „Bog želi da budemo srećni. Post ne zvuči kao nešto lepo“?
6. Kada bi Isus danas bio na Zemlji, kakav model posta bi On ustanovio kada bi koračao sa učenicima našim ulicama?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Post je odlična vežba kada se radi iz ispravnih razloga i sa ispravnim ciljem. Ljudima koji poste je veoma jasna svrha svog života. Ako vam se desi da se borite sa pronalaženjem smisla ko ste i šta treba da radite u životu, možda bi trebalo da pojednostavite život na jednu stvar. Dok sprovodite ovu vežbu ove sedmice, ja ću se moliti da možete da se uhvatite za tu jednu stvar koju najviše želite.

UZ LEKCIJU 7:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Otkrivanje „jedne stvari“

U dole navedenim stihovima postoji nekoliko napomena o „jednoj stvari“. Sve su različite i različite priče ih ilustruju. Seti se da kada neko naglašava „jednu stvar“, ističe je više od drugih stvari. Šta je ta „jedna stvar“ u svakom od donjih tekstova?

Pitanja za razmišljanje:

Na koji način je „jedna stvar“ spomenuta u ovim stihovima ključna za hrišćanski život? Koja pouka se nalazi u činjenici da „jedna stvar“ može biti različita za druge ljude?

Marko 10,21:

„A Isus pogledavši na nj, omile mu, i reče mu: 'Još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imаш i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i dođi, te hajde za mnom uzevši krst.'“

Jedna stvar je _____

Luka 10,42:

„A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri deo izabrala, koji se neće uzeti od nje.“

Jedna stvar je _____

Jovan 9,25:

„A on odgovori i reče: 'Je li grešan ne znam; samo znam da ja bejah slep, a sad vidim.'“

Jedna stvar je _____

Dela 24,21:

„Osim jednog ovog glasa kojim povikah stojeći među njima: 'Za vaskrsenje mrtvih dovedoste me danas na sud.'“

Jedna stvar je _____

Galatima 3,2 (Savremeni srpski prevod):

„Samo ovo želim da saznam od vas: da li ste Duha primili na osnovu dela Zakona ili na osnovu vere u ono što ste čuli?“

Jedna stvar je _____

Filibljanima 3,13:

„Braćo! Ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onim što je napred sežem se.“

Jedna stvar je _____

---

2. Petrova 3,8:

„Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljadu godina, i hiljadu godina kao jedan dan.“

Jedna stvar je _____

Psalam 27,4:

„Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svoga, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu Njegovu.“

Jedna stvar je _____

Ako biste mogli da tražite jednu stvar u svom odnosu sa Bogom, šta bi to bilo?

Lekcija 8

HRIŠĆANSKA ŽRTVA I SKOKOVI U VERI

Bez rizika nema dobitka

1. PRIPREMA

A. Izvor

1. Petrova 5,8.9: „Budite trezni i pazite, jer suparnik vaš, đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere. Branite se od njega tvrdom u veri, znajući da se takva stradanja događaju vašoj braći po svetu.“

Jakov 2,18-20: „No može ko reći: 'Ti imaš veru, a ja imam dela.' Pokaži mi veru svoju bez dela svojih, a ja će tebi pokazati veru svoju iz dela svojih. Ti veruješ da je jedan Bog; dobro činiš; i đavoli veruju, i drhću. Ali hoćeš li razumeti, o čoveče sujetni! da je vera bez dela mrtva?“

Jakov 1,2-4: „Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti, znajući da kušanje vaše vere gradi trpljenje; a trpljenje neka delo dovršuje, da budete savršeni i celi bez ikakve mane.“

Jevrejima 13,6.7: „Tako da smemo govoriti: 'Gospod je moj pomoćnik, i neću se bojati; šta će mi učiniti čovek?' Opominjite se svojih učitelja koji vam kazivaše reč Božju; gledajte na svršetak njihovog življenja, i ugledajte se na veru njihovu.“

Filimonu 4-7: „Zahvaljujem Bogu svome spominjući te svagda u molitvama svojim, čuvši ljubav tvoju i veru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima: da tvoja veru, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakog dobra, koje imate u Hristu Isusu. Jer imam veliku radost i utehu radi ljubavi tvoje, što srca svetih počinuše kroza te, brate!“

2. Solunjanima 1,11.12: „Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispunи svaku radost dobrote i delo vere u sili; da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u Njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.“

Isaija 7,9 (drugi deo): „Ako ne verujete, nećete se održati.“

B. Šta treba reći o lekciji „Hrišćanska žrtva i skokovi u veri“?

Lakše je reći nego uraditi. Dela, a ne reči. Praktikuj ono što propovedaš. Živi kao što veruješ. Ove izreke oslikavaju osnovnu prirodu vere. Vera se može definisati kao verovanje u nešto, ali najbolji način sagledavanja vere je posmatranje ljudi koji prikazuju veru. Kada gledate te ljude, vi pronalazite „vernike“ koji iskoračuju u nepoznato. Pronalazite ljude koji rizikuju. Vera nije posedovanje drske, nepromišljene hrabrosti, to je poverenje puno nade da u životu postoji nešto više od onoga što vidimo. Mnoge velike stvari će se dogoditi ako iskoračimo i delujemo po svojim prepostavkama o Bogu. Često smo pozvani da predamo ono na šta možemo da računamo i da se držimo onoga u šta nismo sigurni, ali čemu se nadamo. Jevrejima 11,1.2 kaže: „Vera je, pak, tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. Jer u njoj stari dobiše svedočanstvo.“

Ova lekcija će postaviti izazov pred učenike da iskoče iz svoje duhovne zone udobnosti. Često najznačajniji trenuci duhovnog razvoja dolaze kao rezultat trenutaka u kojima čovek preuzima rizik. Vežbanje vere ponekad nije planirana vežba, već reakcija. Ono što pokušavamo u ovoj lekciji jeste da razmotrimo šta možemo da učinimo kako bismo praktikovali veru.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Hrišćanska žrtva i skokovi u veri“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Prouče aktivnu prirodu vere.
- Razgovaraju o važnosti tačke u kojoj se predajemo za praktikovanje vere.
- Eksperimentišu s mogućnostima da preuzmu lične rizike za Boga.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) papir, olovke. (Aktivnost B) koverat, papir, novac (vidi aktivnost).

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista „Heroji vere“, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Oddvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovorajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Cilj ove aktivnosti nije da svi učenici izvedu pad s poverenjem (dobrovoljni pad unazad verujući da neko iza čeka da te uhvati), već organizovati da nekoliko dobrovoljaca to prikažu. Poučni deo ove vežbe je da učenici pokušaju da prepoznaju ključnu tačku, trenutak kada više nema nazad. Svakom učeniku daj po papir i olovku da nacrta osobu u obliku „čiča Gliše“ koja izvodi pad s poverenjem. Neka učenici označe gde je, na osnovu njihovih zapažanja, tačka posle koje nema povratka.

Pozor – Organizuj da nekoliko snažnih i savesnih tinejdžera uhvate onoga koji pada unazad prav kao daska, bez savijanja. Neka najmanje četiri do šest ljudi uhvate dva ili tri dobrovoljca.

Sad – Kaži: **Dok naši dobrovoljci padaju, želim da pokušate da prepozname ključnu tačku – tačku posle koje nema povratka.**

Osvrt – Pitaj: Kako ste na svom papiru nacrtali tačku posle koje nema povratka? Šta mislite, šta su dobrovoljci osećali u toj tački? Šta iz ove vežbe možemo da naučimo o skoku vere u životu?

B. Početna aktivnost

Priprema – Cilj ove vežbe je navesti učenike da razmisle o vrednosti žrtve. Žrtva je iskorak u veri odricanjem od nečega u nadi za nečim boljim i većim. Možda ćete želeti da razgovarate o faktoru rizika sadržanom u Hristovoj spremnosti da žrtvuje sebe u nadi za nečim boljim za nas.

Pripremi koverat u kom je papir na kom piše: „Ako istinski želiš da iskusiš veru, usredsredi se na ono što možeš da dobiješ umesto na ono što možeš da izgubiš.“ Pored papira stavi i nešto novca – bilo koji iznos koji si spreman da daš, ali da bude veći od iznosa koji ćeš tražiti od učenika.

Pozor – Kaži: **Imam koverat u kom je ispisan jedan vredan savet. Spreman sam da vam ga dam, ali to će vas koštati _____ dinara.** (U zavisnosti od toga koliko tvoji učenici verovatno imaju kod sebe, prilagodi vrednost tako da to od njih zahteva žrtvu/rizik.)

Sad – Uputi poziv i pozovi učenika koji je spreman da plati _____ dinara da istupi. Daj mu koverat. Neka ga otvori, pročita savet i pokaže novac svim prisutnima u razredu.

Osvrt – Kaži: **Na koji način je ovaj savet povezan sa stvarnim životom? Da li biste se složili sa sledećom izjavom ili ne: „Najbolje stvari u životu dolaze po ceni žrtve“? Zašto da ili zašto ne?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

U avgustu 1868. godine, Elen Vajt je sanjala jedan upečatljiv san o dugačkom putovanju na koje je trebao da krene veliki broj ljudi (*Svedočanstva za crkvu*, vol. 2, str. 594-597 orig.). Teretna kola su im bila puna zaliha. S jedne strane njihovog puta nalazila se strma litica, a s druge glatki, visoki zid. Elen Vajt opisuje da je put postajao sve uži i uži, da su ljudi padali s puta i da su morali da se odreknu svih svojih zaliha. Ali pred kraj sna bilo je očigledno da grupa koja je ostala na putu svaki sledeći korak pravi verom u nešto što ne vidi. Evo opisa njihovog velikog skoka vere.

„Kako se staza sužavala, odlučili smo da ne možemo više bezbedno jahati, pa smo ostavili konje i krenuli pešice, jedan iza drugoga. ... U tom trenutku, mali konopci pušteni su sa vrha čistog, belog zida; željno smo ih zgrabili da bi nam pomogli u održavanju ravnoteže na stazi. ... Opasnost od našeg pada sa staze uvećavala se. Pribijali smo se uz beli zid, ali ipak nismo mogli celim stopalom da budemo na stazi, jer je bila preuska. Tada smo skoro celu težinu obesili na konopce, uzvikujući: 'Imamo oslonac sa visine! Imamo oslonac sa visine!' ... Veći deo vremena bili smo prisiljeni da celom težinom visimo na konopcima, koji su se uvećavali kako smo napredovali. ...

Konačno smo stigli do velikog ponora, gde se naša staza završila. Sada nije bilo ničega što bi vodilo naša stopala, ničega na šta bismo ih oslonili. Celo naše pouzdanje mora da bude na konopce, koji su se uvećavali dok nisu postali veliki koliko i naša tela. Ovde smo se na neko vreme našli u zburjenosti i nevolji. Bojažljivim šapatom smo se pitali: 'Za šta je ovaj konopac privezan?' ...

Ispred nas, na drugoj strani ponora, bilo je prelepo polje zelene trave, visoke oko 15 cm. Nisam mogla da vidim sunce; ali sjajni, meki zraci svetlosti, nalik čistom zlatu i srebru, počivali su na tom polju. Ništa što sam videla na Zemlji nije se moglo uporediti po lepoti i slavi sa tim poljem. Ali da li možemo da dođemo do njega? – bilo je teskobno pitanje. Ako konopac bude pukao, poginućemo. ... Za trenutak smo oklevali sa tim opasnim poduhvatom. ...

Moj suprug se zatim zaljuljao nad tim strašnim ambisom do predivnog polja sa druge strane. Ja sam odmah krenula za njim. I, oh, kakav je to osećaj olakšanja i zahvalnosti Bogu bio! ... Bila sam srećna, savršeno srećna.“

D. Početna ilustracija (iskoristite samo ako odgovara vašoj grupi)

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

U jednom od Indijana Džouns filmova postoji scena koja oslikava iskustvo skoka vere. Indijana Džouns se suočava sa velikim ponorom. Dok se njegovi progonitelji približavaju, deluje da je u čorsokaku. Međutim, njegova informacija ukazuje na to da bi trebao da postoji put da se pređe na drugu stranu. Uz glas svog oca koji ga poziva da veruje, on kreće napred. Verujući toj informaciji a ne očiglednoj smrti koja je pred njim, on iskoračuje sa ivice i dok prelazi ključnu tačku, njegovo stopalo oseća čvrsto uporište na stazi koja je bila nevidljiva dok on nije iskoračio u veri. Svaki sledeći korak je korak iskustva. Staza je i dalje nevidljiva, ali svaki korak potvrđuje njegovu veru, sve dok to ne prestane da bude neverovatno čudo, već normalna realnost koja je postojala samo pred njegovim očima.

Osvrt – Pitaj: Koji događaji iz vašeg života (ili iz života nekog ko vam je blizak) prikazuju skok vere? Koga poznajete da je iskusio skok vere? Kakav je bio ishod?

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Državljeni Božjeg carstva žive po pravilima umesto unutar teritorijalnih linija. S obzirom da je Božje carstvo način života a ne tipična vlast, mnogi izbori koje donosimo deluju čudno svetu oko nas. Pismo je puno priča o ljudima koji su živeli „po veri a ne po gledanju“ (2. Kor. 5,7). Njihova vera se nije magično pojavila u njihovim srcima. Oni su vežbali.

Isti princip koji je primenljiv na postizanje fizičke forme, primenljiv je i na veru. Razgovarajte o sledećoj izjavi: Veliki trenuci vere često su izgrađeni na manjim koracima vere.

Pitaj: U kom smislu smatraste ovaj princip istinitim?

Kaži: Razmislite o nekim ljudima koje poznajete, a koji su imali momente „velike vere“ i ispričajte to osobi koja sedi pored vas.

Pitaj: Kakva je razlika između velike vere i svakodnevne male vere? Možete li da se setite primera za svaku?

U grupama od po dvoje do četvoro neka učenici urade vežbu sa Jevrejima 11. Tekst pod naslovom „Heroji vere“ nalazi se na kraju lekcije i prate ga četiri pitanja koja treba da ih vode u toku proučavanja.

Kaži: Pogledaćemo poglavlje u Jevrejima koje kratko navodi živote ljudi koji su smatrani „herojima vere“. Proučite njihov život i odgovorite na pitanja koja slijede. Ako ovu vežbu budete radili kao grupa, možda ćeš želeti da podeliš stihove dobrotoljcima koji će ih pročitati naglas.

Kada završe, neka učenici iznesu svoje odgovore celom razredu.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Kada razmislite o ilustraciji o pilotima i kako nisu mogli da ostave svoja sedišta tokom izbacivanja, na koji način su oni slični ljudima u njihovom hrišćanskom hodu? Šta mislite, koji su primeri ljudi koji se drže nekih stvari onda kada treba da ih ostave? Opišite zašto smatraste da je o skokovima vere lakše pričati, nego ih preuzimati. Da li je vera o kojoj se govori, a koja se ne praktikuje, uopšte vera? Koje definicije vere možete naći u svojoj pouci, a koje vam se sviđaju?

C. Izazov carstva

Razmislite o sledećim scenarijima i trenucima kada je vera tinejdžera bila stavljen na probu. Nakon svakog scenarija razgovarajte sa svojim učenicima koji je ključni trenutak u tom činu vere.

1. Vlada je štedeo novac da bi kupio patike za košarku. U crkvi je čuo obaveštenje o porodici koja je u finansijskim problemima i nema dovoljno novca ni za hranu. Upućen je poziv na poseban dar i Vlada oseća teret na svom srcu i žar u svom novčaniku. On želi da priloži nešto, ali štedi već tako dugo. Davanje priloga bi ga svakako unazadilo vremenski. Korpica za dar se približava, i glas njegovog srca pobeđuje. On vadi novčanik i spušta novac koji je štedeo za patike u korpicu.
2. Miljana zna da su ona i Kaća imale bolje periode u životu. Ona se ponaša uljudno, ali ni izbliza tako toplo i prijateljski kao na početku školske godine. Stvari su se dramatično promenile jedne sedmice kada je Kaća odbila čak i da razgovara sa Miljanom. Od tada, one se viđaju ali učtivo izbegavaju jedna drugu. Miljani nedostaje Kaćino prijateljstvo i želi da sazna šta je krenulo naopako, ali se boji da će Kaća reći nešto čime će je povrediti. Takođe se boji da je učinila nešto što je Kaću odbilo od nje. Želi da se suoči sa Kaćom i otkrije šta nije u redu, ali se zaista plaši. Umesto toga, iskazala je svoja osećanja u pismu i predala ga Kaći u školi. Kaća je izgledala iznenađeno, ali se kratko osmehnula i otišla da pročita poruku.

Osvrt – Pitaj: Gde se nalazi tačka posle koje nema povratka? Šta mislite, koja bi bila korist od njihovog delovanja u skladu sa svojom verom? Koje rizike oni preuzimaju ako nastave sa svojim postupcima? Kojim stihovima iz svoje lekcije biste ohrabrili svaku od ovih ličnosti kada biste mogli?

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Značajan aspekt sprovođenja vere u dela je prvo videti kako to funkcioniše u životu drugih ljudi. Pozovi odraslu osobu, jaku u veri, u svoj subotnoškolski razred, da je učenici ispituju. Neka koriste pitanja kao što su: Kada ste se prvi put odlučili na skok vere za Boga? Šta se dogodilo? Po čemu je lakše iskoračiti u veri kako postajemo stariji? Po čemu je teže?

Pozovi učenike da razgovaraju o ljudima za koje znaju da su morali da iskorače u veri. Neka opišu šta je ta osoba uradila i kako je to uticalo na njen život.

U odeljku „Kako to funkcioniše?“ u pouci za učenike nalazi se vežba koja treba da pomogne učenicima da razmisle kako mogu da iskorače u veri ove sedmice. Pre nego što je urade, neka pročitaju odeljak „Pa šta?“ u svojim poukama.

Osvrt – Pitaj: Kakva je razlika u tome da li planirate svoje skokove vere ili spontano „skačete“ kada se ukaže trenutak za to? U čemu se razlikuju ta dva scenarija?

B. Pitanja za primenu

1. Napiši sopstvenu radnu definiciju vere na delu.
2. Kada si u svom životu morao da napraviš skok vere?
3. U kom području života ti je najteže da iskoračiš verom? (Prijatelji, novac, porodica, škola.)
4. Da li misliš da bi mogao da imaš više ili manje vere? Ponekad mi tražimo više vere, a potrebno je samo da vežbamo koristeći gorušićino seme koje imamo; ono je dovoljno.
5. Koji strah teži da spreči tvoje skokove vere više od bilo čega drugog?

6. Vera nije privatna stvar. Razmisli o nekom koga poznaješ i u koga imaš poverenja, i zamoli tu osobu za pomoć pri donošenju nekih odluka koje zahtevaju skok vere. Zamoli je da te podučava tokom tog procesa donošenja odluka.

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Većina iskustava koje nazivamo „skokovima vere“ nisu gigantski događaji. Veći deo našeg putovanja u veri sačinjen je od malih trenutaka u kojima smo iskoristili mogućnost i dozvolili Bogu da nas vodi. Ponekad „imati veru“ jednostavno znači raditi ispravnu stvar kada sve drugo izgleda pogrešno. Ponekad je vera napuštanje nečega što volimo kako bismo dobili nešto veće i bolje. To može značiti otvaranje usta kada svi čute ili čutanje kada svet očekuje da brbljamo.

Na šta te Bog poziva ove sedmice? Svakog dana će biti trenutaka u kojima ćeš čuti poziv Duha da preuzmeš rizik za Boga. Ključ je čuti i prepoznati taj glas kao poziv na skok vere. Što više prepoznajemo taj glas, više mogućnosti ćemo imati da odgovorimo na njega. Razgovaraj sa prijateljem ili zamoli nekog koga poznaješ za pomoć u vežbanju vere ove sedmice.

UZ LEKCIJU 8:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Heroji vere

(Jevrejima 11, Savremeni srpski prevod)

A vera je pouzdanje u ono čemu se nadamo, osvedočenje o stvarnosti koju ne vidimo.² Zbog nje su stari dobili pohvalu.

³Verom shvatamo da su svetovi sazdani Božjom rečju, i to tako da ono što se vidi nije nastalo od nečeg vidljivog.

⁴Verom je Avelj Bogu prineo bolju žrtvu nego Kain, i zbog nje bio pohvaljen kao pravedan, kad je Bog pohvalio njegove darove. I verom, iako je umro, još govori.

⁵Verom je Enoh uzet sa sveta da ne vidi smrти, i nisu mogli da ga nađu jer ga je uzeo Bog. Jer pre nego što je uzet, pohvaljen je kao onaj koji je ugodio Bogu.⁶ A bez vere je Bogu nemoguće ugoditi, jer ko Mu pristupa, treba da veruje da Bog postoji i da nagrađuje one koji Ga traže.

⁷Verom je Noje, kad je obavešten o onom što se još nije videlo, obuzet strahopštovanjem, sagradio kovčeg da spase svoje ukućane. Verom je osudio svet i postao naslednik pravednosti koja dolazi od vere.

⁸Verom je Avraam, kad je pozvan da ode na mesto koje će kasnije primiti u nasleđstvo, poslušao i pošao, iako nije znao kuda ide.

⁹Verom se u obećanoj zemlji nastanio kao stranac u tuđini, stanujući pod šatorima sa Isaakom i Jakovom, sunaslednicima istog obećanja,¹⁰ jer je iščekivao Grad sa čvrstim temeljima, čiji je graditelj i tvorac Bog.

¹¹Verom je dobio i moć da začne potomstvo, iako je već bio zašao u godine – a i sama Sara je bila nerotkinja – jer je vernim smatrao Onoga koji je obećao.¹² Tako je od jednog čoveka, bezmalo mrtvog, poteklo potomaka koliko i zvezda na nebu i neizbrojivih kao pesak na morskoj obali.

¹³Svi su oni živeli u veri sve do svoje smrти, ne primivši obećano. Samo su ga izdaleka videli i pozdravili, priznajući da su stranci i došljaci na zemlji.¹⁴ A oni koji tako govore, pokazuju da traže otadžbinu.¹⁵ Da su pri tom mislili na onu iz koje su došli, imali su još priliku da se u nju vrate.¹⁶ Ali, oni su čeznuli za boljom, to jest nebeskom otadžbinom. Zato

se Bog ne stidi da se zove njihov Bog, jer im je pripremio Grad.

¹⁷Verom je Avraam, kad ga je Bog proveravao, prineo Isaaka na žrtvu. Onaj koji je primio obećanja prineo je svog jedinca,

¹⁸onaj kome je Bog rekao: „Tvoje potomstvo će se računati po Isaaku.“¹⁹ Pomislio je da Bog može i iz mrtvih da vaskrsava, i zaista je, kao sliku, dobio Isaaka iz mrtvih.

²⁰Verom je Isaak za budućnost blagoslovio Jakova i Isava.

²¹Verom je Jakov, na samrti, blagoslovio oba Josifova sina i poklonio se Bogu oslonjen na vrh svoga štapa.

²²Verom je Josif, kad mu se primakao kraj, pomenuo izlazak Izrailjaca iz Egipta i zapovedio šta da učine s njegovim kostima.

²³Verom su Mojsija, kad se rodio, njegovi roditelji krili tri meseca, jer su videli da je dete milo i nisu se uplašili kraljeve naredbe.

²⁴Verom je Mojsije, kad je odrastao, odbio da ga zovu sinom faraonove kćeri.²⁵ Radije je izabrao da zajedno s Božjim narodom bude zlostavljan nego da nakratko uživa u grehu.

²⁶Nemilost u koju je pao radi Hrista smatrao je većim bogatstvom od egipatskog blaga, jer je svoj pogled upro u nagradu.²⁷ Verom je otišao iz Egipta ne plašeći se kraljevog besa, jer se čvrsto držao Nevidljivoga kao da ga gleda.²⁸ Verom je proslavio Pashu i izvršio škropljenje krvlju da Onaj koji ubija prvorodene ne dotakne nijednog od Izrailjevih.

²⁹Verom su, kao po suvoj zemlji, prešli Crveno more; a kad su Egipćani to pokušali, podavili su se.

³⁰Verom su pali i jerihonski zidovi pošto je narod sedam dana obilazio oko njih.

³¹Verom bludnica Rava nije poginula zajedno s nepokornima jer je lepo primila uhode.

³²I šta još da kažem? Nemam vremena da vam pričam o Gedeonu, Varaku, Samsonu, Jeftaju, Davidu i Samuilu i prorocima,³³ koji su verom pokorili kraljevstva, zaveli pravdu,

dobili obećano, zatvorili usta lavovima,
³⁴ugasili silu ognja, izbegli oštricu mača,
osnažili se u slabosti, ojačali u boju, tuđinske
vojske naterali u bekstvo.³⁵Žene su,
vaskrsenjem, ponovo doobile svoje mrtve.
Drugi su bili stavljeni na muke, ali su odbili
izbavljenje, da bi dobili bolje vaskrsenje.
³⁶Neki su doživeli ruganje i batinanje, pa i
okove i tamnicu.³⁷Kamenovali su ih, sekli,

ubijali mačem. Potucali su se u ovčjim
kožusima, u kostreti, u nemaštini, u nevolji, u
zlostavljanju – ³⁸svetih nije bio dostojan.
Lutali su po pustinjama i gorama, po
pećinama i jamama u zemlji.³⁹I svi su oni
pohvaljeni zbog svoje vere, ali nisu primili
obećano.⁴⁰Jer, Bog je za nas predviđeo nešto
bolje, da oni ne dostignu savršenstvo bez nas.

PITANJA:

1. Zašto je ova osoba smatrana herojem vere?

---

2. Kakav rizik je preuzela?

---

3. Koji mali koraci vere su vodili većim koracima vere (koji su ti poznati)?

---

4. Šta misliš, koja je bila ključna tačka u životu te osobe?

Lekcija 9

HRIŠĆANIN I NOVAC

Sve je u novcu

1. PRIPREMA

A. Izvor

Matej 6,24: „Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrzeti, a drugoga ljubiti; ili jednomo voleti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamonu.“

Agej 2,8: „Moje je srebro i moje je zlato“, govori Gospod nad vojskama.“

Propovednik 2,8: „Takođe nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pevača i pevačica i milina ljudskih, i sprava muzičkih svakojakih.“

Priče 3,9: „Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svoga.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

„Kada ljubav prema svetu zaposedne srce i postane strast vodilja, ne ostaje mesta za obožavanje Boga; jer više sile uma pokoravaju se ropstvu mamonu i ne mogu zadržati misli o Bogu i nebu. Um gubi svoje sećanje na Boga i zakržljava i sužava se na gomilanje novca.“ (*Svedočanstva*, vol. 3, str. 385 orig.)

B. Šta treba reći o lekciji „Hrišćanin i novac“?

Da li ste znali da samo u Sjedinjenim Državama deca kontrolišu 100 milijardi dolara kupovne moći u državi? A ipak, 60% dece od 9 do 12 godina u Sjedinjenim Državama ne ume da objasni razliku između gotovine, čeka i kreditne kartice. Odrasli imaju obavezu da uče mlade upravljanju novcem. Hrišćansko upravljanje novcem prevazilazi život bez dugova; ono je zasnovano na temelju da sve što mi kao stvorena bića jesmo i sve što imamo, potiče od Boga. Stoga, od ključne je važnosti da deca, dok su još mala, razumeju da nema potrebe da neko oseća krivicu zato što je bogat, niti da žali zato što nije. Ono što je važno jeste čovekov stav prema novcu – bez obzira da li ga ima ili nema.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Hrišćanin i novac“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Razumeju da celokupna njihova imovina, uključujući novac, dolazi od Boga i pripada Njemu.
- Provere svoj stav prema novcu.
- Nauče osnovne veštine upravljanja finansijama.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) papir, olovke. (Aktivnost B) tabla ili veliki list papira.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike.

Primena – Primeri radnog lista „Ideje za štednju novca“, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Svakom učeniku daj prazan list papira.

Pozor – Kaži: **Seti se jedne osobe kojoj se diviš i koju poštuješ. To može biti neko koga poznaješ lično ili neka slavna ličnost ili samo lik iz nekog filma ili knjige.**

Sad – Kaži: **Napiši ime te osobe na papiru. Ispod imena navedi ono što ti se najviše dopada kod nje.** Daj im 5 minuta da naprave spisak. Kaži: **Sada prođi kroz svoj spisak i stavi malo „a“ kod stvari koje su (1) dostignuća te osobe (ono što je ona ostvarila, postigla, dobila – posao, slava, novac itd.), (2) stečeni darovi (ono što joj je Bog dao – dobar izgled, inteligencija itd.), ili (3) sposobnosti (ono što je naučila dobro da radi, npr. da organizuje, gradi, otkriva itd.). Zatim, napiši veliko „A“ pored stvari koje opisuju stav te osobe (kvaliteti kao što su: biti od pomoći, ljubazan, dobrodušan, optimističan itd.).** (U engleskom jeziku to su sve reči s početnim slovom „a“: (1) achievements, (2) acquired gifts, (3) abilities i („A“) attitude.)

Napomena: Veći deo spiska sačinjavaće ostvarenja, stečeni darovi i sposobnosti. Na spisku će biti vrlo malo stavova. Kaži: **Kada odrasli rade ovu vežbu, oni obično navedu više kvaliteta koji oslikavaju stav.**

Osvrt – Pitaj: **Šta mislite, zašto odrasli gledaju više na stav osobe, a deca više na ono što osoba ima?** (Ono što je važno menja se dok rastete fizički i duhovno. Dobro je setiti se toga kada vam odrasli daju savete!) **Šta je to stav?** (Tvoj osećaj iznutra koji se pokazuje kroz tvoje spoljašnje postupke.) **Kako izražavamo svoj stav?** (Uglavnom „govorom tela“ i ponašanjem.) **Šta je**

finansijski stav? (Kako se ponašamo s novcem koji imamo. Kako ljudi mogu da opišu naš odnos prema novcu: tvrdica, kupoholičar, pohlepan itd.) **Čak je i Isus naglašavao da novac sam po sebi nije loš; ono na šta moramo budno da pazimo je naš „stav“ prema novcu.** Zamoli dobrovoljca da pronađe i pročita **1. Timotiju 6,10.** („Jer srebroljubje je koren svih zala. Neki su, odavši mu se, odlutali od vere i sami sebi pričinili mnogo muke.“ – *Savremeni srpski prevod*)

B. Početna aktivnost

Priprema – Na velikom listu papira ili tabli, napiši sledeće:

- Samo neophodno, bez luksuznih stvari.
- Samo ono što osoba ne može da priušti.
- Ništa preko 1000 dinara.
- Ništa osim najboljeg.
- Jednako onome što očekujem da dobijem od te osobe.
- Šta god se čini ispravnim, bez obzira na cenu.

Pozor – Podeli razred u grupe od po petoro ili manje. Kaži: **Zamislite da pomažete roditeljima da kupe novogodišnje poklone. Zajedno imate pristup porodičnom budžetu, ušteđevini i kreditnoj kartici. Koji od kriterijuma navedenih na tabli će diktirati vaše odluke prilikom kupovine poklona?** Reci grupama da kažu koje kriterijume su odabrali.

Sad – Pitaj: **O čemu ste najviše razmišljali dok ste donosili odluku?** (O novcu i vezi sa tom osobom; osobi koju voliš želiš da daš najbolje.) Kaži: **Neko** (Aleksis de Tokvil, francuski političar i teoretičar) **je rekao da se „ljubav prema bogatstvu... nalazi u osnovi svega što Amerikanci rade“.** **Šta mislite, kada je on dao ovu izjavu, koje godine otprilike?** (1830!) Pitaj: **Zašto vas to iznenađuje?** Kaži: **Novac je briga već dugo vremena – svuda, ne samo u Americi. Nažalost, novac je postao mera mnogih stvari u našem svetu.** Reci: **Imenujte neke od stvari koje se mere novcem.** (Slava, obrazovanje, dom, uticaj, autoritet, poštovanje itd.)

Osvrt – Neka neko pročita **Jakov 5,1-6.**

Pitaj: **Kako se osećate dok čitate ove stihove? Na šta vas oni pokreću da učinite? Zašto Jakov „udara“ po bogatašima? Da li on osuđuje bogatstvo ili zloupotrebu bogatstva? Kako čovek može da izbegne zloupotrebljavanje bogatstva? Šta bi, po Jakovu, trebala da bude uloga našeg stava i prioriteta kada se radi o novcu?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

U svetu indijske mitologije živeo je jedan berberin. Nije on bio običan berberin; bio je to carev lični berberin. Svake sedmice je pešačio od svoje kolibe do palate kako bi ošišao i stilizovao carevu kosu. Bio je to odani berberin; radio je samo za cara. Svake sedmice je dobijao obilnu platu od cara.

Jednog dana, dok se vraćao kući, berberin je čuo glas koji ga pita: „Da li bi želeo čupove i čupove zlata?“ Ignorisao je ono što je smatrao svojom preteranom maštom. Ali iznova i iznova, svaki put sve upornije i upornije, glas ga je zapitkivao: „Da li bi želeo čupove i čupove zlata?“ Konačno berberin više nije mogao da izdrži. Slike svega što bi mogao da kupi novcem zamaglile su mu razum i on je povikao misterioznom glasu: „Da! Da! Želim čupove i čupove zlata!“

Uzbuđen, berberin je trčao sve do kuće. Tamo ga je čekalo sedam visokih čupova. Prvi je bio napunjen zlatom – drugi takođe, i treći, i četvrti, i peti, i šesti – ali ne i sedmi. Sedmi čup je bio prazan! „Da samo nisam trčao celim putem“, jadikovao je berberin u sebi. „Trebalo je da ostavim više vremena da se svi čupovi napune. Trčao sam u iščekivanju i sada imam prazan čup. Moram da napunim i sedmi čup.“

I tako je berberin primio još mušterija. Radio je i radio po celi dan, ali se čup nikada nije napunio. Čak je i tražio od cara povišicu, koju mu je velikodušni car dao. Ali se čup i dalje nije punio. Nekoliko meseci kasnije, zatražio je još jednu povišicu. Ovog puta, car ga je upitao: „Da li ti to i dalje

pokušavaš da napuniš sedmi čup?" Iznenaden carevim poznavanjem njegovog finansijskog problema, a ipak s olakšanjem što više ne mora sam da nosi tu tajnu, ispričao je caru za svoje preduge dane i besane noći.

„To je bila Pohlepa koju si čuo tog dana“, rekao mu je car. „Zar ja nisam uvek zadovoljavao tvoje potrebe? Nije ti potreban niko drugi kada imaš mene. Sada idi i suoči se sa tom zveri. Vrati joj čupove zlata i ponovo ćeš imati svoj život.“

Osvrt – Pitaj: Koji stavovi u ovoj priči su izazvali probleme ovog berberina? (Pohlepa, sebičnost, tajnovitost, nevernost itd.) Kaži: **Sve što je u ovoj priči krenulo po zlu za berberina, poteklo je od njegovog stava.** Nije bilo ničeg lošeg u čupovima zlata. Loš je bio odnos berberina prema novcu. Zamislite kako bi se priča završila da je berberin bio zahvalan za šest čupova zlata i da se usredsredio na blagoslove koje bi zlato moglo da donese njemu, njegovoj porodici, njegovoj zajednici, njegovoj službi caru! Kako ispunjen život je mogao da ima kao bogat, ali pravedan čovek. Čak i danas postoje milioneri koji žive ugodno, srećno i u harmoniji sa Bogom. Ne postoji pravilo koje kaže da ne možete biti bogati i srećni i spaseni u isto vreme. Radi se samo o tome da, s obzirom na našu sebičnu ljudsku prirodu, izgledi ne govore u prilog tome.

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Pitaj: **Da li imate predstavu koliko stihova u Bibliji govori o novcu?** (Preko 1000.) Kaži: **To je dvostruko više od 500 stihova koji govore o molitvi i manje od 500 koji govore o veri.** Šesnaest od 38 Isusovih parabola se bave novcem. Samo u Mateju, Marku, Luki i Jovanu, jedan od deset stihova govori o novcu! Pitaj: **Šta mislite, zašto je Isus toliko govorio o novcu i našem stavu prema njemu?** (Dva razloga: način na koji upravljamo novcem utiče na naš odnos sa Bogom, i možemo služiti samo jednom gospodaru.)

Kaži: **Isus je u svojoj misiji bio usredsređen na silazak na Zemlju da bi spasio vas i mene.** Prirodno, On je morao da naglasi stvari koje će Mu se isprečiti u planu spasenja. LJUBAV PREMA NOVCU nalazila se na vrhu liste. Isus zna da se naš život vrti oko novca – zarađivanje novca, trošenje novca, štednja novca, davanje novca, razmišljanje o novcu! On zna da, na kraju krajeva, bilo šta što nam oduzima toliko vremena postaje Njegov rival. Isus se brine za naš stav prema novcu.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Evo nekih izjava bogataša ovog sveta:

- „Zaradio sam mnoge milione, ali oni mi nisu doneli sreću.“ – Džon Rokfeler
- „Briga o 200.000.000 dolara dovoljna je da ubije bilo koga. Nema zadovoljstva u njoj.“ – V. H. Vanderbilt
- „Ja sam najnesrećniji čovek na zemlji.“ – Džon Džejkob Astor
- „Bio sam srećniji dok sam obavljao posao mehaničara.“ – Henri Ford
- „Milioneri se retko smeše.“ – Endrju Karnegi

Uporedi ove citate sa onim što je Tim Forneris (iz ilustracije iz pouke za učenike) kazao kada je svet smatrao da je lud što se odriče nečega što vredi milione dolara:

- „Život nije samo u novcu... Neka imovina nema cenu.“

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeće misli svojim rečima:

Pričajte šta hoćete, svakom je potreban novac. Normalan život na zemlji zahteva novac. Nažalost, isti taj novac koji je potreban za neophodne stvari u životu može iscediti tvoju duhovnost ako nemaš kontrolu nad svojim stavom prema novcu. Treba da razviješ veštine i stavove sada – dok si mlađ – kako bi bio siguran da nisi rob novcu.

Kako to da uradiš? Zapravo, vrlo je jednostavno. Prvo, shvati da sve pripada Bogu, tako da taj novac ili TV ili kuća nisu u stvari tvoji. Sve je to Božje. Drugo, neka Bog ima kontrolu nad svim što se dešava u tvom životu. Sve Mu iznesi. Pitaj Ga za savet. Proveri da li Njegova reč kaže da je tvoj plan dobar. I konačno, posveti sve – uključujući i sebe – Bogu.

Poslednja ilustracija: Postoji priča o ljudima koji su ostavili svoje domove u XII veku da bi se borili u svetom ratu za svog Boga i svoju zemlju. Budući religiozni, bili su „kršteni“ u vodi pre nego što su poslati na bojno polje. Dok su silazili u vodu, mnogi od njih držali su svoj mač visoko iznad vode da bi pokazali kako Isus nema kontrolu nad njihovim mačevima. Smatrali su da im taj čin daje slobodu da upotrebljavaju mačeve kako god žele. Ponekad smo mi takvi sa svojim novcem ili bilo čime što nam je važno. Spremni smo da posvetimo gotovo sve – čak i naš život – Bogu, izuzev nekoliko posebnih stvari.

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Neka učenici popune radni list „Ideje za štednju novca“ koji se nalazi na kraju lekcije.

Osvrt – Neka učenici iznesu koje promene u svom životu kod kuće mogu da očekuju ukoliko primene neke od ovih ideja za štednju novca.

B. Pitanja za primenu

1. Koja su neka od prava koja imаш s novcem koji poseduješ? Koje su odgovornosti?
2. Kada bi bio plaćen 1000 dinara za svaku lepu stvar koju si učinio za nekoga prošle sedmice i kada bi trebalo da platiš isto toliko nekome ko je učinio nešto lepo za tebe, da li bi bio u plusu ili u minusu?
3. U čemu smatraš da Bog od tebe očekuje da postaneš velikodušniji kada je u pitanju tvoj novac, vreme i energija?
4. Zamisli da Isus živi u današnjem svetu. Opiši šta misliš kako bi izgledao Njegov život – Njegov posao, Njegov dom, Njegov auto, itd.

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Razumevanje i sprovođenje biblijskog upravljanja novcem nije nešto što se može naučiti tokom jedne subotnoškolske lekcije. Ako vas to zanima, neka vam pastor za mlade ili roditelji nađu neki korisni materijal.

Ali prvi korak možeš da napraviš sâm. Možeš da čitaš šta Biblija govori o tvom odnosu sa Bogom i prema novcu, i možeš da radiš na svom stavu prema finansijama. Stavovi zavise od tvojih ličnih izbora. U svakoj situaciji, stavi Boga na prvo mesto i upotrebi novac – i sve ostalo – znajući da sve dolazi od Njega i pripada Njemu.

Napravi inventar svog **V**lasništva (stvari koje smatraš vrednim) .

Pr**E**poznaј da je Bog izvor svega.

Shvati biblijske p**R**inciple za novac.

Predaj sve Bog**U**.

Testira**J** Božje obećanje da će se brinuti za tebe.

UZ LEKCIJU 9:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Ideje za štednju novca

Kada se trudiš da štediš novac ili planiraš budžet – odnosno kada god pokušavaš da uradiš nešto s novcem – razmišljaj na duže staze. To znači da treba da se usredsrediš na koristi dugoročnog poštovanja svog plana. Na primer, da li si znao da je 80% skuplje jesti u „pristupačnom“ restoranu brze hrane nego kuvati kod kuće? Trista dinara za ručak u školi možda ne izgleda mnogo. Ali ako taj ručak jedeš pet puta sedmično, potrošićeš preko 50.000 dinara za jednu školsku godinu! A koštaće te verovatno samo četvrti deo toga ukoliko budeš ručao kod kuće.

Sa ovom idejom o dugoročnoj koristi na umu, osmisli ideje o kojima možeš da razgovaraš sa roditeljima. Možda ćete zajedno moći da donešete neke pozitivne finansijske odluke. Otpočet je spisak koji ti može pomoći.

1. Kupite manji auto.
2. Izbegavaj markiranu garderobu, kupuj garderobu van sezone ili na rasprodaji.
3. Više igraj košarku, a manje gledaj filmove.
4. Smanji kupovinu časopisa.
5. _____
_____
6. _____
_____

7. _____
_____
8. _____
_____
9. _____
_____
10. _____
_____
11. _____
_____
12. _____
_____
13. _____
_____
14. _____
_____
15. _____
_____
16. _____
_____

Lekcija 10

IMATI TAKTA

Taktika taktičnosti

1. PRIPREMA

A. Izvor

Priče 16,24: „Ljubazne su reči saće meda, slast duši i zdravlje kostima.“

1. Korinćanima 9,22: „Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.“

(Još: 2. Samuilova 12,1-14; Jestira 4,9-17; 5,1-8; 7. glava; 1. Carevima 12,1-16; Jovan 4,1-26.39-42.)

„Ako čovek ima takta, marljivosti i entuzijazma, on će imati uspeh u prolaznom poslu, a isti kvaliteti, posvećeni Božjem delu, pokazaće se čak dvostruko uspešnijim, jer će se božanska sila spojiti sa ljudskim trudom.“ (*Svedočanstva*, vol. 5, str. 276 orig.)

„Koliko je izgubljeno zbog nedostatka takta i veštine u predstavljanju istine drugima.“
(*Svedočanstva*, vol. 5, str. 380 orig.)

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Imati takta“?

Komunikacija je deo onoga što smo mi i zato su maniri po kojima komuniciramo važni – to je sredstvo kojim se povezujemo s drugima i predstavljamo sebe. Postoji nešto u svima nama što s vremenom na vreme izgleda neprijatno u našim odnosima, ali pažljiva komunikacija može da izgredi većinu tih neugodnosti. Naš takt, ili netaktičnost, odlučuje hoće li naša interakcija sa drugima njih izgrađivati ili upropaćavati.

Ne iznenađuje činjenica da Biblija ima mnogo toga da kaže o sili reči. Postoje priče o mudrim ljudima koji su govorili s taktom i o nepromišljenim ljudima koji su bili netaktični. Ali verovatno najizazovnija situacija u kojoj treba govoriti s taktom je kada drugima govorimo o svojoj veri. O tome takođe ima dobrih primera u Bibliji.

Mi možemo da vežbamo da budemo taktični, da razmišljamo šta govorimo i kako bi to moglo da utiče na druge. A kada možemo jednostavnije da se povežemo s drugima i budemo im bolji prijatelji, možemo da imamo veći uticaj za Boga na naše prijatelje i ljude s kojima smo svakodnevno u kontaktu.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Imati takta“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Cene važnost dobre komunikacije, a naročito pažljivo biranih reči.
- Prepoznaju u kojim biblijskim pričama su ljudi postupili taktično, a u kojima netaktično.
- Razmisle kako da reaguju sa taktom u praktičnim životnim situacijama.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) papir, olovke; činija ili kutija. (Aktivnost B) rečnik, tabla.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike, papir, olovke, tabla, sto (po želji).

Primena – Natpisi (vidi aktivnost).

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Biblija kaže: „Ljubazne su reči saće meda, slast duši i zdravlje kostima“ (**Priče 16,24**). Toliko je jednostavno reći nešto lepo o nekome što će mu ulepšati dan, ali koliko često mi to radimo? Ova aktivnost je osmišljena tako da učenici prepoznaju te prilike i koliko je lako ohrabriti nekoga, a i sam uživati u ohrabrenjima nekog drugog.

Pozor – Dok učenici ulaze u razred, kaži svakom da napiše svoje ime na papiru i ubaci ga u činiju koju si pripremio. Pitaj učenike da li bi želeli da imaju priliku da nekoga usreće ako mogu. Kada dobiješ pozitivne reakcije, kaži im da ovu aktivnost shvate ozbiljno i iskoriste je upravo za to.

Sad – Reci im da nasumično odaberu papir iz činije – ako izvuku svoje ime, treba da ga vrate u činiju i izvuku drugi papir. Kaži im da na drugoj strani papira napišu nešto lepo o osobi čije ime su izvukli. Ta lepa stvar može biti kompliment o nečemu što ta osoba dobro radi, karakternoj crtici, ili čak nečemu što je obukla. U manjoj grupi možete izabrati da više od jedne osobe doda kompliment ili ohrabrenje na svaki list papira. Kada završite aktivnost, pokupite papire i vratite ih osobama čija imena su napisana na njima. Na taj način, svaki učenik trebao bi da dobije pozitivnu poruku.

Osvrt – Pitaj: **Koliko su važne reči u prijateljstvima?** (Pažljivo birane reči mogu biti neverovatno ohrabrujuće.) **Kako ste se osećali kada ste pročitali nešto lepo o sebi?** (Lepo.) **Koliko lako ili teško je bilo uputiti kompliment?** (Može zavisiti od toga koliko dobro poznajemo nekoga, ali ne bi trebalo da bude preteško.) **Da li mislite da dovoljno često upućujemo reči ohrabrenja?** (Mogli bismo i češće.)

B. Početna aktivnost

Priprema – Ova aktivnost će upoznati učenike sa upotreboru takta u svakodnevnom životu i proveriti njihovo razumevanje same te reči.

Pozor – Potraži u jednom ili dva rečnika razumljivu definiciju reči „takt“. Pripremi tablu na kojoj će ispisati listu poslova.

Sad – Pitaj učenike da objasne kako oni razumeju reč „takt“. Saslušaj nekoliko odgovora, a zatim naglas pročitaj definiciju iz rečnika i uporedi s odgovorima. Pitaj: **Da li ova reč sugeriše pozitivnu ili negativnu sliku?** Nakon odgovora pitaj učenike da navedu poslove za koje smatraju da redovno zahtevaju takt. Kada daju predlog, neka zamisle situaciju u kojoj neko ko se bavi tim zanimanjem treba da bude taktičan. Prvi predlozi će se verovatno odnositi na poslove prodaje. Ohrabri učenike da razmišljaju i iznad toga, o bilo kom poslu koji uključuje odnose sa drugima, bez obzira da li se radi o kolegama na poslu, klijentima, mušterijama ili pacijentima.

Osvrt – Pitaj: **Šta mislite, da li biste mogli da obavljate posao koji zahteva mnogo taktičnosti?** (Lični odgovori.) **Da li je takt primenljiv samo na situacije u vezi sa radom ili zaposlenjem?** (Ne, on je bitan za sve naše međuljudske odnose – kad god se susrećemo s ljudima.) **Kako biste onda dali jednostavnu definiciju reči „takt“?** (Saslušaj različite odgovore.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Nedavno su novine objavile u kakvoj odeći se jedan mladić pojavio na sudu – u jakni Mihaela Šumahera (poznatog vozača Formule 1) sa sve Ferrari logoom. To verovatno nije bio najbolji izbor odeće za njegovo pojavljivanje na sudu, s obzirom da je bio pozvan zbog nekoliko kazni za prebrzu vožnju. Kažnjen je oduzimanjem vozačke dozvole na četiri godine. Njegovo trkanje po putu je zaustavljeno, barem privremeno, a čovek se prosti pita da li bi kazna bila manje oštra da je taj mladić obukao drugu jaknu tog dana.

Osvrt – Pitaj: **Možete li da se setite primera u kojima naša odeća može da promeni ponašanje ljudi prema nama?** (Odvoj vreme za različite odgovore i istakni da način našeg oblačenja predstavlja poruku ljudima ko smo i šta nam je važno, baš kao u ovoj priči.) **U kojim drugim aspektima našeg života takt može da igra važnu ulogu?** (Mogući odgovori će obuhvatiti govor, međuljudske odnose, porodicu, crkvu, pričanje drugima o Bogu.)

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Podeli razred u četiri grupe i svakoj grupi daj po jednu od sledećih biblijskih ličnosti: Natan (2. Samuilova 12,1-14); Jestira (Jestira 4,9-17; 5,1-8; 7. glava); Rovoam (1. Carevima 12,1-16); Isus (Jovan 4,1-26.39-42). Neka svaka grupa pročita relevantne biblijske stihove i osmisli odgovore na sledeća pitanja:

- U dve rečenice, o čemu se radi u vašoj priči?
- Da li glavni lik koristi takt?
- U svakoj priči, kakav bi bio ishod da je osoba imala više ili manje takta?
- Koja je jedna od stvari koju možemo naučiti o taktu iz ove priče?
- Kako su se postupci ove osobe uklopili u Božji plan za Njegov narod?

Nakon nekoliko minuta rada po grupama, neka predstavnik svake grupe iznese zaključke svoje grupe ostatku razreda. Razgovarajte s učenicima o sličnostima i razlikama među pričama.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu, na dole opisani način.

Podeli razred u dve grupe. Možda ćete hteti da postavite sto između te dve grupe koje će predstavljati likove iz ilustracije. Jednoj grupi daj ulogu prvog čoveka, a drugoj ulogu drugog putnika. Počnite sa čitanjem priče. U pogodnim trenucima tokom priče zastani i pitaj obe grupe naizmenično da odgovore na sledeća pitanja: **Kako se vaš lik oseća sada? Da li biste rekli nešto onoj drugoj osobi? Ako da, šta biste rekli i kako? Kako bi taktičnost bila značajna u ovom trenutku priče?**

Možda će biti diskusije među ovim dvema grupama. Omogući im to, uviđajući raznovrsnost mogućih reakcija. U zaključku priče, pitaj svaku grupu kako je njen lik mogao da pogorša situaciju, a kako da poboljša.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeće ideje svojim rečima:

Možda su najdelikatniji odnosi za hrišćane oni sa ljudima koji znaju šta znači biti hrišćanin, ali se nisu odlučili da slede Boga. U odnosima sa bilo kim ko nema pozitivan stav prema hrišćanstvu, teško je znati kako da uzdignemo tu važnu temu. Kao hrišćanima, rečeno nam je da delimo priču o Božjoj ljubavi sa svima i mi verujemo da je to najvažnija stvar u životu; ali kako to da izvedemo, a da ne odbijemo ljude od te teme ili čak izgubimo njihovo prijateljstvo?

Pitaj: **Da li je takt važan kada drugima govorimo o Bogu, ili treba o tome da im govorimo direktno zato što je ono što govorimo ispravno?** (Takt je važan za izgradnju odnosa u kom možemo da delimo Božju ljubav.) **Kako da nekome preporučimo hrišćanstvo, a da mu ne „popujemo“?** Napiši spisak ideja na tabli. (Predlozi mogu da uključuju molitvu za tu osobu, spremnost da odgovorimo na pitanja ako nas bude pitala, postavljanje pitanja o njenim uverenjima ljubazno i sa interesovanjem, uključivanje te osobe u grupu sa svojim crkvenim prijateljima, autentičan život koji praktično pokazuje vrednost onoga što verujemo.)

Usmeri pažnju učenika na **1. Korinćanima 9,22** i na priču o Pavlu u Atini u odeljku „Kakve veze to ima sa mnom?“ u pouci za učenike. Pitaj: **Koji je bio Pavlov stav prema taktičnosti u propovedanju dobre vesti o Isusu?** (On je radio sve što je bilo neophodno da bi ga ljudi slušali. Deo toga je bilo pokazivanje poštovanja prema uverenjima i iskustvima drugih ljudi. Taktično, on je onda mogao da im predstavi svoja uverenja i iskustva.)

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Nazovi jedan deo prostorije „Ne govori ništa“, a drugi „Kaži otvoreno“. Sredina između ta dva je mesto „Kaži sa taktom“, a prostor između ta tri položaja označava nivo na skali između „Ne govori ništa“ i „Kaži otvoreno“. (Možete postaviti natpise sa tim nazivima na odgovarajuća mesta.) Neka svi učenici ustanu (raščistite prostor ako je potrebno) i za svaki od sledećih scenarija kaži učenicima da se pomere na mesto na skali za koje smatraju da je odgovarajuće. Pročitaj scenarije jedan za drugim. Odvoj vreme da se učenici pomere na odabrani položaj, kao i vreme za njihove komentare o svojim odlukama.

Scenariji:

1. Čuvaš četvorodišnje dete. Okrenuo si se samo za trenutak i sada ga gledaš kako kreće prema prometnoj ulici.
2. Nastavnica ti je precrtala odgovor na kontrolnom, ali ti veruješ da je odgovor ispravan.
3. Imaš honorarni posao u obližnjoj radnji. Rekao si upravniku da ne možeš da radiš subotom, ali na novom rasporedu predviđen si da radiš tokom dolazećeg vikenda.

4. Kod prijatelja si, a on i društvo se spremaju da gledaju film za koji znaš da ne treba da gledaš.
5. Tvoj prijatelj je prestao da dolazi u crkvu i ne deluje zainteresovan za bilo šta što ima veze sa Bogom.
6. Od zauzete kasirke u supermarketu nisi dobio ceo kusur.
7. Ujak ti naglas govori da je religija smešna i da samo glupi ljudi mogu da veruju.
8. Putuješ avionom, vozom ili autobusom, a osoba koja sedi pored tebe pita te gde putuješ. Ti ideš na crkveni kamp.

Osvrt – Pitaj: **Postoje li tačni i netačni odgovori u aktivnostima kao što je ova?** (U nekim okolnostima verovatno da.) **Zašto postoje varijacije u odgovorima različitih ljudi u ovoj aktivnosti?** (Faktori koji utiču su različite ličnosti, drugačije zamišljanje situacije, drugačija uverenja koja vode naše reakcije.) **Koji faktori mogu da utiču na naše odgovore u tim situacijama?** (Koliko dobro poznajemo drugu osobu, koliko je javno mesto na kom se situacija odvija, koji je rizik za nas – i dr.)

B. Pitanja za primenu

1. Da li je takt važan u odnosima sa prijateljima i porodicom? Zašto da ili zašto ne?
2. Kako da znamo da li treba da progovorimo protiv nečega za šta mislimo da je pogrešno ili da čutimo kako bismo izbegli nevolju?
3. Postoji li linija koja razdvaja taktičan govor i laganje? Objasni.
4. Budući da hrišćani često imaju snažna uverenja o tome šta je dobro a šta loše, da li to znači da oni treba da budu više ili manje taktični? Zašto?
5. Da li je pogrešno nekom reći da nije u pravu? Zašto da ili zašto ne? Da li su okolnosti važne?
6. Kako možemo da vežbamo taktičnost?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Naša komunikacija utiče na to kako se odnosimo prema svetu oko nas, prema drugim ljudima, a često i kako se odnosimo prema Bogu. Učiti da efikasnije komuniciramo važno je za naš lični i duhovni razvoj. Znati kada da progovorimo, a kada da čutimo, ohrabrivati druge da razmišljaju drugačije i govoriti drugima o Božjoj ljubavi, mogu nekada biti teški izazovi. Vežbanje iskrene taktičnosti, kao što je prikazana u životu i službi mnogih biblijskih likova, treba da bude deo našeg hrišćanskog rasta. U svom najboljem izdanju, takt dozvoljava da Božja ljubav teče kroz naše razgovore i naš život.

Lekcija 11

IZRAŽAVANJE SVOJIH OSEĆANJA

Sreća, tuga, zbunjenost

1. PRIPREMA

A. Izvor

Matej 7,12: „Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: jer je to zakon i proroci.“

Jovan 15,11: „Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispunii.“

2. Samuilova 6,14: „I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i beše ognut oplećkom lanenim.“

Efescima 4,26-32: „Gnevite se i ne grešite; sunce da ne zađe u gnevu vašem. Niti dajite mesta đavolu. Koji je kraljevi više da ne krade, nego još da se trudi, čineći dobro rukama svojim da ima šta davati potrebnome. Nikakva rđava reč da ne izlazi iz usta vaših, nego samo što je dobro za napredovanje vere, da da blagodat onima koji slušaju. I ne ožalošćavajte Svetoga Duha Božjega, kojim ste zapečaćeni za dan izbavljenja. Svaka gorčina, i gnev, i ljutina, i vika, i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću. A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajući jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.“

Jovan 2,13-15: „I blizu beše pasha jevrejska, i izide Isus u Jerusalim. I nađe u crkvi gde sede oni što prodavaju volove i ovce i golubove, i koji novce menjaju. I načinivši bič od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i menjačima prosu novce i stolove ispremeta.“

Matej 26,38: „Tada reče im Isus: 'Žalosna je duša moja do smrti; počekajte ovde, i stražite sa mnjom.'“

Psalam 6,6.7: „Iznemogoh uzdišući; svaku noć kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju. Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih.“

Psalam 66,1.2: „Poklikni Bogu, sva zemljo! Zapevajte slavu imenu Njegovom, dajte Mu hvalu i slavu.“

B. Šta treba reći o lekciji „Izražavanje svojih osećanja“?

Mlađi tinejdžeri žive u svetu snažnih emocija i često ne znaju kako da ih prikladno izraze. Možda dobijaju oprečne poruke od porodice, medija i crkve o tome kada i kako je prikladno izraziti emocije. Dečacima, naročito, verovatno je rečeno kako „veliki momci ne plaču“ i upućena poruka (direktno ili indirektno) da nije prikladno da muškarci izražavaju emocije – osim, možda, gnev! Devojčicama se možda govori da nije „damski“ da se naljute ili pokažu gnev čak i kada postoji opravdani razlog za to. I dečacima i devojčicama je možda rečeno da hrišćani ne doživljavaju niti izražavaju negativne emocije („Ako si u depresiji, mora da nešto nije u redu u tvom hodu sa Gospodom!“). I, naravno, postoje debate čak i unutar crkve kako izraziti pozitivne emocije – da li je u redu aplaudirati u crkvi? Igrati od sreće?

Nije ni čudo ako su deca zbunjena u vezi sa time kako da prikladno izražavaju svoja osećanja. Lekcija za ovu sedmicu naglašava da je u redu da hrišćani osećaju i izražavaju emocije. Načini na koje ih izražavamo se razlikuju za različite ljude i različite kulture, ali uvek treba da nas vodi naša odanost Bogu i briga za druge ljude – zlatno pravilo primenjivo je na izražavanje osećanja isto kao i na sve drugo naše hrišćansko ponašanje.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Izražavanje svojih osećanja“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Istražuju načine na koje su pisci Biblije izražavali emocije, i smernice koje su dali o tome kako se izboriti s emocijama.
- Razgovaraju o tome kako se naše emocije i način na koji ih izražavamo uklapaju u „veliku sliku“ hrišćanskog života.
- Razviju sopstvene smernice kada i kako izraziti emocije na odgovarajući način.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) četiri velika papira za postere, materijal za kreativne radove, časopisi iz kojih može da se secka. (Aktivnost B) kartonska kocka sa natpisima (vidi aktivnost).

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike.

Primena – Primerici radnog lista „Moj rolerkoster“ sa kraja lekcije, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovorajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Spremi četiri velika papira za postere (ili bilo kakva četiri debla papira ili kartona na kojima se može praviti kolaž od slike) i razne materijale za kreativne radove, uključujući časopise, kataloge i novine iz kojih može da se secka za pravljenje kolaža. Podeli razred u četiri grupe i svakoj daj po jedan veliki papir.

Pozor – Treba da kreiraju poster koji ilustruje jedno od sledećih osećanja: radost, strah, tugu, bes. Daj svakoj grupi po jedno osećanje. (Ako je razred veoma veliki, podeli ih u više od četiri grupe i neka po dve ili više grupa prave postere za istu emociju.)

Sad – Odvoj oko 15 minuta da grupe naprave vizuelne slike koje ilustruju emocije (emocija koju imaju treba da bude negde prikazana kao naslov postera). Zatim neka prikažu svoj rad drugima.

Osvrt – Pitaj: **Kakve vrste vizuelnih slika ste odabrali da biste ilustrovali različita osećanja? Zašto? Dok posmatrate postere koje su napravile druge grupe, da li mislite da slike koje su upotrebili imaju isto značenje za vas kao za njih? Svi mi doživljavamo sve ove emocije, ali na koji način se one razlikuju za svaku osobu? Zašto će ista stvar neku osobu naljutiti, a drugu ražalostiti?**

B. Početna aktivnost

Priprema – Napravi kocku od kartona, sa ivicama dugačkim oko 30 cm. Na svakoj od šest strana napiši po jednu od sledećih reči: *srećan, žalostan, uplašen, ljut, posramljen, miran*.

Pozor – Sedite u krug i bacite kocku prema nekome.

Sad – Osoba koja uhvati kocku treba da pročita reč napisanu na gornjoj strani, i da ispriča nedavni slučaj kada se tako osećala. Zatim treba da baci kocku nekome ko još nije pričao. Ohrabri sve da učestvuju, ali nikog nemoj ga prisiljavaš! Ako je grupa mala, nastavite dok svako nije došao po dva-tri puta na red; u većoj grupi igrajte dok svako ne prođe po jednom.

Osvrt – Pitaj: **Za koje emocije vam je bilo lakše da se setite primera? Da li je bilo reči za koje ste razmišljali: „O, ne, samo da ne dobijem to!“ ili „Nadam se da ću dobiti to“? Zašto je o nekim emocijama lakše, a o drugim teže pričati?**

C. Početna ilustracija

Čitaj naglas sledeće situacije i reci učenicima da glasaju podignutim ili spuštenim palcem u zavisnosti od toga da li je to hrišćanski način za izražavanje osećanja.

1. Branko se posvađao sa tatom i krenuo kod prijatelja. Kada je izašao iz kuće, Branko je:
  - a. izbušio rupu na ulaznim vratima.
  - b. trčao do kuće svog prijatelja kako bi se „izduvao“.
  - c. izgrebao tatin auto ključem.
  - d. promumlao ružne reči sebi u bradu o svom ocu.
2. Sara se strašno zaljubila u Andreja, ali Andrej joj je kazao da mu se sviđa neko drugi i da nije zainteresovan.
  - a. Sara je otišla kući, zaključala se u svoju sobu i plakala do večere.
  - b. Sara je napisala Andreju dugačko pismo u kom mu je rekla da će ga voleti zauvek.
  - c. Sara je prestala da se druži sa svojim prijateljima, samo je snuždeno ostajala kući nekoliko sedmica.
  - d. Sara se osećala grozno, ali uopšte to nije pokazivala.
3. Julija je dobila desetku na ispitu za koji je očekivala da će pasti. Bila je ushićena, pa je:
  - a. presavila ocenjeni rad, nasmešila se sama sebi i nikom to nije pominjala.
  - b. pozvala svoju najbolju drugaricu da zajedno krenu u kupovinu posle škole i kupila je krofne za obe da bi proslavila.
  - c. otišla na žurku gde su neka deca pila pivo i napila se da proslavi svoju dobru ocenu.
  - d. otišla kući u svoju sobu, uključila muziku i igrala po celoj sobi.
4. Mikijev najbolji drug Davor izneverio je Mikija kada je ovaj zaista računao na njega.
  - a. Miki se svima žalio na Davora, a pred njim je bio ljubazan.

- b. Miki je bio ljut i razočaran iznutra, ali nikada to nije otkrio Davoru niti bilo kom drugom.
- c. Miki je sačekao Davora posle škole i prebio ga.
- d. Miki je rekao Davoru koliko je ljut.

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Bog nas je stvorio sa osećanjima. Ponekad mislimo da savršeni hrišćanin nikada neće izraziti nikakve emocije – ili barem ne one negativne. On se nikada neće osećati žalosno, ljutito ili uplašeno. Da li vam je iko ikada predstavio hrišćanstvo takvim? Ipak, Biblija je puna primera Božjih ljudi koji su izražavali svoje emocije. Pročitajte neke od psalama. Oni su puni plača, gneva, osvete, straha, čak i ljutnje na Boga što je napustio psalmistu. I oni su takođe puni hvale, pevanja, igranja, skakanja i uzvikivanja od sreće. Izgleda da se ljudi u biblijskim vremenima nisu bojali da izraze upravo ono što su osećali!

Kako se mi nosimo sa emocijama kao delom svog hrišćanskog života? Kako bi trebalo da reagujemo kada smo srećni, ili kada smo ljuti na nekoga, ili kada se osećamo tužno i obeshrabreno? Bog nam daje neke smernice – naš gnev, kaže nam Biblija, ne treba da vodi u greh. Drugim rečima, budite ljuti, ali ne uzvraćajte osvetom i ne povređujte ljude. Izrazite žalost kada je osećate, ali ne odustajte od nade – Bog će se postarati za izlaz iz problema. U redu je imati osećanja, i u redu je izražavati ih. Ono što nije u redu je da se toliko zapletemo u sopstvene emocije da izgubimo iz vida Boga i druge ljude.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Zamolite dva dobrovoljca da pročitaju priče o Slavici i Mihaeli iz odeljka za subotu.

Osvrt – Pitaj: Na koje načine ljudi iz različitih kultura izražavaju svoje emocije? Da li postoje stvari koje je u redu reći ili uraditi u jednoj kulturi, a bile bi „čudne“ u drugoj kulturi? A šta je sa razlikama među pojedincima? Postoji li samo jedan ispravan način za izražavanje emocija? Da li je jedan način *ispravniji od drugog?*

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Čini se da je sve krenulo naopako. Posvađali ste se sa najboljim prijateljem, ne slažete se sa roditeljima, školske obaveze se gomilaju, a ni ocene vam nisu baš dobre. Kada ste saznali da je jedan od vaših prijatelja pravio žurku, a nije vas pozvao, to je bila kap koja je prelila čašu.

Pitaj: Kako reagujete? Da li padate u depresiju? Ako je tako, kako se s tim nosite? Da li se ljutite i aktivnije pokazujete svoja osećanja? Šta se može dogoditi ako izrazite neka od tih osećanja na negativan način? Ko bi mogao da bude povređen? Koji su neki pozitivniji načini za izražavanje vaših osećanja?

Zamoli nekog da naglas pročita Efescima 4,26.27. Pitaj: Kako možete da budete ljuti, a da ne sagrešite? Da li je moguće izraziti negativne emocije – žalost, gnev, obeshrabrenje – a ne sagrešiti?

Zamoli nekog da naglas pročita Matej 7,12. Pitaj: Kako nam ovaj tekst daje smernice za izražavanje emocija bez povređivanja drugih ljudi?

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli primerke radnog lista „Moj rolerkoster“ sa kraja lekcije. Odvojte oko 10 minuta da učenici samostalno rade na njima. Umesto da ih pitaš da pročitaju šta su napisali, kaži svima da presaviju papire i da ih čuvaju dok se ne pomolite na kraju, kada ćeš povesti razred u molitvi tražeći od Boga da bude prisutan u njihovom životu ove sedmice i da im pomogne da donešu mudre odluke o tome kako da se suočavaju s emocijama. Kaži im da ponesu taj radni list svojoj kući i da ga drže u Bibliji ili na nekom drugom zgodnom mestu, da bi ih podsećao da su naša osećanja dar od Boga i da možemo da naučimo kako da ih prikladno izražavamo kao hrišćani.

B. Pitanja za primenu

1. Kako hrišćani treba da izražavaju osećanja, drugačije ili isto kao drugi ljudi?
2. Kada je i da li je u redu, ili neophodno, skrivati osećanja?
3. Koja je razlika između načina na koji su devojčice i dečaci učeni da izražavaju osećanja? Da li smatrate da je to u redu?
4. U čijem društvu možete slobodno da izražavate svoja osećanja? Zašto?
5. S kojim emocijama vam je najteže da se nosite? Na koje načine možete da promenite svoju reakciju na ta osećanja?
6. Gnev je emocija sa kojom je hrišćanima naročito teško da se suočavaju. Koji su prikladni načini za izražavanje vaših emocija kada ste ljuti na nekoga?
7. Ako dolazimo u crkvu da bismo bili srećni i proslavili svoju zajednicu sa Bogom, kako to treba da izrazimo? Da li treba da izražavamo istu vrstu radosti zbog Isusa kao što to činimo, primera radi, dok gledamo fudbalsku utakmicu ili koncert? Zašto da ili zašto ne?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

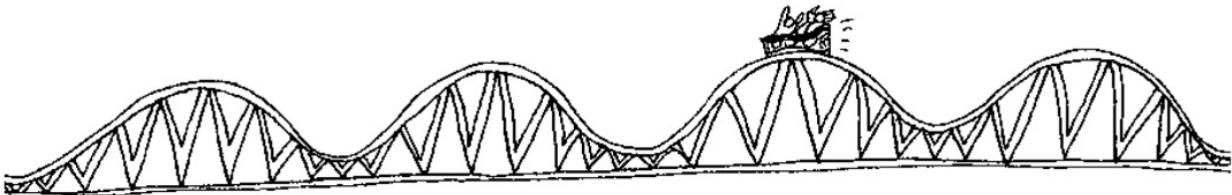
Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Biti hrišćanin ne znači pretvoriti se u nekakvog robota bez emocija, niti to znači da ćete uvek držati svoja osećanja zatvorena kao u flaši. U stvari, ako pogledamo Božju reč, vidimo da ne postoji ništa nalik onome što je On planirao za svoj narod! Ako ste hrišćanin, i dalje ćete osećati žalost s vremenom na vreme. I dalje ćete osećati strah i gnev. Razgovor sa Bogom o vašim osećanjima je odličan način za suočavanje s njima; takođe možete naučiti kako da donešete dobre odluke o izražavanju svojih osećanja na načine koji će vam pomoći da se izborite s njima, a da pritom ne povredite druge. I naravno, biti hrišćanin takođe znači osećati radost i sreću koju Isus unosi u vaš život. Tu radost možemo izraziti tako što ćemo je deliti sa drugima i činiti i njihove živote srećnijim!

UZ LEKCIJU 11:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Moj rolerkoster

Da li se ikada osećaš kao da ti je život nalik na rolerkoster – neprestani usponi i padovi? Razmisli o nekim svojim emocionalnim „usponima“ i „padovima“ u protekloj sedmici. Na crtežu rolerkostera, na vrhovima zapiši neke „uspone“, a na dnima ono zbog čega si posebno bio „u bedaku“ ove sedmice. (Ovo je lično – ne treba da pokazuješ nikome!)

Nakon što si ispisao svoje „uspone“ i „padove“, odgovori na sledeća pitanja.

Da li je dobro ili loše imati puno „uspona i padova“ u životu?

Da li neke „padove“ teže podnosiš od ostalih? Ako je tako, koji su za tebe najteži?

Šta možeš da uradiš da bi se bolje nosio sa „padovima“?

Na koji način možeš da proslaviš neki od „uspona“ u svom životu ove sedmice?

Lekcija 12

NEKO ZA RAZGOVOR

Takav prijatelj

1. PRIPREMA

A. Izvor

Titu 2,3-7: „Staricama, takođe, da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru, da uče mlade da ljube muževe, da ljube decu, da budu poštene, čiste, dobre domaćice, blage, pokorne svojim muževima, da se ne huli na reč Božju. Tako i mladiće savetuj da budu pošteni. A u svemu sam sebe podaj za ugled dobrih dela, u nauci celost, poštenje.“

Psalam 55,12-14: „Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podneo; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio. Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj, s kojim mi beše radost deliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni.“

Priče 1,8: „Slušaj, sine, nastavu oca svoga, i ne ostavljam nauku matere svoje.“

Priče 27,6: „Udarci od prijatelja istiniti su, a celivi nenavidnikovi lažni.“

1. Petrova 5,1-5: „Starešine koje su među vama molim koji sam i sam starešina i svedok Hristovog stradanja, i imam deo u slavi koja će se javiti: pasite stado Božje, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobrog srca; niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stada; i kad se javi poglavatar pastirski, primičete venac slave koji neće uvenuti. Tako vi mladi slušajte starešine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat.“

Priče 23,9: „Pred bezumnim ne govori, jer neće mariti za mudrost besede tvoje.“

Priče 1,5: „Mudar će slušati i više će znati, i razuman će steći mudrost.“

B. Šta treba reći o lekciji „Neko za razgovor“?

Mlađim tinejdžerima potreban je neko s kim bi razgovarali. Tokom tih godina, prijatelji mogu biti među najvažnijim osobama u njihovom životu. Njima će poveriti svoje probleme, svoje strahove, svoje snove – u vreme kada možda neće odabrati da se povere roditeljima ili drugim odraslim osobama (iako mnoga istraživanja pokazuju da će tinejdžeri ipak rangirati svoje roditelje kao najvažnije ljude u svom životu, ispred prijatelja).

Mada je sjajno imati prijatelje kojima možemo da verujemo, i njihov značaj ne treba umanjiti, mlađi tinejdžeri treba da shvate da njihovi prijatelji prolaze kroz iste probleme kao oni i da nemaju rasuđivanje i iskustvo kakvo poseduju odrasli. Pronaći odraslu osobu u koju mogu imati poverenja da sa njom podele svoje brige i od nje prime mudre hrišćanske smernice, od ključne je važnosti.

Za mnoge tinejdžere to će značiti razgovor sa roditeljima. Međutim, u nekim slučajevima gde postoji zlostavljanje ili odbacivanje u porodici, za njih će biti bolje da pronađu drugu odraslu osobu iz familije ili pouzdanog nastavnika, pastora ili neku drugu odraslu osobu. Imaj u vidu različite porodične situacije mlađih u svom razredu dok razgovarate o ovome. Ne zaboravi i da su neki „brižni“ odrasli eksplorativni i zlostavljali tinejdžere, a ohrabrvani su ih da razgovaraju s njima i da provode vreme s njima, zato je važno naglasiti da odrasla osoba koju tinejdžeri odaberu da joj se povere treba da bude iskreni hrišćanin čije reči i dela odražavaju hristocentrični stav.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Neko za razgovor“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Razgovaraju o kvalitetima koji ih vode ka poverenju i pouzdanju u neku osobu.
- Razmotre kakva vrsta ljudi ima te kvalitete.
- Donesu odluke o tome u koga će imati poverenja i od koga će tražiti smernice.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) kesica sa praznim papirićima, jedan označen slovom X. (Aktivnost B) muzika (po želji).

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike.

Primena – Olovke, primerci radnog lista „Pouzdani prijatelji“ sa kraja lekcije.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovorajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

>> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)

>> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – Neka svaki učenik izvuče papirić iz kesice; svi papirići su prazni osim jednog koji je označen sa X. Niko ne pokazuje svoj papirić. Izjavi da osoba koja ima X na papiriću jeste ubica koji može da ubije ljude tako što im namigne.

Pozor – Neka grupa sedne u krug i svi neka drže oči širom otvorene. Ubica pokušava da „ubije“ ljude, a da ga niko ne uhvati. Svako kome on namigne mora da „umre“ (napusti krug ili legne na pod). Bilo koji igrač koji posumnja na „ubicu“ može da ga optuži; ako je u pravu, ubica mora da prizna i igra je završena. Ali ako optužilac nije u pravu, onda mora da „umre“.

Sad – Igra se nastavlja dok ubica ne bude otkriven (ili dok ne „poubija“ sve ostale). Kao varijacija, ova igra može da se igra tako što će svi igrači koračati po prostoriji, ali uz uslov da niko ne obara pogled i da svako mora da uspostavi kontakt očima s ostalima.

Osvrt – Pitaj: **Kako ste se osećali ne znajući ko je „ubica“? Da li je bilo teško gledati ljude u oči znajući da su možda baš oni ubica? Postoje li u stvarnom životu situacije u kojima ne znamo u koga možemo da imamo poverenja? Kako te stvarne životne situacije liče na ovu igru?** (Mislite da vam je neko prijatelj, a on zapravo pokušava da vam naudi; izbegavate kontakt s ljudima jer nemate poverenja u njih; možete da učite u koga da imate poverenja gledajući šta se dešava drugima.)

B. Početna aktivnost

Priprema – Neka svi sednu u veliki krug.

Pozor – Šapni kratak biblijski stih (Priče 23,9 između stihova za ovu sedmicu je dobar izbor) osobi koja ti je s desne strane.

Sad – Zatim igrat „gluve telefone“. Uporedite ono što osoba na kraju kruga kaže s onim čime ste otpočeli. (Ako je vaša grupa vrlo mala, možda ćete želeti da učinite igru izazovnijom puštajući muziku tokom aktivnosti!)

Osvrt – Pitaj: **Kako ova igra ilustruje šta se dešava kada informacija ili trač počne da se prenosi? Da li vam se ikada dogodilo nešto slično? Da li je ikada prijatelj odao neku tajnu koju ste mu poverili? Kako ste se osećali kada se to dogodilo? Da li ste mogli ponovo da poverite toj osobi neku svoju tajnu? Kako možemo znati kojim ljudima da verujemo kada imamo važnu temu za razgovor?**

C. Početna ilustracija

Iznesi sledeći scenario:

Mina ti kaže da situacija u njenoj kući počinje da je plaši. Njen tata je alkoholičar i postaje nasilan kada je pijan. Njena majka pokušava da izbegne svoje probleme tako što izlazi sa svojim društvom i često ostaje do kasno ostavljući Minu i njenog mlađeg brata same. Ona želi savet u vezi sa tim šta da radi. Međutim, ti ne osećaš da si najbolja osoba koja bi joj pomogla. Žao ti je zbog toga što se dešava, ali ne znaš šta bi ona trebala da uradi kako bi rešila problem. Ona te pita: „Pa, hoćeš li mi onda pomoći da pronađem nekoga za razgovor?“

Pitaj: **Kako možete da joj pomognete da nađe sagovornika dostojnog poverenja? Neka neko pročita Priče 1,8. Šta ako nečiji otac i majka nisu sposobni da daju mudar savet? Da li bi ta osoba ipak trebala da razgovara s njima? Neka neko pročita 1. Petrovu 5,1-5. Kako možete da pomognete Mini da pronade vođu ili nekog drugog zrelog, odraslog hrišćanina koji bi mogao da je podrži i da joj pomogne?**

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Bog nas je pozvao da obavljamo poseban posao za Njega – mi smo predstavnici Njegovog carstva. Ali mi ne treba da obavljamo taj posao sami. Bog nam daje druge ljude u našem životu da budu vodiči, pomagači, saigrači. Možemo ih pitati za savet i vođstvo kada smo zbumeni, za ohrabrenje i podršku kada nam je potrebna pomoć. Pitanje je: kome možemo da verujemo? Kome da se obratimo?

Pitaj učenike za ideje. Podseti ih da, pre svega, osoba kojoj verujemo uvek treba da bude Božji predstavnik takođe – hrišćanin koji deli iste vrednosti. I mada je super imati bliske prijatelje istog uzrasta sa kojima možemo da podelimo nešto, takođe treba da razmotrimo šta možemo da naučimo od ljudi koji su stariji i iskusniji – ljudi koji već neko vreme rade za Boga i znaju životne fineze i detalje malo bolje nego mi.

Neka neko pročita Priče 27,6. Pitaj: **Da li imate prijatelja koji vas „ispravlja“? Kakav je to prijatelj? Kakvu „ispravku“ prijatelj može da ponudi?** Zatim neka neko pročita Psalm 55,12-14. Pitaj: **Kakav prijatelj je opisan u ovom tekstu? Koja je razlika između takvog prijatelja i onog o kom smo maločas razgovarali?**

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: **Zbog čega je Eni Saliven bila tako dobar učitelj za Helen? Zašto je Helen reagovala na nju, kada nije uspevala da reaguje ni na koga drugog? Da li bi osoba koja nije iskusila invaliditet mogla da pomogne Helen toliko kao Eni?** (Verovatno ne; ona ne bi znala kroz šta je Helen prošla ni kako da joj pristupi.) **A neko drugo gluvonemo i slepo dete njenog uzrasta – da li bi neko takav mogao da joj pomogne?** (Ponovo, verovatno ne – drugo dete bi moglo da saoseća, ali ne bi imalo ni znanja ni sposobnosti da pomogne; verovatno bi se borilo s istim problemima.) **Kako ovu priču možemo da povežemo sa pronalaženjem najboljeg učitelja, mentora ili vodiča za nas same? Da li svako od nas treba nekoga kao što je Eni Saliven u svom životu, iako nismo fizički invalidi? Kako možemo da pronađemo takvu osobu?** (Podseti učenike da bi bilo idealno da ta osoba bude član njihove porodice.)

C. Povezivanje sa životom

Pitaj: **Kada vam je potreban nečiji savet ili pomoć, kod koga idete? Kako odlučujete da li je neka osoba dostoјna poverenja?** Neka dobrovoljci pročitaju Priče 1,5 i 23,9 iz Biblije ili pouke. **Kakve smernice nam ovi stihovi daju kada se radi o pronalaženju prave osobe kojoj možemo verovati i u koju ćemo se pouzdati?** Sada neka dobrovoljci pročitaju Priče 1,8; 1. Petrovu 5,1-5 i Titu 2,3-7, takođe iz Biblije ili pouke. **Gde možete pronaći starije osobe koje su dostoje poverenja i mogu vam dati smernice?** (Idealno, kod kuće.)

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli primerke radnog lista „Pouzdani prijatelji“ koji se nalazi na kraju lekcije. Daj učenicima nekoliko minuta da porade na njemu samostalno. Onda im reci da se udruže u parove ili grupice od po troje (ne više od troje) i to sa osobama u koje imaju poverenja i s kojima mogu da razgovaraju. Neka iznesu jedni drugima šta su napisali na papiru (one detalje koje mogu da podele). Zatim pozovi svaki par ili grupicu da se zajedno mole, tražeći od Boga da im pomogne da odaberu dobre i pouzdane ljude s kojima će razgovarati kada im je potrebna pomoć.

B. Pitanja za primenu

1. Šta mislite, zašto se većina mladih ljudi toliko oslanjaju na svoje prijatelje za savet i podršku?
2. Zašto se nekad čini teškim da imamo poverenja u roditelje ili druge odrasle osobe?
3. Ko vam je dao najbolji savet ili pružio najbolju pomoć u životu? Šta je tu osobu učinilo toliko sposobnom da vam pomogne?
4. Kako znate da li je neko, bilo prijatelj vašeg uzrasta ili odrasla osoba, dostojan poverenja? Koji znaci ili signali vam mogu reći da pazite jer se osobi ne može verovati?

5. Da li vam drugi ljudi dolaze sa svojim problemima? Kakvim ljudima smatrate da možete da pomognete i kako? Kako znate kada je vreme da predložite prijatelju da razgovara sa odrasлом osobom za pomoć?

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

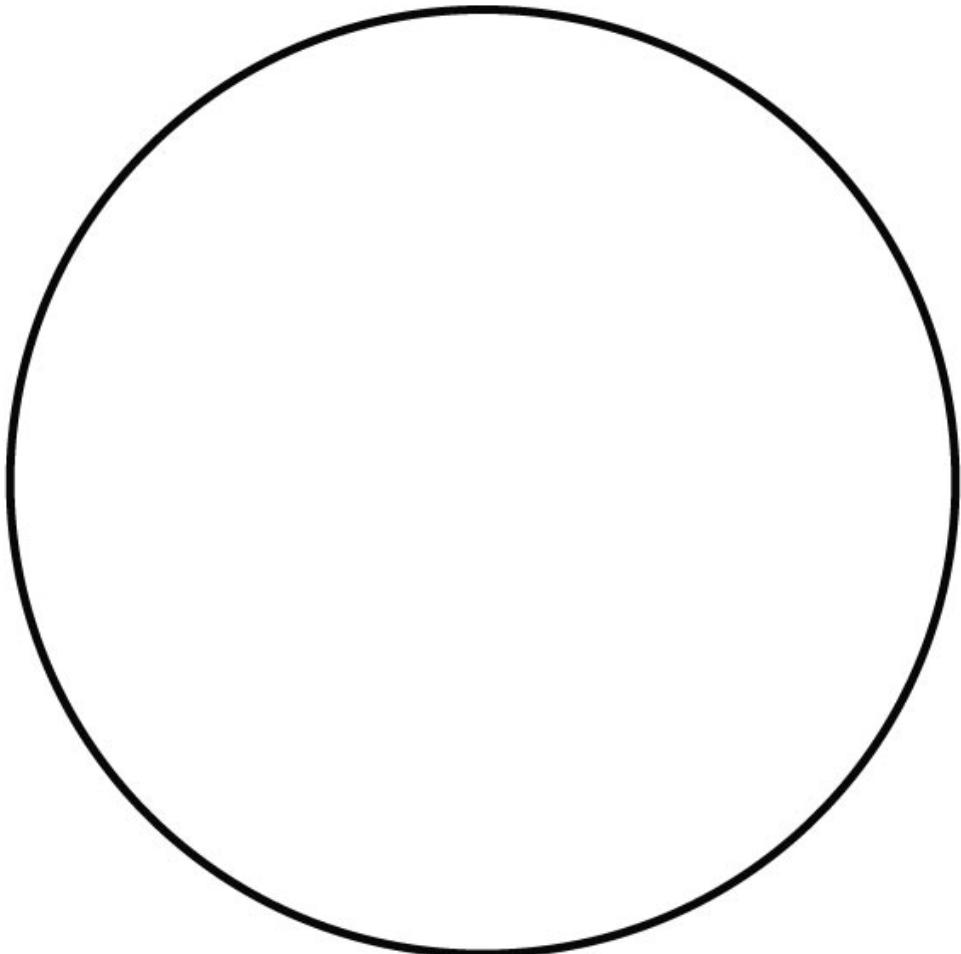
Bog ne očekuje da se sa svim svojim životnim izazovima suočavamo sami. On obećava da će nam pomoći, ali često svoju pomoć šalje preko drugih ljudskih bića. Mi treba da upotrebimo mudrost i pronicljivost da znamo ko je dostojan poverenja. Iako je lepo razgovarati i imati poverenja u svoje bliske prijatelje, svim mladim hrišćanima su potrebni stariji hrišćani – da li roditelji, učitelji, pastori ili drugi – koji mogu biti mentori. Mentor je neko ko vam može pomoći u teškim trenucima koje je on već iskusio, pružiti smernice, slušati bez osuđivanja, i, što je najvažnije, moliti se sa vama i za vas. Ako imate takvog mentora, slušajte njegov ili njen savet! Ako nemate, zamolite Boga da vam pomogne da nađete jednog!

UZ LEKCIJU 12:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Pouzdani prijatelji

Uputstva: U krugu nacrtaj sebe u središtu. Sada nacrtaj četiri simbola negde u krugu koji predstavljaju probleme ili brige koje imaš u životu. Pored svakog od tih problema, nacrtaj osobu koja predstavlja nekog kome veruješ, s kim bi mogao da razgovaraš o tom konkretnom problemu.

Za razmišljanje:

1. Da li su svi „pouzdani prijatelji“ koje sam nacrtao mog uzrasta ili ima i starijih ljudi? Ako nema, da li postoji odrasla osoba koju bih mogao da dodam u krug?
2. Kakve veštine ili znanje ljudi u mom krugu imaju, a koje mi mogu pomoći?
3. Da li su ljudi u mom krugu hrišćani? Ako jesu, da li im to olakšava da mi pomognu? Ako nisu, da li imam hrišćanske prijatelje koje mogu da dodam u krug?
4. Nakon razmišljanja unesi izmene koje želiš u svoj krug, a zatim podeli s jednim ili dvoje bliskih prijatelja šta si nacrtao.

Lekcija 13

PITANJE VREMENA

Vreme leti

1. PRIPREMA

A. Izvor

Psalam 31,14.15: „A ja se, Gospode, u Tebe uzdam i velim: 'Ti si Bog moj.' U Tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojih, i od onih, koji me gone.“

Psalam 89,47: „Opomeni se kakav je vek moj, kako si ni na šta stvorio sve sinove Adamove?“

Propovednik 3,1-8: „Svemu ima vreme, i svakom poslu pod nebom ima vreme. Ima vreme kad se rađa, i vreme kad se umire; vreme kad se sadi, i vreme kad se čupa posađeno; vreme kad se ubija, i vreme kad se isceljuje; vreme kad se razvaljuje, i vreme kad se gradi. Vreme plaču i vreme smehu; vreme ridanju i vreme igranju; vreme kad se razmeće kamenje, i vreme kad se skuplja kamenje; vreme kad se grli, i vreme kad se ostavlja grljenje; vreme kad se teče, i vreme kad se gubi; vreme kad se čuva, i vreme kad se baca; vreme kad se dere, i vreme kad se sašiva; vreme kad se čuti i vreme kad se govori. Vreme kad se ljubi, i vreme kad se mrzi; vreme ratu i vreme miru.“

Rimljanima 8,18: „Jer mislim da stradanja sadašnjeg vremena nisu ništa prema slavi koja će nam se javiti.“

Jakov 4,14.15: „Vi koji ne znate šta će biti sutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se zamalo pokaže, a potom nestane. Mesto da govorite: 'Ako Gospod htedbude, i živi budemo, učinićemo ovo ili ono.'“

(Više: Filibljanima 1-4, naročito 4,11-13.)

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Pitanje vremena“?

Vreme je jedna stvar koju ne možemo da kontrolišemo. Vreme je dar koji je Bog dao svima nama. On nam je dao sve dane, sate, minute i sekunde da ih ispunimo stvarima koje nas podsećaju na Njega. Kao neko ko radi sa mladima, velike su šanse da si tokom rada s tinejdžerima više puta čuo izraz: „Smorio sam se“. „Smoren“ stav koji ponekad prikazuju naši mladi može se javiti zbog problema u vezi sa odrastanjem; zbog očekivanja koja mladi imaju kada dolaze u crkvu; ili zato što jednostavno ne znaju kako da budu kreativni sa svojim vremenom na konstruktivan, hrišćanski način.

Ova lekcija se usredsređuje na to kako mladi mogu da upotrebe svoje vreme kako bi imali lepe trenutke, možda nešto naučili, ali uvek radili nešto što će Boga učiniti ponosnim. Osvrnućemo se na pitanja razboritosti kada se radi o njihovoj upotrebi vremena, kao i na pitanja koja okružuju njihove izbore u vezi sa zabavom, posvećenošću i službom. Kada mlada osoba nauči kolika je vrednost vremena i kako traćenje vremena može postati destruktivno ponašanje, nadamo se da će ih to naterati da tragaju za načinima koji će sve više i više uzdizati i njih i njihovu crkvu i zajednicu. Takođe ćemo se osvrnuti na to šta bi svet htio da radimo sa svojim vremenom i kako se to uklapa u hrišćansku paradigmu aktivnosti i ponašanja.

Konačno, pokušaćemo da kreiramo prilike da dozvolimo mladima da postanu kreativni u svom pristupu vremenu i upravljanju vremenom, ali i zabavi.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Pitanje vremena“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Evaluiraju svoju trenutnu upotrebu vremena, naročito slobodnog vremena, u organizovanom obliku (vidi odeljak od petka).
- Odrede da li je Isus Gospodar njihovog vremena i kako to praktično funkcioniše u njihovom životu.
- Razumeju i planiraju svoju posebnu upotrebu i upravljanje vremenom.
- Kreativno posmatraju svoje slobodno vreme kao mogućnost za unapređivanje Božjeg carstva.

D. Potreban materijal

Početak – (Aktivnost A) sat sa sekundarom ili štoperica. (Aktivnost B) kesica pasulja, dve prazne tegle, sat sa sekundarom ili štoperica, sto.

Povezivanje – Biblije, pouke za učenike.

Primena – Papir, olovke.

2. MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovorajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

>> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)

>> izveštaji sa raznih projekata za službu

3. POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema – U odgovarajuće vreme, stani ispred razreda i zatraži pažnju učenika. Nemoj da je zahtevaš, već je jednostavno zatraži i čekaj; prikladno je da gledaš na sat.

Pozor – Kada učenici budu spremni, zamoli ih da svako od njih doslovno sledi tvoja uputstva. Reci im da sve što treba jeste da te slušaju i rade ono što im kažeš.

Sad – Neka svi učenici u razredu sede u savršenom miru i tišini dva minuta (120 sekundi). Ovo će im biti izazov, naročito zato što ako se pomere ili komuniciraju s nekim, vreme kreće ispočetka. (Napomena: nemoj da vam ovo uzme previše vremena, to su mlađi tinejdžeri i svi znamo kako mogu da se uzvрpolje.)

Osvrt – Pitaj: **Da li su ova dva minuta izgledala kao večnost ili su brzo protekla?** (Odgovor bi trebao da bude da su bila predugačka.) **Šta biste više voleli da ste radili tokom ta dva minuta?** **Da li je istina da „vreme leti kada se zabavljate“? Zašto je to tako? Šta deluje duže: 15 minuta vaše omiljene igrice ili 15 minuta bogosluženja?**

Kaži: **Naša današnja lekcija govori o upotrebi našeg vremena i kakvi smo mi pristavi kada se radi o vremenu koje nam je Bog dao.**

B. Početna aktivnost

Priprema – Neka se učenici podele u dve ekipe. Možete to da izvedete kako god želite, a zanimljiv način bi bio da svako od njih izuze po jednu cipelu i stavi je na gomilu u sredini prostorije. Zatim ti podeliš gomilu na dve i tako ih razdeliš u dve ekipe. (Mogu da obiju svoje cipele posle toga ☺.)

Pozor – Pre subotne škole, stavite dve gomile pasulja na sto. Nakon što ste napravili timove, kažite im da će se takmičiti u štafetnoj trci. Uputstva su sledeća: ekipe treba da napune svoje tegle, zrno po zrnu. Treba da ubace sav pasulj, ali za to imaju samo jedan minut. Zato stvarno treba da požure kao tim.

Sad – Otpočnite igru. Verovatno ćete želeti da igrate igru više nego jednom kako bi učenici zaista shvatili koncept. Ti želiš da oni razumeju da zaista nema dovoljno vremena da urade sve što je potrebno kako bi pobedili. Ako je potrebno, svaki put kad iznova počinjete igru, oduzmi nekoliko zrna kako bi ilustrovao suštinu. Iako im je uzeto nekoliko zrna, učenici i dalje nemaju dovoljno vremena da napune teglu.

Osvrt – Pitaj: **Kakav je bio osećaj znati da nikako nećete imati dovoljno vremena da obavite zadatak koji ste dobili? Kakav je bio osećaj kada sam oduzimao sve više i više pasulja sa gomile, a i dalje niste mogli da dovršite igru? Za šta u životu osećate da nemate dovoljno vremena? Gde u svom dnevnom rasporedu možete napraviti više vremena za one stvari koje su vam zaista važne?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču iz života jednog pastora za mlade:

Da li znate kakav je osećaj kada dobijete novu video igricu? Koliko sati vam treba da je savladate? Koliko vremena je potrebno da steknete pravu koordinaciju ruku i očiju koja je potrebna da bi se izveli pravi pokreti? Sećam se da sam dobio jednu od onih zaista staromodnih video igrice kada sam išao u četvrti razred. Svakog dana bih sedeo i radio i radio kako bih tačno znao kada da skočim da me ne bi pojeli aligatori, i gde je živi pesak kako ne bih potonuo i izgubio svoj red u igri. Nekoliko prijatelja su povremeno navraćali, ali se zapravo sve svodilo na mene i tu mašinu. Nakon oko tri meseca sam potpuno savladao tu igricu. Niko koga sam poznavao nije mogao da me pobedi. Samo moji inicijali bili su u tabelama sa najboljim rezultatima. Postojaо je samo jedan problem: to uopšte nije bilo bitno. Da, imao sam najbolji rezultat, bio sam najuspešniji, ali koga je bilo briga za to? Da li je to donelo neku promenu? Uskoro sam uvideo da iako mogu da pobedim sve svoje prijatelje u toj igri, naš odnos nije zbog toga postajao bolji, nisam bio nimalo bolji u tim važnim životnim stvarima.

Osvrt – Pitaj: Da li postoji neka aktivnost u vašem životu koja vam oduzima previše vremena? Koji vam je omiljeni način za „gubljenje vremena“? (Svi ga imamo.) Da li vam brzo dosadi kada igrate igricu ili gledate televiziju? (Pod pretpostavkom da je na prethodno pitanje odgovor „ne“:) Šta mislite, zašto vam ne dosadi?

4. POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Svojim rečima predstavi sledeće ideje:

Kada pogledate priču o životu Isusa Hrista, imate zanimljiv pogled na upotrebu vremena. Isusa nikada nismo videli da gubi vreme. U stvari, kada je bio naročito zauzet, On je odvajao vreme da se moli i provede više vremena sa svojim nebeskim Ocem. To je naročito impresivno kada se setite koji zadatak je imao – da spasi svet. Za nas je važno da nam Isusov život posluži kao primer.

Još jedan primer osobe koja je neverovatno dobro koristila vreme jeste apostol Pavle. Pavle je koristio i vreme u zatvoru da piše pisma ohrabrenja crkvama čije osnivanje je pomogao. Ako pogledate poslanicu Filibljanima, vi ćete čuti čoveka koji je, uprkos ogromnim ličnim nevoljama, uspeo da nadvlada svoju situaciju i bude blagoslov drugima. U **Filibljanima 4,11-13** Pavle nam govori tajnu koju je otkrio za življenje uzbudljivog i ispunjenog života. Pomislili biste da je neko ko je u zatvoru potpuno smoren, ali ne i Pavle. Pavle je bio ushićen što služi Isusu Hristu. U stvari, on kaže da ništa nije nemoguće uz Hristovu pomoć.

Možda ste čuli izreku „Dosadni ljudi se dosađuju!“ I možda je to istina. Ako pratimo Pavlov život, videćemo da njemu nikada nije dosadno, bez obzira na situaciju. Takođe, jasno je da je Pavle bio zainteresovan da postane korisno oruđe za Isusa Hrista i da nije želeo da protraći NIMALO vremena koje može da se upotrebi za Hristovo delo i unapređivanje Božjeg carstva u ovom svetu.

Pitaj: **Koji primer možemo izvući iz poslanice Filibljanima? Kako možemo oblikovati svoj stav po uzoru na Pavlov? Šta možemo da učinimo kako bismo postali blagoslov u životu drugih ljudi? Da li svaki minut treba da bude ispunjen Hristovom svrhom za nas?** (Odgovor na to pitanje je „da“ – međutim, to može da uplaši mlade, zato je potrebno da pojasnimo taj koncept. Naravno da je svaki minut ispunjen Hristovom svrhom, ali to ne znači da nikada nećemo iskoristiti priliku da uživamo u životu i da se zabavimo. Ipak, i ono što biramo kao zabavu treba da se uklapa u Njegovu svrhu.)

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: **Da li je iko od vas bio u sličnoj situaciji? Kada biste ovo bili vi i gubili sat vremena, na koju aktivnost (ili koju video igricu, itd.) biste potrošili to vreme?** Ovo će otvoriti mogućnost za razgovor o popularnim igricama i pokazati koliko vremena se troši na njih. **Da li imate neki način merenja svog slobodnog vremena? Koji su korisniji načini za provođenje vremena?** Iskušenje koje ovde nastupa je da ih uvek vodiš prema ličnom bogosluženju i proučavanju, ali hajde da budemo realni, za mlađe tinejdžere to možda nije najvažnija stvar. Pokušaj da ih vodiš prema delima službe i pripremi neke praktične ideje za njih.

Takođe, postavi izazov pred učenike da ugase sve vrste zabave nedelju dana, i da se obavežu da će svoje vreme upotrebiti za unapređivanje Božjeg carstva. Kako to mogu da čine? Ovde će ti biti potrebne praktične ideje za službu. U stvari, trebalo bi da isplaniraš nekoliko večernjih aktivnosti za nastupajuću sedmicu kroz koje će se učenici uključiti u službu crkvi, školi i zajednicu. (One će se razlikovati u zavisnosti od geografske lokacije i rasporeda na koji su tvoji tinejdžeri navikli.) Možeš potražiti ideje na www.realtimefaith.net.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Recimo da ste došli kući nakon škole, završili ste domaći i svoje kućne obaveze, imate dobrih sat vremena do večere i treba da odlučite šta ćete da radite. Ima toliko puno mogućnosti, neke su korisne, neke baš i nisu. Kako doneti dobru odluku šta da uradite s tih sat vremena? Kakve mogućnosti za službu postoje u vašoj kući koje se mogu uraditi za kratko vreme? Postoji li način da budete blagoslov nekome u narednih sat vremena?

Neka se učenici osvrnu na tekstove iz odeljka od srede u svojim poukama. Pitaj: **Koje večne principe možemo pronaći kada je u pitanju upotreba vremena? Koji je najbolji način da provedemo svoje vreme? Postoje li aktivnosti koje mogu biti korisne jednostavno zato što nas izvode iz kuće i omogućavaju nam da koristimo svoje telo i um, nešto što nas prisiljava da budemo kreativni umesto da uvek budemo „potrošači“?** (Ovo može biti odlična „odskočna daska“ za razgovor o provođenju vremena na nebu i kakvo bi nebo moglo da bude.)

5. PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Usmeri pažnju učenika na raspored koji je u odeljku od petka u njihovim poukama. Ako su ga već popunili, neka saberu (za svaku vrstu aktivnosti zasebno) ukupan broj sati provedenih u sledećim vrstama aktivnosti: domaći zadaci, televizija (i filmovi, video snimci, slušanje muzike i sl.), jelo, igrice, razgovor s porodicom, razgovor telefonom i četovanje (i svi ostali načini elektronske komunikacije), spremanje/oblačenje, spavanje, vreme s prijateljima, molitveni život i proučavanje, pomaganje drugima. Neka iznesu zbirove za različite kategorije.

Ako učenici nisu već popunili raspored, neka ga popune po očekivanju, tj. neka projektuju ono što misle da će otkriti dok vode zapisnik svojih aktivnosti naredne sedmice, ili neka ga popune po sećanju.

Osvrt – Pitaj: Koja vrsta aktivnosti je uzela najviše vremena (ne računajući školu i spavanje)? Gde se uklapa vaš molitveni život? Da li je na vrhu liste ili na dnu? Ako Bog treba da bude naš prijatelj, a mi provodimo vrlo malo vremena s Njim, kako se onda zbližavamo s Njim? Šta možete da učinite kako biste napravili više mesta u svom rasporedu?

B. Pitanja za primenu

1. Koliko sati ima u danu?
2. Šta Bog traži u desetku? Koji procenat našeg novca?
3. Ako u danu ima 24 sata, da li je mnogo tražiti da 24 minuta svog dana posvetimo Bogu? To možemo da zovemo desetkom našeg vremena (iako to nije deseti deo dana).
4. Zamoli učenike da se obavežu da će 24 minuta dnevno provoditi s Bogom. Pristupi tome kao što bi pristupio temi o desetku, uz izazov koji nam Bog daje da Ga iskušamo u tome. Vidi da li ima učenika koji su spremni da naprave ugovor sa tobom koji uključuje davanje Bogu „desetka“ svog vremena.

6. ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Bog je svakome od nas dao 24 sata. Možda možete pronaći najbolja dva procenta dela dana u kom ste budni i zamoliti Boga da postane deo tih 24 minuta. Takođe, treba da pogledamo svoje

rasporede i uvidimo na šta to koristimo svoje vreme, da razmislimo da li ga koristimo mudro, naročito kada se radi o našem odnosu sa Isusom Hristom.

Voleli bismo da učenici preduzmu praktične korake da izgrade odnos sa Isusom koji će uticati na njihov svakodnevni život.